

OCMW

OCMW GENT | 2017

JAAROVERZICHT

**WIJ
MAKEN
UW WEG
WIJZER**

Opleiding & Werk

Juridische Hulp

Financiële Hulp

Wonen

Senioren

VOORWOORD

Beste lezer

OCMW Gent stond ook in 2017 garant voor een kwaliteitsvolle publieke dienstverlening dicht bij de mensen. Een goede dienstverlening is immers cruciaal om antwoorden te bieden op de vele maatschappelijke noden die er zijn in onze stad.

Nog steeds hebben veel mensen, uit diverse groepen, het moeilijk in Gent. Het OCMW wil daarom iedereen hulp op maat aanbieden. We willen dit doen vanuit een pro-actieve rechtenbenadering en gaan daarom zelf nog meer naar de mensen toe.

Met het project "Kinderen Eerst!" organiseerde het OCMW zitdagen in 26 Gentse scholen. Zo kwamen heel wat nieuwe gezinnen in contact met onze sociale dienstverlening en op die manier konden ze hun rechten maximaal uitputten. Veel gezinnen ervaren hierdoor een veel betere hulpverlening. Via een broodzakkenactie werden senioren aangemoedigd om na te gaan of ze geen premies mislopen. De buurtzorgers van de lokale dienstencentra gaan ook steeds meer proactief op zoek naar kwetsbare senioren én naar burens die hen kunnen helpen.

In 2017 investeerde OCMW Gent 203 miljoen euro in het welzijn van de Gentenaar waarvan 68 miljoen rechtstreeks ging naar de cliënten in de vorm van financiële steun. Al deze resultaten werden mogelijk gemaakt door de dagelijkse inzet van 2.129 werknemers en maar liefst 1.400 vrijwilligers.

OCMW Gent streeft ernaar om de diversiteit van onze samenleving ook te weerspiegelen in het personeel. Daarom willen we zoveel mogelijk mensen stimuleren om te solliciteren voor een job bij het OCMW: personen van allochtone origine, 50-plussers, personen met een handicap en kortgeschoolden.

Het OCMW kan vertrouwen op goed opgeleid en bekwaam personeel. Op die manier blijft kwalitatieve dienstverlening ook in de toekomst verzekerd.

Luc Kupers, Secretaris

Rudy Coddens, Voorzitter

WAT DEED OCMW GENT IN 2017

Armoedebestrijding

2

8,7%

van de Gentse huishoudens deed op 31 december 2017 een beroep op een sociale dienst van OCMW Gent (= **10.364 huishoudens**).

Gedurende het hele jaar 2017 begeleiden de sociale diensten

14.192

huishoudens.

SPECIALE
AANDACHT VOOR
Kinderarmoede

75.000 €

subsidies voor projecten tegen kinderarmoede, uitgevoerd door partners van OCMW Gent

42.238 €

middelen voor studie- en opvoedingsondersteuning

Integrale aanpak
OP ALLE
LEVENSDOMEINEN

WONEN

231 woningen

verhuurd via het Sociaal Verhuurkantoor Gent

WERKEN EN ACTIVERING

2.181 personen gemiddeld per maand kregen begeleiding naar een opleiding of job

SOZIALE RELATIES EN VRIJE TIJD

1.556 huishoudens kregen een financiële tussenkomst voor deelname aan een socioculturele activiteit

GEZONDHEID

1.435 personen kregen psychologische begeleiding door OCMW-psychologen

Ouderenzorg

1

ACTIEF EN
ZELFSTANDIG
OUD WORDEN

10.622
BEZOEKERS

in de 10 lokale
dienstencentra en
hun antennes

2

AANGEPAST
ZELFSTANDIG
WONEN

155
SENIOREN

verleven in een OCMW-
seniorenwoning,
van wie: 28 koppels
en 99 alleenstaanden

3

BEGELEID
WONEN

638
PLAATSEN

in de vier
OCMW-woonzorgcentra
waarvan 603 erkende plaat-
sen voor langdurig verblijf,
16 plaatsen voor kortverblijf,
17 plaatsen in een dagverzor-
gingscentrum en 1 woning
voor nachtopvang.

NIEUWE ZORGSITE

Zuiderlicht

biedt nu al onderdak aan

48
MENSEN

met jongdementie,
ouderen met een
psychiatrische
problematiek, en ouderen
met een mentale
handicap.

Vanaf oktober 2018 zal
het plaats bieden aan
144 zorgbehoevende
senioren.

Interne werking

2.129 WERKNEMERS

1.400 VRIJWILLIGERS

die zich dagelijks ten volle inzetten
om dit allemaal te realiseren

1. Armoedebestrijding	5
1.1 Financiële armoede	9
1.2 Kansarmoede	18
Levensdomeinen:	
Wonen	18
Werken en activering	28
Sociale relaties en vrije tijd	45
Gezondheid	47
1.3 Kinderarmoede	51
2. Zorg en wonen voor senioren	61
2.1 Actief en zelfstandig oud worden	64
2.2 Aangepast zelfstandig wonen	71
2.3 Begeleid wonen	71
2.4 Jong en oud	76
3. Interne werking	79
3.1 Bestuur en management	81
3.2 Ons personeel	83
3.2 Onze werkomgeving	89
3.4 Communicatie en imago	94
4. Financiën	97

OCMW GENT

WIJ MAKEN
UW WEG WIJZER

Armoede

Bestrijding

DAG VAN
VERZET
TEGEN
ARMOEDE

No Asschey Time

No Asschey Time

Armoedebestrijding

Armoede is een hardnekkig en complex probleem dat veel verder gaat dan alleen maar een gebrek aan inkomen. Financiële problemen gaan vaak gepaard met andere moeilijkheden zoals woonproblemen, fysieke en psychische problemen...

OCMW Gent streeft daarom altijd naar een overkoepelende aanpak van armoede op alle levensdomeinen. We beseffen maar al te goed dat we deze taak niet alleen tot een goed einde kunnen brengen. Samenwerking met andere partners is cruciaal om een antwoord te bieden op de uitdagingen op vlak van armoedebestrijding. OCMW treedt daarom niet alleen op als actor, maar ook als regisseur. Dat betekent dat we zoveel mogelijk de krachten bundelen met andere organisaties.

Cel Armoedebestrijding

Deze cel is een doorgedreven samenwerking tussen Stad en OCMW Gent in het kader van de strijd tegen armoede. De cel bestaat uit 5 medewerkers van het OCMW en verschillende stadsdiensten.

De cel Armoedebestrijding geeft vorm aan het Gentse armoedebeleid en is hét aanspreekpunt voor stadsdiensten, partners, studenten, serviceclubs of andere besturen.

CEL ARMOEDEBESTRIJDING: NIEUWE UITDAGINGEN VOOR HET ARMOEDEBELEID IN GENT

De cel Armoedebestrijding staat eerst en vooral in voor de coördinatie van de opmaak en de opvolging van de Groeiactieplannen Armoede. De 'Groeiactieplannen' vertellen hoe het Gentse armoedebeleid er concreet zal uitzien tijdens een afgebakende periode. Ze nemen nieuwe acties op.

Groeiactieplan 2018-2019

In 2017 gaven we samen met mensen in armoede, stads- en OCMW-diensten en diverse organisaties uit de stad vorm aan het derde en laatste Groeiactieplan van het Armoedebeleidsplan. In dit derde groeiactieplan werden de levensdomeinen "werk en activering", "gezondheid" en "volwassen leren" uitgewerkt. Daarnaast kreeg ook het hoofdstuk "Kinderarmoede" een stevige update. In 2018 maken we met verschillende stads- en OCMW diensten (verder) werk van deze nieuwe levensdomeinen.

Ook aan de ambities en doelstellingen uit vorige Groeiactieplannen werkten we in 2017 stevig verder. Naast grote projecten zoals aanvullende financiële hulp, het Sociaal Verhuurkantoor, acties rond de UITPAS en Foodsavers besteedden we ook aandacht aan enkele specifieke acties. In het project Gent Zuid zetten we extra in op het uitputten van sociale voordelen en rechten (zie pagina 18). De Gelijkekansenmethodiek, een procesbegeleiding bij stads- en OCMW-diensten met als doel hen aandachtig te maken voor gelijke kansen en armoede bij hun beleid en dienstverlening, kwam op kruissnelheid met vier diensten in begeleiding en twee nieuwe diensten in opstart. Via innovatieve projecten zoals Dampoort KnapT OPI, het scanteam van Regent en Wijk in Steigers zetten we op verschillende manieren in op het verbeteren van de woonkwaliteit van mensen in armoede. De participatie van mensen in armoede aan vrije tijd via de UITPAS stond voorop binnen het levensdomein "vrije tijd". Tot slot werkten we ook hard aan de ambitie om kinderen en ouders meer kansen en ondersteuning te bieden de armoedespiraal te doorbreken.

Werelddag van Verzet tegen Armoede

De cel Armoedebestrijding coördineert ook de Gentse versie van de Werelddag van Verzet tegen Armoede. In 2017 gingen we met de campagne 'Armoede

kruipt onder de huid' in op de wisselwerking tussen armoede en gezondheid en de drempels tot toegankelijke en betaalbare gezondheidszorg voor mensen in armoede. 30.000 tijdelijke tattoos werden via meer dan 60 tattooshops verdeeld onder de Gentse burgers, die hiermee hun solidariteit konden tonen. Via verhalen van Gentenaars in armoede, die onder andere opgenomen werden in het lessenpakket voor leerlingen, sensibiliseerden we heel wat kinderen en volwassenen over armoede in Gent.

Daarnaast werkten we vanuit de cel Armoedebestrijding mee aan diverse lesopdrachten of vormingsmomenten voor studenten uit het hoger onderwijs.

Participatief budget

Het participatief budget ondersteunt om de twee jaar een concreet project op vraag van mensen in armoede. De cel Armoedebestrijding Plus, waar de armoedeverenigingen vertegenwoordigd zijn, besliste om de middelen voor 2017 te besteden aan twee projecten: het uitbouwen van het klusatelier van de pastorie, met mensen in armoede (SIVI vzw) en het ontsluiten van de resultaten van het 'luister beter' project van de Zuidpoort.

1.1 FINANCIËLE ARMOEDE

Armoede start steeds met financiële armoede. Om basisrechten zoals een degelijk onderdak, voeding, basisgezondheidszorg en vrijetijdsbesteding voor jezelf te verzekeren, heb je een inkomen nodig. Het OCMW ondersteunt veel van deze mensen via financiële hulp.

Een open deur dichtbij

De welzijnsbureaus willen een open huis voor iedereen zijn, waar mensen terecht kunnen met vragen van sociale, administratieve, financiële, psychologische of juridische aard. Ze zijn dus zoveel meer dan enkel loketten waar de cliënten terecht kunnen voor de uitkering van het leefloon.

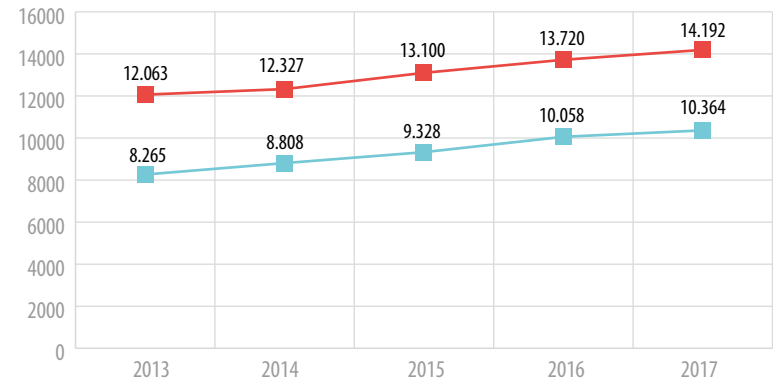
De welzijnsbureaus proberen ook zoveel mogelijk samen te huizen met andere diensten zoals Kind en Gezin, stedelijke diensten, een wijkrestaurant. Dat past binnen het streven van de stad Gent en OCMW Gent om een "sociaal huis" te zijn. Dit houdt in dat de burger voor (informatie over) alle sociale dienstverlening op één en dezelfde plaats terecht kan. In 2017 troffen we in het kader van het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) een aantal voorbereidingen voor een meer intensieve samenwerking tussen onze onthaaldiensten, die van het CAW en de diensten maatschappelijk werk van de mutualiteiten.

- Op 31 december 2017 begeleidden de welzijnsbureaus, en de diensten Thuislozenzorg en Vreemdelingen 8.245 huishoudens. Dit is 1,7 procent meer dan op 31 december 2016 (8.111 huishoudens). Deze diensten boden een integrale hulpverlening aan door begeleiding op meerdere levensdomeinen.
- Daarnaast werden eind 2017 2.119 huishoudens begeleid enkel door één van de thematische diensten van het departement Sociale Dienstverlening. Dit is 8,8 procent meer dan eind vorig jaar (eind 2016: 1.947 huishoudens). Deze hulpverlening is gericht op een specifiek domein. Het gaat hierbij om de diensten Gezondheids-

zorg, Energiecel, Woningen, Woonbegeleiding, het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum, Emancipatorische werking, de Psychologische en de Juridische dienst.

- In totaal boden de diensten van Sociale Dienstverlening op 31 december 2017 aan 10.364 huishoudens hulp. Dat is 8,7 procent van het totale aantal huishoudens in Gent. Dit is een toename van 3 procent of 306 huishoudens ten opzichte van eind 2016 (10.058 huishoudens).

AANTAL BEGELEIDE HUISHOUDENS DOOR OCMW GENT

— Aantal begeleide huishoudens gedurende 2017

— Aantal begeleide huishoudens gemeten op 31 december 2017 (momentopname)

Verhoudingsgewijs bevonden de meeste gezinnen in hulpverlening zich in volgende wijken (procenten zijn ten opzichte van de bewoners in de wijk):

- Nieuw Gent – UZ: 18,5 procent (-0,2 procent tov '16)
- Rabot – Blaisantvest: 18,1 procent (-0,3 procent tov '16)
- Muide – Meulestede – Afrikalaan: 15,2 procent (-0,3 procent tov '16)
- Sluizeken – Tolhuis – Ham: 14,9 procent (+1,3 procent tov '16)
- Watersportbaan – Ekkergerem: 14,7 procent (+ 0,4 procent tov '16)
- Bloemekenswijk: 13,6 procent (stabiel tov '16)

Ook in de stadswijken Brugse Poort - Rooigem en Ledeberg zit meer dan 10 procent van de gezinnen in hulpverlening bij de Sociale Dienst van het OCMW.

Als we kijken naar het aantal begeleide gezinnen in de loop van 2017 (hier gaat het dus niet om een momentopname), dan kunnen we volgende gegevens onderscheiden op basis van gezinstype:

Gezinstypes	2016		2017	
Alleenstaand +18j	8.772	63,94%	9.163	64,56%
Alleenstaand -18j	37	0,27%	62	0,44%
Eenoudergezin - Enkel +18j	467	3,40%	476	3,35%
Eenoudergezin - Met -18j	1.860	13,56%	1.899	13,38%
Samenwonend - Enkel +18j	1.906	13,89%	1.860	13,11%
Samenwonend - Met -18j	2.308	16,82%	2.292	16,15%
Totaal	13.720	100,00%	14.192	100,00%

Bij de begeleide huishoudens vormen de alleenstaanden de grootste groep, namelijk 65 procent. Bij 30 procent van de huishoudens in begeleiding in de loop van 2017 is er minstens één kind jonger dan 18 jaar. De som van de gezinstypes is groter dan het totaal. In het totaal wordt een gezin uniek geteld. Maar in de loop van een jaar wijzigen gezinssituaties vaak.

Aanvullende financiële hulp

In 2016 voerde OCMW Gent een nieuw systeem van aanvullende financiële hulpverlening in. Het nieuw systeem stemt de aanvullende financiële hulp af op de behoeften van de cliënt door rekening te houden met de gezinssituatie, de gezinsinkomsten (zoals kinderbijslag, onderhoudsgelden, loon, huursubsidie of huurpremie...) en de huishuur. Dit betekent dat het bedrag van aanvullende financiële hulp voortaan op maat van elke cliënt wordt berekend.

Het gezinsinkomen wordt met twee bedragen vergeleken. Enerzijds met het referentiebudget in de gezinssituatie. Het referentiebudget berekent

hoeveel een persoon (en zijn/haar gezin) nodig heeft om menswaardig te leven. Deze vergelijking is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek.

Anderzijds wordt het gezinsinkomen ook vergeleken met het gewaarborgde minimum netto-inkomen. Dit bedrag hangt af van de gezinssituatie en is vastgelegd door de Federale Overheid.

- OCMW Gent gaf vorig jaar 1.579.000 euro uit in de vorm van aanvullende steun ten opzichte van 1.656.500 euro in 2016. In 2016 liepen het nieuwe en oude systeem dubbel. Dit verklaart de grotere investering in 2016.
- Het gemiddelde uitbetaalde bedrag van aanvullende financiële hulpverlening in het laatste kwartaal van 2017 bedroeg 137 euro per gezin (vierde kwartaal 2016: gemiddeld 107 euro per gezin).
- De vergelijking van het aantal uitbetaalden in het vierde kwartaal van 2016 en het vierde kwartaal van 2017, levert een daling op van het aantal uitbetaalden ten opzichte van het aantal uitbetaalden (equivalent) leefloon van 28 procent (2016, Q4) naar 26 procent (2017, Q4). De reden is dat er in 2016 verschillende systemen van aanvullende financiële hulp overlaptten. Sinds 2017 is enkel het nieuwe systeem van toepassing.

Bijstand bij schulden

Rondkomen met een minimumuitkering en je financiën op een gezonde manier beheren, is niet altijd makkelijk. Voor veel mensen is rondkomen met een budget dan ook een moeilijke evenwichtsoefening. Eens er toch schulden zijn, dreigt een neerwaartse spiraal.

OCMW Gent biedt schuldhulpverlening aan op maat die erop gericht is zo snel mogelijk tussenbeide te komen. Een kleine schuldenput is sneller weer gedempt. Natuurlijk wordt er ook voor cliënten met grote schulden naar gepaste oplossingen gezocht.

De Juridische dienst ondersteunt binnen het OCMW dossiers rond schuldhulpverlening. Voor een nog betere ondersteuning organiseren de juristen in de verschillende welzijnsbureaus zitdagen voor schuldbemiddeling. Daar leveren ze dan advies aan cliënten en/of maatschappelijk werkers.

- In 2017 volgden de maatschappelijk werkers 2.100 gezinnen in budgetbegeleiding en/of budgetbeheer (2016: 1.996 gezinnen).

Collectieve schuldenregeling

Als de schulden zo hoog zijn opgelopen dat er geen haalbaar afbetalingsplan mogelijk is, stuurt de maatschappelijk werker aan op een collectieve schuldenregeling. Dat is een regeling voor de rechtbank waarbij de inkomsten van de cliënt volledig worden beheerd door een schuldbemiddelaar.

De schuldenregeling heeft als voordeel dat het leefgeld van de cliënt wordt verzekerd en dat schuldeisers geen extra stappen meer kunnen ondernemen.

- Sinds 2000 is OCMW Gent al 537 keer aangesteld als schuldbemiddelaar.
- In 2017 heeft de rechtbank OCMW Gent 34 maal aangesteld als schuldbemiddelaar (2016: 37 maal).
- In 2017 zijn er 47 dossiers collectieve schuldenregeling afgesloten en niet langer actief. 35 dossiers (74 procent) konden door de naleving van de aanzuiveringsregeling afgesloten worden en kon de cliënt met een propere lei herbeginnen (in deze 35 dossiers werd gemiddeld 88 procent van de hoofdsom van de aangegeven schulden terugbetaald). In 1 dossier werd de collectieve schuldenregeling stopgezet, 3 dossiers werden afgesloten door het overlijden van de cliënt, in 3 dossiers werd OCMW Gent vervangen als schuldbemiddelaar en in 5 dossiers zette de rechtbank de schuldenregeling stop op vraag van de schuldbemiddelaar.

Budget in balans

De bijeenkomsten richten zich tot cliënten die in schuldhulpverlening zijn bij OCMW Gent. Ze hebben ook minimale taal- en rekenvaardigheden en willen stappen zetten naar een zelfstandig beheer van hun geld. Ze krijgen praktische informatie over hoe je een budgetplan opstelt, hoe je rekeningen bijhoudt, hoe je omgaat met reclame... Doel is de cliënt opnieuw controle te laten krijgen over het beheer van zijn centen.

- Er waren 26 bijeenkomsten van 'Budget in balans' waaraan 30 cliënten deelnamen.

Financiële steun

Gentenaars die op eigen benen staan en geen of bijna geen inkomen hebben, kunnen een leefloon krijgen. Vreemdelingen die een asielaanvraag ingediend hebben of ingeschreven zijn in het vreemdelingenregister, ontvangen een equivalent leefloon. De bedragen zijn dezelfde.

Daarnaast verleent het OCMW ook nog andere vormen van financiële hulpverlening, zoals het uitbetalen van tussenkomsten in energiekosten, medische hulp, een huurwaarborg...

KORT TOEGELICHT

Recht op Maatschappelijke Integratie

Het OCMW van elke gemeente heeft de opdracht om het recht op maatschappelijke integratie te waarborgen aan iedereen die over onvoldoende bestaansmiddelen beschikt en die aan de voorwaarden van de wet voldoet.

Er moet worden gestreefd naar maximale integratie in en participatie aan het maatschappelijk leven. Daarvoor beschikt het OCMW over drie belangrijke instrumenten:

1. tewerkstelling/activering: een volwaardige job waarop alle regels van het arbeidsrecht van toepassing zijn, inclusief de loonbeschermingsregels
2. een leefloon: een financiële tussenkomst wanneer tewerkstelling niet mogelijk is
3. een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie verbonden aan de toekenning van het (equivalent) leefloon.

Wat het meest gepaste traject is, wordt altijd in overleg met de cliënt bepaald. In elk geval beschikt de cliënt over een inkomen om van te leven. De bedoeling is om een maximale integratie en sociale participatie te bewerkstelligen.

Recht op Maatschappelijke Hulp

Het recht op maatschappelijke hulp omvat drie grote onderdelen; het equivalent leefloon, een tewerkstelling en/of een tussenkomst in de (dringende) medische hulpverlening.

Enkel de kandidaat-vluchtelingen en de vreemdelingen met een verblijfsvergunning die niet in de bevolkingsregisters staan ingeschreven, hebben recht op financiële steun en tewerkstellingsmaatregelen. Ook mensen zonder papieren hebben recht op (dringende) medische hulpverlening.

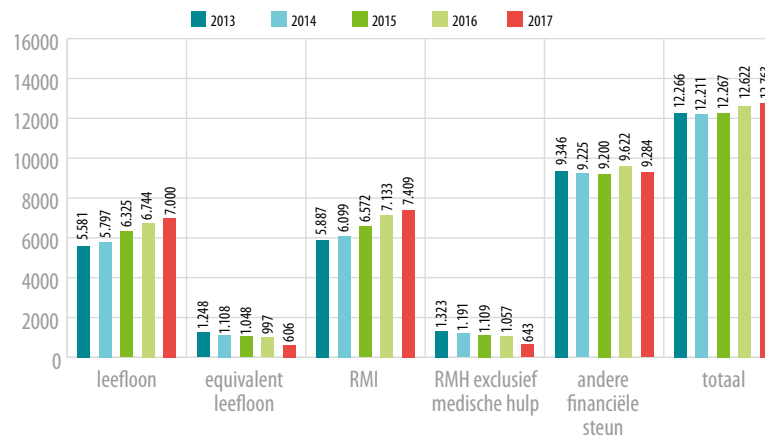
BEDRAGEN LEEFLOON EN LEVENSMINIMUM VANAF 1 SEPTEMBER 2017

	jaarbasis	maandbasis
Categorie 1: samenwonende persoon	€ 7.141,58	€ 595,13
Categorie 2: alleenstaande persoon	€ 1.0712,38	€ 892,70
Categorie 3: persoon die samenwoont met een gezin ten laste	€ 13.878,4	€ 1.156,5
met minstens één ongehuwd minderjarig kind	€ 14.283,19	€ 1.190,27

Financiële steun algemeen

Het aantal cliënten in financiële hulpverlening steeg van 12.622 personen in 2016 naar 12.763 personen in 2017. Financiële steun verwijst niet alleen naar een leefloon of equivalent leefloon, maar ook naar een tussenkomst in huurprijs, ten laste name van medische kosten...

OVERZICHT FINANCIËLE STEUN

RMI is leefloon + geactiveerd leefloon (sociale tewerkstelling). RMH (exclusief medische hulp) is equivalent leefloon + geactiveerd equivalent leefloon.

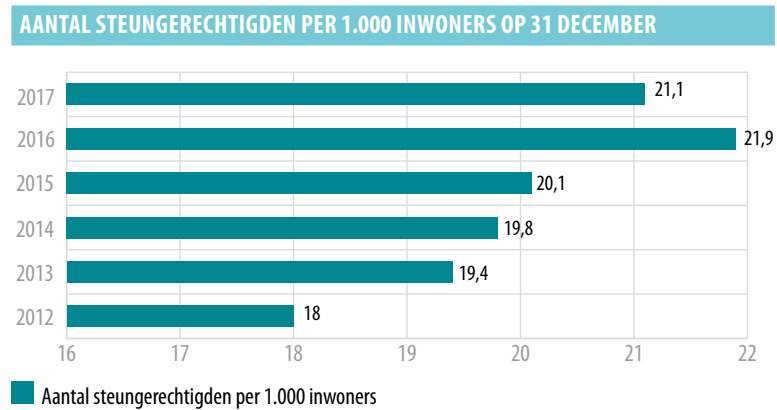
Vergelijken we het totaal aantal rechthebbenden op financiële steun over de voorbije 4 jaren, zien we weinig schommelingen van 2013 tot 2015, en vanaf 2016 een stijging. In 2017 zet deze stijging zich dus licht verder.

Recht op Maatschappelijke Integratie en Hulp (RMI/RMH)

Met RMI-gerechtigden worden de leefloners bedoeld, inclusief de geactiveerde leefloongerechtigden. De RMH-gerechtigden zijn de equivalent leefloners, inclusief de geactiveerde equivalent leefloongerechtigden, maar exclusief de medische hulp.

a) Aantal steungerechtigden

Voor het eerst sinds 2012 is het aantal RMI/RMH-gerechtigden per 1.000 inwoners niet gestegen.

Deze cijfers zijn een momentopname van telkens de laatste dag van het jaar. Op 31 december 2017 hadden 21,1 op 1.000 Gentenaars recht op financiële steun RMI/ RMH exclusief medische hulp (2016: 21,9 op 1.000). Als we enkel kijken naar beroepsactieve Gentenaars (= Gentenaars tussen 18 en 65 jaar), dan is dat 32,9 op 1000 Gentenaars (2016: 33 op 1000).

Uitgesplitst per leeftijdsklasse geeft dat volgend beeld voor de beroepsactieve bevolking in Gent.

leeftijdsklassen	RMI/RMH op 1000 Gentenaars				
	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017
18-19	97,7	105,0	97,8	106,0	103,5
20-24	53,6	60,4	59,3	70,2	69,8
25-29	23,3	25,6	26,5	29,6	29,8
30-34	27,4	24,8	25,2	27,8	26,9
35-49	25,5	24,9	25,4	27,3	26,2
50-64	20,8	20,5	19,6	21,8	20,7

Van de 1.000 Gentenaars met een leeftijd van 18 tot en met 19 hadden 104 personen recht op RMI of RMH (op 31 december 2017). Dat is dus zo'n 10,4 procent van deze bevolkingsgroep. Binnen de beroepsactieve bevolking zien we dus bij jongeren het grootste aandeel mensen met financiële hulp bij OCMW Gent. De groep 18 tot 19-jarigen neemt wel af ten opzichte van 2016, terwijl de groep 20 tot 24-jarigen eerder stabiel blijft.

b) Kenmerken van unieke cliënten leefloon en equivalent leefloon

Met "leefloners" bedoelen we alle leefloners zonder de geactiveerde leefloongerechtigden (dit zijn leefloners met een artikel 60-contract, activa, ...). Bij de "equivalent leefloners" (= de vroegere levensminimumgerechtigden) rekenen we alle equivalent leefloners, zonder de geactiveerde equivalent leefloners en de equivalent leefloners die recht hebben op medische hulp.

• Nationaliteit

Meer dan 100 nationaliteiten ontvingen in 2017 een (equivalent) leefloon. De grootste groep heeft de Belgische nationaliteit: 4.067 op een totaal van 7.526 (equivalent) leefloners (= 54 procent).

Bij de nieuwe cliënten (mensen die in 2016 voor het eerst een (equivalent) leefloon kregen, heeft 44,5 procent de Belgische nationaliteit (2016:

CEL JONGERENWERKING – SPECIALE AANDACHT VOOR JONGEREN

OCMW Gent biedt maatschappelijk kwetsbare jongeren een kwalitatieve begeleiding via hulpverleners die inhoudelijk gespecialiseerd zijn in het werken met deze doelgroep. De cel Jongerenwerking richt zich specifiek tot 18 – 25-jarigen, met een verleden in bijzondere jeugdzorg of een problematische, onstabiele jeugd, en die nood hebben aan gespecialiseerde hulpverlening.

Via een zeer laagdrempelige, methodische begeleiding werkt de cel aan een intensieve ondersteuning en versterking in alle levensdomeinen. Daarnaast zet ze ook in op de uitbreiding van het netwerk van de jongere, de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en de (re)integratie in de maatschappij.

De cel bestaat uit 7 maatschappelijk werkers die verspreid zijn over 6 welzijnsbureaus. De Brugse Poort en de Bloemekeswijk worden samen opgevolgd. Jongeren krijgen hulp in hun eigen buurt door gespecialiseerde maatschappelijk werkers. Deze medewerkers worden methodisch aangestuurd vanuit de Psychologische dienst, hebben eigen vergaderingen en intervisies, en bewaken en stimuleren de overdracht van kennis en methodiek naar collega's uit het wijkwerk. Tenslotte zorgen 2 trajectbegeleiders ervoor dat jongeren kunnen doorstromen naar het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum en de Emancipatorische Werking.

- Op 31 december 2017 waren er 256 dossiers actief binnen de Jongerenwerking. Doorheen het jaar 2017 behandelde de Jongerenwerking 338 dossiers. Dat is 8,3 procent van alle jongeren die de welzijnsbureaus, dienst vreemdelingen en thuislozenzorg begeleidden (4.091 unieke individuele dossiers). 84 nieuwe dossiers werden opgenomen en 86 dossiers gingen passief, waarbij 68 dossiers positief afgerond werden.

De hulpverlening gebeurt vooral op vlak van opleiding/activering, financiële hulp (inkomen/schulden), de woonsituatie en psychosociale/medische hulp.

Geïndividualiseerde projecten naar opleiding/werk

Ook met leefloners jonger dan 25 jaar gaat het OCMW contracten "geïndividue-

liseerde projecten maatschappelijke integratie" (GPMI) aan. Bedoeling is om de maatschappelijke integratie van jonge leefloners te bevorderen. In het contract worden een aantal duidelijke afspraken gemaakt waaraan de verschillende partijen zich moeten houden. De jongeren worden aangezet tot het volgen van een opleiding, het voltooien van studies of arbeidsbegeleiding... Het OCMW engageert zich tot begeleiding en financiële steun. Elk contract is op maat van de cliënt.

- Van de 256 jongeren die actief begeleid werden op 31 december 2017, hadden er 196 een GPMI afgesloten, met afspraken naar opleiding of activering (= 77 procent).
- Binnen de Jongerenwerking waren er 45 jongeren die studeerden op 31 december 2017 (18 procent). 28 studenten proberen hun secundair onderwijs te voltooien en 1 jongere doet dit via de examencommissie secundair onderwijs. 12 studenten volgen les aan de hogeschool (27 procent) en 4 jongeren volgen universitaire studies (9 procent).

Binnen deze doelgroep heeft slechts 16 procent een getuigschrift.

Psychosociale/medische hulp

- Bij 50 procent van de jongerenwerkingsdossiers is er sprake van een psychische of psychiatrische problematiek (2016: 43 procent). 28 procent van deze jongeren binnen de werking is intern of extern in begeleiding. De groep jongeren met psychische of psychiatrische problemen neemt dus verder toe.

Woonsituatie

De Jongerenwerking begeleidt veel jongeren die zich in een onstabiele woonsituatie bevinden. Een goede woonsituatie is dan ook een belangrijk thema binnen de hulpverlening. Samen met verschillende partners werd er naar creatieve oplossingen en innovatieve woonvormen gezocht en werd onderzoek gedaan naar de noden van jongeren op dit levensdomein.

56,4 procent). 9,1 procent van de nieuwe cliënten heeft de Afghaanse nationaliteit. Verder vullen Syrië (8,4 procent), Bulgarije (7,1 procent), Somalië en Slovakije (beide 4,1 procent) de top 5 verder aan.

• Geboorteland

Van de (equivalent) leefloners is de grootste groep geboren buiten de Europese Unie: 3.559 op een totaal van 7.526 (equivalent) leefloners (of 47,3 procent).

De top drie van geboortelands van (equivalent) leefloners zijn België (2.923 personen – 38,8 procent), Afghanistan (474 personen – 6,3 procent) en Bulgarije (453 personen – 6 procent).

• Duurtijd steunperiode

Aantal (equivalent) leefloners opgesplitst naar duurtijd steunperiode – gemeten in december		
	December 2016	December 2017
0-6M	31,3%	25,1%
>6M en <12M	17,8%	15,1%
>1jr en <2jr	19,2%	24,1%
>2jr en <3jr	8,7%	11,1%
>3jr en <4jr	6,0%	6,5%
>4jr en <5jr	3,5%	4,4%
>5jr en < 10 jr	8,7%	8,8%
meer dan 10	4,8%	5,0%
Totaal	100%	100%

Het gaat hierbij om ononderbroken duurtijd voor steun. De duurtijd van de steunperiode lijkt toe te nemen. Het aandeel van de groep cliënten dat minder dan 1 jaar in steun is, daalt van 49 procent in 2016 naar 40 procent in 2017.

• Geografische kenmerken

De verhouding van het aantal (equivalent) leefloners ten opzichte van het aantal beroepsactieve Gentenaars bedroeg op 31 december 2017 3,1 procent (2016: 3,3 procent).

In 4 van de 25 Gentse wijken lag het aantal (equivalent) leefloners in verhouding tot het aantal beroepsactieve Gentenaars in die wijk hoger dan 5 procent.

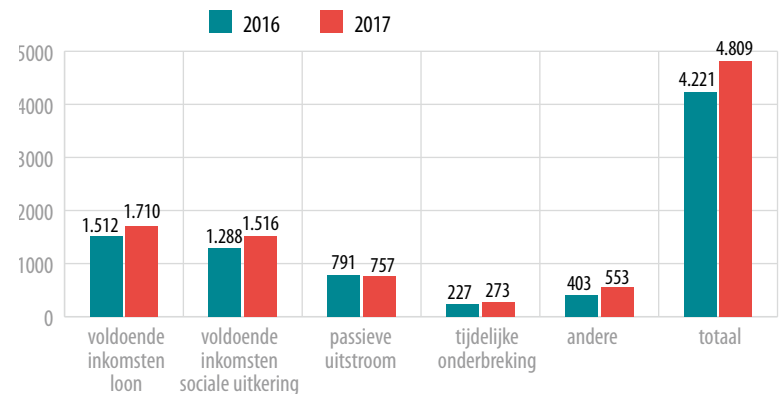
- Nieuw Gent – UZ: 6,7 procent
- Rabot – Blaisantvest: 6,3 procent
- Brugse Poort – Rooigem: 5,5 procent
- Watersportbaan – Ekkergem 5,2 procent

c) Redenen voor het stopzetten van steun

In 2017 nam het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst 4.809 beslissingen om RMI of RMH stop te zetten (2016: 4.221 beslissingen).

Het gaat hierbij om 3.797 unieke cliënten. Dat wijst erop dat voor een deel van de cliënten de steun meer dan één keer werd stopgezet.

MOTIEF BIJ STOPZETTEN RMI/RMH-STEUN

In 67 procent van de beslissingen (3.226 beslissingen) in 2017 werd steun stopgezet omdat de cliënt voldoende inkomsten had door een loon (53 procent) of een andere sociale uitkering (47 procent). "Passieve uitstroom" (16 procent) doet zich voor als de cliënt niet meer in Gent woont, overleden of gedetineerd is. Een "tijdelijke onderbreking" (6 procent) kan een verblijf in het buitenland zijn, of een stopzetting artikel 60 bij onderlinge toestemming. De term "andere" (11 procent) bundelt alle andere relevante motieven, waaronder geen medewerking aan sociaal onderzoek, geen normaal studieverloop...

Hulpvragen vanuit de welzijnsbureaus

- Op 31 december 2017 begeleidde de welzijnsbureau, en de diensten Thuislozenzorg en Vreemdelingen 8.245 huishoudens. Dit is 1,7 procent meer dan op 31 december 2016 (8.111 huishoudens). Deze diensten boden een integrale hulpverlening aan door begeleiding op meerdere levensdomeinen.
- Daarnaast werden eind 2017 2.119 huishoudens begeleid enkel door één van de thematische diensten van het departement Sociale Dienstverlening. Dit is 8,8 procent meer dan eind vorig jaar (eind 2016: 1.947 huishoudens). Deze hulpverlening is gericht op een specifiek domein. Het gaat hierbij om de diensten Gezondheidszorg, Energiecel, Woningen, Woonbegeleiding, het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum, Emancipatorische werking, de Psychologische en de Juridische dienst.
- In totaal boden de diensten van Sociale Dienstverlening op 31 december 2017 aan 10.364 huishoudens hulp. Dat is 8,7 procent van het totale aantal huishoudens in Gent. Dit is een toename van 3 procent of 306 huishoudens ten opzichte van eind 2016 (10.058 huishoudens).
- Voor het volledige jaar 2017 (geen momentopname) deden 14.192 Gentse huishoudens een beroep op het OCMW (2016: 13.720).

Bijstand bij schulden

- Sinds 2017 heeft de rechtbank OCMW Gent 537 maal aangesteld als schuldbemiddelaar (in 2017 zelf: 34 maal);
- In 2017 zijn er 47 dossiers collectieve schuldenregeling afgesloten en niet langer actief;
- Daarvan werden 35 dossiers (74 procent) afgesloten door naleving van de aanzuiveringsregeling en kon de cliënt met een propere lei herbeginnen (in deze 35 dossiers werd gemiddeld 88 procent van de hoofdsom van de aangegeven schulden terugbetaald). In 1 dossier werd de collectieve schuldenregeling stopgezet, 3 dossiers werden afgesloten door het overlijden van de cliënt, in 3 dossiers werd OCMW Gent vervangen als schuldbemiddelaar en in 5 dossiers zette de rechtbank de schuldenregeling stop op vraag van de schuldbemiddelaar.

Financiële steun algemeen

- In 2017 kregen 12.763 personen één of andere vorm van financiële steun (2016: 12.622 personen);
- Op 31 december 2017 hadden 21,1 op 1.000 Gentenaars recht op RMI/RMH (2016: 21,9). Als we enkel kijken naar beroepsactieve Gentenaars (= Gentenaars tussen 18 en 65 jaar), dan is dat 32,9 op 1.000 Gentenaars (2016: 33 op 1000);
- Van de 1.000 Gentenaars met een leeftijd van 18 - 19 jaar hadden 104 personen recht op RMI of RMH (op 31 december 2017). Dat is dus zo'n 10,4 procent van deze bevolkingsgroep (2016: 10,6 procent).

Kenmerken cliënten leefloon en cliënten equivalent leefloon

Nationaliteit

- Meer dan 100 nationaliteiten ontvingen in 2017 een (equivalent) leefloon. De grootste groep heeft de Belgische nationaliteit: 4.067 op een totaal van 7.526 (equivalent) leefloners (= 54 procent);
- Ook bij de nieuwe cliënten (mensen die in 2017 voor het eerst een (equivalent) leefloon kregen, heeft 44,5 procent de Belgische nationaliteit. 9,1 procent van de nieuwe cliënten heeft de Afghaanse nationaliteit. Verder vullen Syrië (8,4 procent), Bulgarije (7,1 procent), Somalië en Slowakije (beide 4,1 procent) de top 5 verder aan.

Geboorteland

- Van de (equivalent) leefloners is de grootste groep geboren buiten de Europese Unie: 3.559 op een totaal van 7.526 (equivalent) leefloners (of 47,3 procent);
- 38,8 procent van de (equivalent) leefloners is in België geboren (2.923 cliënten), 6,3 procent is in Afghanistan geboren (474 cliënten) en 6 procent is in Bulgarije geboren (453 cliënten).

Duurtijd steunperiode

- Ongeveer 1/4 (equivalent) leefloners heeft ononderbroken minder dan 6 maand recht op een (equivalent) leefloon;
- Ongeveer 1/3 (equivalent) leefloners heeft ononderbroken meer dan twee jaar recht op een (equivalent) leefloon.

Geografische kenmerken

- In 4 van de 25 Gentse wijken lag het aantal (equivalent) leefloners in verhouding tot het aantal beroepsactieve Gentenaars in die wijk hoger dan 5 procent: Nieuw Gent – UZ: 6,7 procent, Rabot – Blaisantvest: 6,3 procent, Brugse Poort – Rooigem: 5,5 procent, Watersportbaan – Ekkerghem 5,2 procent.

Redenen voor stopzetting steun

- In 2017 nam het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst 4.809 beslissingen om RMI of RMH stop te zetten (2016: 4.221 beslissingen);
- Het gaat hierbij om 3.797 unieke cliënten. Dat wijst erop dat voor een deel van de cliënten de steun meer dan één keer werd stopgezet. Bij 2.445 cliënten (64,4 procent) werd de steun stopgezet omdat ze voldoende inkomsten hadden, bij 645 (17 procent) was er passieve uitstroom (verhuizing, overlijden, detinerings...), voor 236 (6,2 procent) was er een tijdelijke onderbreking (waaronder verblijf in buitenland) en voor 471 cliënten (12,4 procent) was er een andere reden.

WAT KOST HET?

Het totale bedrag aan financiële steun (leefloon, stookoliepremie, medische kosten,...) bedroeg 67,7 miljoen euro (2016: 65,5 miljoen euro).

Een deel van deze kosten wordt gerecupereerd via subsidies (48,5 miljoen euro) en cliënten (6,2 miljoen euro), waardoor de rekening voor het OCMW 13 miljoen euro bedroeg (2016: 14,9 miljoen euro).

In 2017 keerde het OCMW 3,35 miljoen euro aan leefloon voor studenten uit (2016: 3,2 miljoen euro). Op die manier kunnen studenten die het minder breed hebben een opleiding volgen, wat hun kansen op de arbeidsmarkt sterk vergroot.

1.2 KANSARMOEDE

Financiële armoede gaat vaak samen met een tekort aan kansen in verschillende domeinen zoals tewerkstelling, onderwijs en opleiding, gezondheid, wonen... Het zijn problemen die elkaar versterken en ervoor zorgen dat mensen in een vicieuze cirkel van armoede geraken.

Daarom kiest OCMW Gent voor **een integrale aanpak in alle levensdomeinen**; inkomen, wonen, werken en activering, sociale relaties en vrije tijd, fysieke en geestelijke gezondheid. Op die manier willen we de levensomstandigheden van mensen verbeteren, en kansarmoede en uitsluiting tegengaan.

Proactieve rechtenbenadering pilootproject in de wijk Gent Zuid

18

OCMW Gent zet de laatste jaren heel actief in op een proactieve rechtenbenadering. In 2016 en 2017 resulteerde dit in een pilootproject rond het maximaliseren van sociale voordelen en rechten in de wijk Gent Zuid. De aanleiding was de vaststelling dat veel mensen niet (volledig) de sociale voordelen opnemen waar ze recht op hebben. Dit probleem komt vooral veel voor bij de allerzwaksten in onze samenleving. Deze mensen hebben dan ook grotere kans om in een situatie van "onderbescherming" terecht te komen.

Via het pilootproject Gent Zuid, dat liep van oktober 2016 tot en met december 2017, pakten we onderbescherming op twee manieren aan. Enerzijds stelden we een "rechtenmaatschappelijk werker" aan en brachten we de drempels in kaart die mensen verhinderen om hun voordelen aan te vragen. Anderzijds onderzochten we welke proactieve strategieën en methodieken werken om ervoor te zorgen dat mensen hun rechten toch opnemen.

Het project leerde dat de uitputting van rechten en sociale voordelen door middel van een proactieve aanbodgerichte aanpak via een rechtenmaatschappelijk werker loont. Cliënten namen 94 procent van alle

rechten en sociale voordelen op tijdens de projectperiode. Dit is een stijging van 22 procent tegenover de beginsituatie. Samenwerking was een belangrijke sleutel die tot succes leidde: het samen in orde brengen van sociale voordelen en rechten vergroot de kans op realisatie van rechten. Verder leverde het pilootproject het bewijs dat automatische toekenning de beste remedie is om onderbenutting van rechten en sociale voordelen tegen te gaan.

LEVENSDOEIN WONEN

Iedereen heeft recht op menswaardig wonen. Dit betekent dat iedereen moet kunnen beschikken over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving en tegen een betaalbare prijs. Dit blijkt in de praktijk echter niet zo eenvoudig. Een fatsoenlijke, maar betaalbare woning vinden, wordt dan ook steeds moeilijker. Dat geldt voor iedereen, maar in het bijzonder rijzen er problemen bij huisvesting voor kansarmen, lage inkomensgroepen en dak- en thuislozen. De wijkwerkers verzekeren een integrale begeleiding aan hun cliënt, dus ook rond het aspect wonen. Zo kunnen cliënten bij hun wijkwerker onder andere terecht voor hulp en begeleiding bij huisvestingsproblemen en bemiddeling bij huurachterstal. Voor het huren van een woonst kan tussenkomst in borg en eventuele dubbele huishuur worden verleend. Tenslotte zet OCMW Gent ook in op informatie en advies over energie en duurzaamheid.

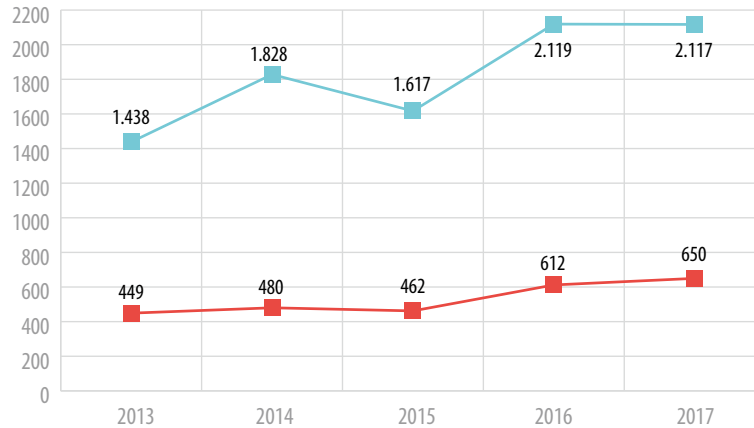
Wonen voor mensen in armoede

Sinds begin 2016 is het Sociaal Verhuurkantoor (SVK) Gent een zelfstandige OCMW-vereniging. Op die manier wil het de verdere uitbouw en groei faciliteren.

Het patrimonium van het Sociaal Verhuurkantoor breidde de voorbije jaren steeds uit. Het SVK beheerde eind 2017 231 woningen (2016: 210 woningen). Het merendeel zijn woningen die gehuurd worden van private eigenaars.

Het SVK zette ook in 2017 verder in op de kwaliteit van het patrimonium. Op 31 december 2017 beschikte 96,5 procent van deze woningen over een conformiteitsattest (2016: 94,8 procent).

KANDIDAAT-HUURDERS SOCIAAL VERHUURKANTOOR OCMW GENT

■ Absoluut aantal kandidaat-huurders SVK Gent
 ■ Nieuwe kandidaat-huurders SVK Gent

Zowel het aantal nieuwe kandidaat-huurders als het aantal absoluut kandidaat-huurders blijft stijgen. De kleine terugval in de oneven jaren is te verklaren door de tweejaarlijkse actualisatie van het inschrijvingsregister van de kandidaat-huurders.

SVK Huurbegeleiding

Zodra een huurder intrekt in een woning van het Sociaal Verhuurkantoor Gent start een intensieve huurbegeleiding. Deze begeleiding gaat uit van een integrale benadering van de huurder met aandacht voor alle levensdomeinen. De focus ligt dus zowel op het algemeen welzijn van de huurder als op zijn huisvesting.

In de beginfase van de hulpverlening nemen we voornamelijk praktische zaken op, zoals opzeg vorige huur, vrijgave vorige huurwaarborg, hulp

bij de zoektocht naar meubelen en huishoudelijke toestellen, zoeken van een nieuwe school voor de kinderen, integratie in de buurt, betaling van de huur... Om de woonzekerheid op langere termijn te kunnen garanderen is het vaak nodig op diverse levensdomeinen ondersteuning te bieden. De huurbegeleiding vindt steeds plaats in nauwe samenwerking met andere interne en externe hulpverleners en gespecialiseerde diensten waardoor een ruim en kwalitatief hulpverleningsaanbod kan worden aangeboden.

- In totaal begeleiden de huurbegeleiders 253 alleenstaanden en gezinnen in 2017 (2016: 261 begeleidingen).
- Er werden meer dan 40 verschillende nationaliteiten geteld onder de huurders.

Bemiddeling bij huurachterstand huurders sociale woning

Woonbemiddeling van dienst Wonen OCMW Gent is voor vijf sociale huisvestingsmaatschappijen (WoninGent, Volkshaard, Gentse Haard, ABC en Merelbeekse Sociale Woningen) het centrale aanspreekpunt van zodra hun huurders minimum twee maanden huurachterstal hebben. In 2017 hervormden we het samenwerkingsprotocol huurachterstalbemiddeling van sociale huurders grondig. Om maximaal uithuiszettingen te kunnen vermijden, werkten we een doelgerichte, gediversifieerde aanpak uit voor elke fase van huurachterstal.

De sociale huurders met 1 maand huurachterstal worden niet langer systematisch aangemeld bij de dienst Wonen. Deze cliënten worden voortaan intensief aangemaand en opgevolgd door de sociale huisvestingsmaatschappijen zelf. In de communicatie van de sociale huisvestingsmaatschappijen naar de sociale huurders biedt OCMW Gent wel de huurachterstalbemiddeling aan.

Het OCMW begeleidt sociale huurders om via een afbetalingsplan de huurachterstal weg te werken. Als de huurder de huurachterstal niet binnen de zes maanden kan afbetalen, kan het OCMW de huurschuld ten laste nemen. Dat wordt dan gekoppeld aan een resultaatsverbintenis, waarbij we via de nodige begeleiding een herhaling van huurachterstal

en dreigende uithuiszetting voorkomen. Op termijn moet de huurder de ten laste genomen schuld aan het OCMW terugbetalen. Zolang het OCMW tussenbeide komt, ondernemen de sociale huisvestingsmaatschappijen geen gerechtelijke stappen.

- In 2017 stuurden de sociale huisvestingsmaatschappijen 1.006 personen met een huurachterstal van 2 maanden én 124 huurders met 3 of meer maanden huurachterstal naar het OCMW door (2016: 802 personen met 2 maanden huurachterstal en 135 met 3 maanden).
- In 371 gevallen ging het over sociale huurders die al in begeleiding waren bij het OCMW (2016: 316 gevallen). In de andere gevallen nam Woonbemiddeling van dienst Wonen het initiatief voor de huurachterstalbemiddeling.
- Van de 62 procent sociale huurders die reageerden op het aanbod huurachterstalbemiddeling kon in 80 procent van de gevallen een oplossing bereikt worden, van 6 procent was het dossier nog in behandeling op 31 december 2017.

Bemiddeling opgestarte procedures gerechtelijke uithuiszetting

Dreigt een huurprobleem toch te escaleren (zowel bij sociale huurders als bij private huurders), en wordt er een gerechtelijke procedure tot een uithuiszetting opgestart, dan bemiddelt Woonbemiddeling van dienst Wonen tussen alle betrokkenen om te vermijden dat het zo ver komt.

- In 2017 werd Woonbemiddeling in kennis gesteld van 582 meldingen betreffende procedures tot uithuiszettingen. Dat is een daling van 15 procent ten opzichte van 2016 (687 meldingen). In 19 procent van deze meldingen ging het om cliënten die al door het OCMW gevolgd werden. Hun wijkwerker volgde daarom het dossier verder op. In de andere gevallen bemiddelde Woonbemiddeling.
- Van de 302 cliënten (of 52 procent) die reageerden op de aangeboden bemiddeling uithuiszetting kon in meer dan de helft van

de dossiers een oplossing bereikt worden om de uithuiszetting te vermijden.

Wooncoaching

Wooncoaching van dienst Wonen biedt via intensieve woonbegeleiding een structurele oplossing aan cliënten voor hun problematische huisvestingssituatie. Een thuis hebben is meer dan alleen een woonprobleem. Het heeft ook te maken met het uitbouwen van sociale netwerken, gezondheid, een zinvolle tijdsbesteding ... Deze sociale activering kan op termijn leiden tot een opleiding of tewerkstelling.

De prioritaire doelgroep zijn daklozen die via een versnelde toewijzing een sociale woning kregen.

- Eind 2017 kregen 127 cliënten uit deze prioritaire doelgroep intensieve woonbegeleiding.

Versnelde toewijzing van sociale woning voor daklozen, jongeren uit de bijzondere jeugdzorg en personen met psychische moeilijkheden.

OCMW Gent, in samenwerking met de Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen, voorziet in een aantal huurcontracten speciaal voor daklozen, jongeren uit de bijzondere jeugdzorg en personen met psychische moeilijkheden.

- Het aantal effectieve huurcontracten voorbehouden voor deze doelgroepen ligt sinds 2014 vast op 59.
- Voor het jaar 2017 ontving dienst Wonen 80 nieuwe aanvragen voor een versnelde toewijzing van een sociale woning, 17 aanvragen werden overgedragen uit 2016 (2016: 106 nieuwe aanvragen). Daarvan werden er 16 aanvragen geannuleerd die niet voldeden aan de voorwaarden.
- 97 aanvragen werden verwerkt; 59 aanvragen werden doorgestuurd in 2017 en 22 aanvragen werden op de wachtlijst voor 2018 geplaatst.
- Op 31 december 2017 sloten we 54 effectieve huurcontracten af voor de aanvragen die in 2017 werden doorgestuurd.

Naast deze prioritaire doelgroep begeleidde Wooncoaching ook 68 huurders op vraag van de huisvestingsmaatschappij of op vraag van de begeleidende maatschappelijk werker. Wooncoaching staat tenslotte ook in voor de begeleiding van 30 huurders in bijzondere projecten (Ankerkracht, Integrale wooncoaching, Fedasil wooncoaching en Woonzoeken). Voor 23 huurders startten we een nazorgtraject op.

- In 2017 begeleidde de wooncoaches 373 alleenstaanden en gezinnen (2016: 325 begeleidingen).

ZORGWEKKENDE ZORGVERMIJDERS

Iedereen kent ze. Daklozen die een vaste waarde zijn in het straatbeeld en door alle Gentenaars, al dan niet bij naam of toenaam, gekend zijn.

Vaak zijn ze het liefst op zichzelf en schuwen ze de hulpverlening. Ze vermijden letterlijk zorg, maar bevinden zich zo goed als zonder uitzondering in een zorgwekkende situatie. Daarom spreken we, als we het over deze doelgroep hebben, over zorgwekkende zorgvermijders.

Regelmatig krijgt Thuislozenzorg signalen van bezorgde burgers of diensten, met de vraag om zich te bekommeren om zo'n zorgwekkende zorgvermijder.

De maatschappelijk werker van onze outreachende werking binnen Thuislozenzorg gaat dan steeds langs om zelf polshoogte te nemen en probeert om een gesprek aan te gaan.

Lukt het ons niet om een vertrouwensrelatie op te bouwen, bekijken we met onze partners of binnen het netwerk van de cliënt of iemand anders dit kan opnemen.

In ieder geval houden we steeds de vinger aan de pols en proberen we, in de mate van het mogelijke en zo nodig vanop een afstand, de sociale rechten van de cliënt te vrijwaren. We verliezen hierbij evenwel nooit het recht op privacy en op zelfbeschikking van de zorgvermijder uit het oog.

Wonen voor dak- en thuislozen

Iedere Gentse dakloze kan bij OCMW Gent terecht voor hulp- en dienstverlening. Naast een leefloon kunnen dak- en thuislozen, net als andere OCMW-cliënten ook nog andere financiële hulp krijgen zoals een huurwaarborg, een tussenkomst in ziekenfondsbijdrage, een tussenkomst in medisch-farmaceutische kosten...

Bovendien kunnen daklozen die een woonst vinden via het OCMW een installatiepremie aanvragen. Dit is een éénmalige financiële tegemoetkoming die iemand in staat stelt om zijn woning in te richten.

- In 2017 kenden we 342 installatiepremies van 1.190,27 euro toe vanuit de RMI-wet (2016: 460 installatiepremies).

Hulpvragen voor daklozen

Alle hulpaanvragen van structurele daklozen vanuit OCMW-diensten of vanuit de residentiële opvangcentra komen bij Thuislozenzorg terecht. De maatschappelijk werker van Thuislozenzorg zoekt samen met de cliënt en in samenwerking met andere hulpverleners op het terrein een duurzame en kwaliteitsvolle oplossing. Hierbij is de maatschappelijk werker van Thuislozenzorg vaak de spilfiguur bij het overleg tussen de verschillende actoren.

Niet-structurele daklozen (mensen die door een plotse gebeurtenis dakloos zijn geworden, vb. plotse tegenslag, echtscheiding...) worden opgevolgd binnen de reguliere welzijnswerking van het OCMW.

- In 2017 ontving Thuislozenzorg 318 hulpvragen vanuit de opvangcentra en de eigen OCMW-onthaaldiensten (2016: 373 hulpvragen).
- 174 aanvragen kwamen van personen die nog niet gekend waren bij het OCMW, of die geen actief dossier hadden op het ogenblik van de aanvraag (2016: 202 aanvragen).
- Het aantal dossiers dat Thuislozenzorg in 2017 behandelde, blijft nagenoeg stabiel ten opzichte van het voorbije jaar; gemiddeld volgden we 395 sociale dossiers op binnen Thuislozenzorg in 2017 (387 sociale dossiers in 2016).

Nachtopvang daklozen

22

Verschillende partners in Gent zorgen het hele jaar door voor hulp- en dienstverlening aan dak- en thuislozen. Zo is er onder meer een werkgroep die alles in goede banen leidt wat betreft nachtopvang, met vertegenwoordigers van het OCMW, Stad Gent, het Centrum Algemeen Welzijnswerk Oost-Vlaanderen (CAW) en Huize Triest.

Voor de winterperiode 2016-2017 werd er een bijkomende winternachtopvang van veertig extra bedden in het Baudelohof voorzien. Die opvang kwam bovenop de reguliere capaciteit van 65 nachtopvangbedden die het hele jaar door beschikbaar zijn in Nieuwland (40 bedden) en in Huize Triest (25 bedden). Dit maakte een totaal van 105 bedden om de winterperiode te overbruggen.

In 2017 leidden de maatschappelijk werkers van OCMW Gent 569 cliënten toe naar nachtopvang. Ze voerden hiertoe 1.267 toelidingsgesprekken met hun cliënt en het meldpunt Gentinfo.

OCMW Gent is hiermee, samen met het algemeen onthaal van CAW Oost-Vlaanderen, de grootste toeleider naar nachtopvang in Gent.

In september 2017 werd er een gezinsnachtopvang opgestart met 2

gezinsplaatsen. Deze gezinsnachtopvang werd in december uitgebreid met 2 extra gezinsplaatsen. De gezinsnachtopvang wordt uitgebaat door CAW Oost-Vlaanderen.

De Baai

Alleenstaande, structureel thuisloze 45+’ers die niet langer in staat zijn om zelfstandig te wonen, omwille van beperkingen op psychosociaal vlak, kunnen definitief terecht in De Baai. Kandidaat-bewoners doorlopen een hele toelatingsprocedure, waaronder een gesprek met de Psychologische dienst. Een goede inschatting van de kandidaat-bewoner is belangrijk om de stabiliteit en leefbaarheid van de bewonersgroep te garanderen.

De Baai beschikt over 32 kamers.

- In 2017 ontving De Baai 4 aanvragen, wat een aanzienlijke daling betekent ten opzichte van de 18 aanvragen in 2016. Deze daling is te verklaren door de lange wachtlijst, waardoor eventuele kandidaten meteen op zoek gaan naar een andere oplossing.
- De leeftijd van de bewoners varieert tussen 52 jaar en 73 jaar, met een gemiddelde leeftijd van 62 jaar.

Wonen bij nood

In geval van nood, zoals bij een ontploffing of een brand, kunnen bewoners van Gent voor maximum vier maanden (termijn kan onder voorwaarden éénmalig verlengd worden met 4 maanden) in één van de 25 noodwoningen van het OCMW terecht. In die tijd gaat de dienst Wonen samen met de getroffen en op zoek naar een nieuwe woning.

- In 2017 verbleven 44 gezinnen in een noodwoning, in totaal gingen we 122 personen op (2016: 55 gezinnen). In de meeste gevallen (71 procent) ging het om mensen die hun woning na brand moesten verlaten. 18 procent van deze gezinnen stond op straat nadat hun woning onbewoonbaar werd verklaard op grond van artikel 135 Nieuwe Gemeentewet.
- Voor 31 alleenstaanden en gezinnen werd in 2017 zelf nog een oplossing gevonden.

Energie: begeleiding en financiële hulp

Water, gas en elektriciteit zijn niet meer uit ons leven weg te denken. Het stijgende belang van energie vertaalt zich in een steeds vrijere energiemarkt. Maar doordat deze markt steeds complexer wordt, vergroot ook de kans dat mensen de boot missen.

Daarom investeert de Energiecel van OCMW Gent vooral in preventieve maatregelen om cliënten uit de schulden te houden en in intensieve begeleiding van cliënten die al schulden hebben.

Energie en schulden

Wie energieschulden heeft, kan bij het OCMW aankloppen. Het OCMW kan de schulden dan ten laste nemen. Deze hulp is echter niet vrijblijvend. De aanvrager moet een verbintenis ondertekenen waarin hij/zij zich ertoe verbindt toekomstige energiefacturen op tijd te betalen en een actieve (langdurige) begeleiding van de Energiecel te aanvaarden. Daarbij streeft de Energiecel naar een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de dienst en de cliënt.

- Het OCMW nam vorig jaar in 23 dossiers op vlak van water schulden ten laste voor een totaal bedrag van 8.193 euro.
- In 46 dossiers op vlak van gas en elektriciteit nam het OCMW schulden ten laste voor een totaal bedrag van 42.646 euro.

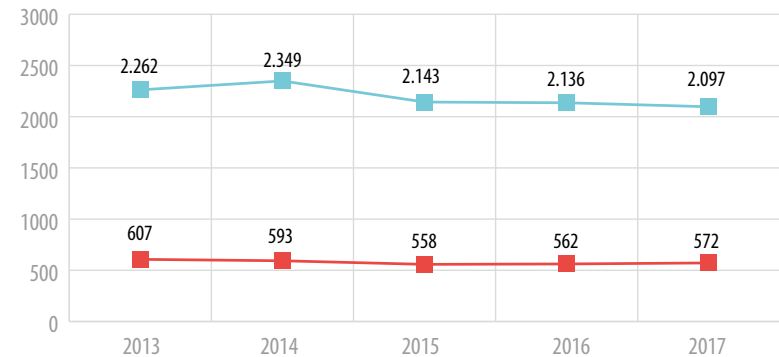
Lokale Adviescommissie

Iedereen heeft recht op een minimale levering van water, gas en elektriciteit. Daarom is in iedere Vlaamse gemeente een Lokale Adviescommissie (LAC) opgericht waarin afgevaardigden van het OCMW en de verschillende energieleveranciers samen zetelen. De energieleverancier kan enkel overgaan tot afsluiting van de voorziening nadat de Lokale Adviescommissie dit heeft geadviseerd.

Het OCMW verdedigt in de commissie de belangen van de cliënt. Wanneer de energieleverancier de minimale levering van energie wil stoppen, voert een maatschappelijk werker van OCMW Gent een onafhankelijk sociaal en financieel onderzoek uit en doet huisbezoeken om uit te maken of de abonnee niet wil of niet kan betalen en of er hulp kan en moet geboden

worden. Alleen als de cliënt niet wil betalen en geen enkele hulp aanvaardt, wordt alle energie afgesloten (behalve tijdens de winter).

DOSSIERS BEHANDELD VOOR DE LAC'S

■ Behandelde dossiers voor LAC Eandis (gas en elektriciteit)

■ Behandelde dossiers voor LAC Farys (water)

In 2017 sloot Eandis voor gas en elektriciteit 132 keer af (126 keer in 2016, 113 keer in 2015). Farys sloot in 2017 59 mensen af van water (tegenover 68 afsluitingen in 2016 en 106 afsluitingen in 2015).

Budgetmeter

Wie wordt afgesloten van gas of elektriciteit zit niet noodzakelijk zonder stroom. Via de budgetmeter kan voor een bepaald bedrag nieuwe stroom of gas opgeladen worden.

- Het aantal budgetmeters in Gent daalde voor het eerst; op 31 december 2017 waren er 9.088 budgetmeters elektriciteit (eind 2016: 9.384 budgetmeters elektriciteit). Daarvan waren er 3.177 geactiveerd (in 2016: 3.136).
- Op 31 december 2017 waren er 4778 budgetmeters gas (eind 2016: 5.116 budgetmeters gas). Daarvan waren er 2.298 geactiveerd (eind 2016: 2.439).

Voor de budgetmeter gas is er een speciale regeling. Om de gastoevoer tijdens koude wintermaanden te verzekeren, kunnen cliënten die hun gas via de budgetmeter betalen en die aan bepaalde voorwaarden voldoen, een tussenkomst aanvragen. In 2017 liep deze regeling van 1 januari 2017 tot en met 31 maart 2017 en van 1 november 2017 tot 31 december 2017. De premie varieerde tussen 53,32 euro en 109,32 euro per maand.

Het bedrag hangt af van 2 parameters: type woning van de cliënt en het al dan niet recht hebben op sociaal tarief. OCMW Gent kan de kosten voor deze premies voor 70 procent recupereren bij Eandis.

- In de totale winterperiode in 2017 van vorig jaar meldden 1.171 gezinnen (994 in 2016) zich aan bij de Energiecel om de premie voor budgetmeter gas te ontvangen, dat is 17,8 procent meer dan in 2016.

Tussenkomst bij stookolie- en brandstofkosten

Huishoudens met een verhoogd recht op de ziekteverzekering, huishoudens met een laag inkomen en personen met een formele schuldenlast komen voor een federale stookoliepremie in aanmerking. Kandidaten moeten deze verwarmingstoelage bij het OCMW in hun gemeente aanvragen.

Twee maatschappelijk werkers houden hiervoor vaste zitdagen in de welzijnsbureaus, en buurt- en dienstencentra in heel Gent.

- De Energiecel ontving in 2017 1.289 aanvragen voor een stookoliepremie, verspreid over 514 gezinnen. Tegenover 2016 is dat een kleine daling (1.305 aanvragen).
- 479 personen kregen effectief een premie, voor een totaal bedrag van 73.444 euro (2016: 75.043 euro).

OCMW Gent kwam ook in 2017 tussen in brandstofkosten. Opnieuw hangt de financiële hulp samen met een verbintenis. Het OCMW neemt de betaling van 1.000 liter brandstof alleen op zich als de cliënt belooft om de voorafbetalingen voor een volgende levering maandelijks correct uit te voeren. Leeft de cliënt die afspraak niet na, dan moet hij het ten laste genomen bedrag terugbetalen aan OCMW Gent.

- 7 cliënten ontvingen een tussenkomst voor 1.000 liter brandstof (2016: 5 cliënten).
- Samen met de lopende dossiers verrichtten momenteel 22 personen voorafbetalingen op hun rekening budgetbeheer (13 in 2016).

Samen duurzaam

Een (huur)woning energiezuinig maken is niet altijd gemakkelijk voor kwetsbare groepen, zoals kansarmen of senioren. Minder energie verbruiken draagt nochtans bij tot een betere levenskwaliteit, lagere energiefacturen en is dus structurele armoedebestrijding. Daarom voorzien de Stad Gent, OCMW Gent en vzw REGent een reeks van maatregelen die het ook voor deze groep mogelijk maken om hun energieverbruik, en dus ook hun energiefactuur, naar beneden te halen.

Energiesnoeiers

Ook de uitvoering van de energiebesparende maatregelen in huis kleurt sociaal. OCMW heeft een leerwerkplek van "energiesnoeiers" die werken uitvoeren in woningen. Denk daarbij aan isolatie van daken, isoleren van

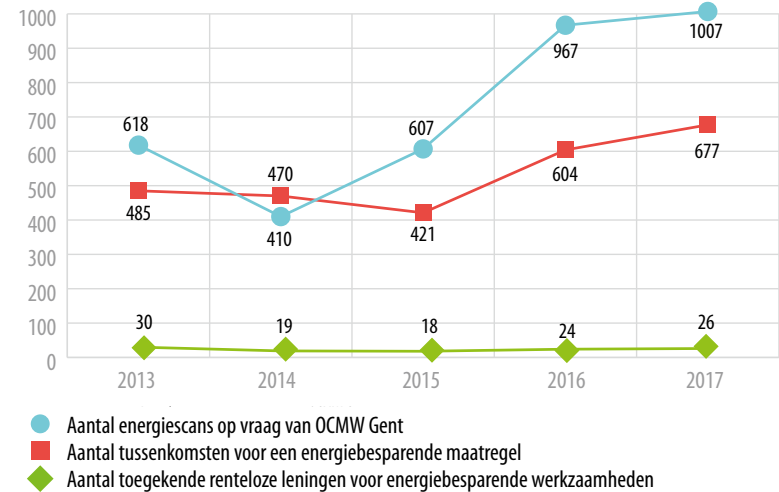
verwarmingsbuizen, tochtstrips, de installatie van spaardoucheknoppen en spaarlampen. Deze mensen volgen allemaal een sociaal tewerkstellingstraject. Ze worden opgeleid, lopen stage en worden zo klaargestoomd voor een job op de arbeidsmarkt.

Resultaten

Deze resultaten werden behaald in 2017:

- Energiescans: OCMW Gent verwees 1.007 personen door naar vzw REGent, voor een gratis energiescan. Dit is een snelle doorlichting van de woning die een beeld geeft van de energiesituatie en welke vormen van energiebesparing mogelijk zijn (huishoudtoestellen, verlichting, verwarming, isolatie en energiezuinig gedrag).
- Tussenkomen voor energiebesparende maatregel: op basis van onder andere de energiescan door vzw REGent kregen 677 Gentesnaars een OCMW-tussenkomen voor een energiebesparende maatregel, zoals energiezuinige huishoudtoestellen of dakisolatie.
- Vlaamse energielening: vzw REGent biedt leningen aan om energiebesparende ingrepen in woningen te financieren. De intrest bedraagt 2 procent en is voor mensen in kwetsbare situaties 0 procent. De Energiecel van OCMW Gent voerde in 2017 een sociaal en financieel onderzoek bij 27 aanvragers en verleende 26 maal een positief advies.
- Steun Energiecel OCMW: bij elke vorm van hulp (stookoliepremie, energieschulden ten laste nemen, budgetmeters) motiveren de maatschappelijk werkers mensen om energie- en waterscans te laten uitvoeren en energiebesparende maatregelen te nemen. OCMW Gent ontving 1.289 aanvragen voor een stookoliepremie verspreid over 514 huishoudens. 1.171 gezinnen ontvingen in 2017 een premie voor budgetmeter gas.

ENERGIESCANS VZW REGENT

In 2017 verwees OCMW Gent een recordaantal mensen door naar REGent voor een energiescan (1007 dossiers). Met 677 tussenkomen voor energiebesparende maatregelen werd ook het hoogste cijfer bereikt in de afgelopen vijf jaar. Dat is het gevolg van extra inspanningen van de Energiecel en een versterkte samenwerking met REGent.

Wonen voor mensen in armoede

- Het Sociaal Verhuurkantoor (SVK) Gent beheerde eind 2017 231 woningen (2016: 210 woningen);
- 28 nieuwe woningen werden in huur genomen (2016: 46 woningen), 7 woningen gingen uit huur (2016: 3 woningen);
- Eind 2017 telde het inschrijvingsregister 2.117 actieve kandidaat-huurders (2016: 2.119 kandidaat-huurders), in totaal waren er 650 nieuwe inschrijvingen (2016: 612 nieuwe inschrijvingen);
- In 2017 verwelkomden we 51 nieuwe huurders (2016: 52 nieuwe huurders).

Wonen in nood

- OCMW Gent heeft 25 noodwoningen voor Gentenaars die door rampspoed worden getroffen;
- In 2017 waren er in totaal 44 bewoningen van een noodwoning (2016: 55 bewoningen);
- 31 situaties werden opgelost (2016: 34 situaties).

Wonen voor dak- en thuislozen

- In 2017 kenden we 342 installatiepremies van 1.190,27 euro toe vanuit de RMI-wet (2016: 460 installatiepremies).

Wooncoaching en -bemiddeling

Wooncoaching

- Wooncoaching begeleidde eind 2017 248 sociale huurders (2016: 226 huurders);
- Naast de prioritaire doelgroep van daklozen (127 dossiers) begeleidde wooncoaching eveneens 68 huurders op vraag van de huisvestingsmaatschappij of op vraag van de begeleidende maatschappelijk werker, en 30 huurders in bijzondere projecten (Ankerkracht, Integrale wooncoaching, Fedasil wooncoaching en Woonzoeken). Voor 23 huurders startten we een nazorgtraject op.

- De Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen verbonden zich ertoe om 59 huurcontracten via een versnelde procedure aan daklozen toe te kennen (2016: 59 huurcontracten);
- Wooncoaching ontving hiervoor 80 aanvragen (2016: 44 aanvragen). Daarnaast waren er nog 17 lopende aanvragen die werden overgedragen uit 2016;
- Eind 2017 werden er 54 effectieve huurcontracten afgesloten voor de aanvragen die in 2017 werden doorgestuurd en 22 aanvragen werden op de wachtlijst van 2017 geplaatst.

Woonbemiddeling

- In 2017 stuurden de sociale huisvestingsmaatschappijen 1.006 personen met een huurachterstal van 2 maanden én 124 huurders met 3 of meer maanden huurachterstal naar het OCMW door (2016: 802 personen met 2 maanden huurachterstal en 135 met 3 maanden).
- In 371 gevallen ging het over sociale huurders die al in begeleiding waren bij het OCMW (2016: 316 gevallen). In de andere gevallen nam Woonbemiddeling van dienst Wonen OCMW Gent het initiatief voor de huurachterstalbemiddeling.
- Van de 62 procent sociale huurders die reageerden op het aanbod huurachterstalbemiddeling kon in 80 procent van de gevallen een oplossing bereikt worden, van 6 procent was het dossier nog in behandeling op 31 december 2017.
- In 2017 ontvingen we 582 meldingen voor procedures tot uithuiszetting. Dat is een daling van 15 procent ten opzichte van 2016 (687 meldingen).
- Van de 302 cliënten (of 52 procent) die reageerden op de aangeboden bemiddeling uithuiszetting kon in meer dan de helft van de dossiers een oplossing bereikt worden om de uithuiszetting te vermijden.

WAT KOST HET?

De verleende steun voor borgen huishuur, bankwaarborgen en zekerheidstellingen bedroeg in 2017 902.687 euro (2016: 930.256 euro). Dit bedrag wordt bijna volledig teruggevorderd van de cliënten.

De zuivere tegemoetkoming in huishuur bedroeg in 2017 164.387 euro. Daarvan werd 139.765 euro teruggevorderd, of 85 procent. In 2016 is het SVK Gent verzelfstandigd waardoor de verhuuropbrengsten niet langer voor OCMW Gent zijn. In 2017 bracht het verhuren van woningen binnen OCMW en SVK Gent 1.020.078 euro op (2016: 864.015 euro). Deze sterke stijging is hoofdzakelijk het gevolg van de overname van een deel van het Woonfonds patrimonium en de gerealiseerde groei binnen het SVK.

De opbrengsten van de noodwoningen bedroegen in 2017 65.356 euro (2016: 63.633 euro). De verhuringen en verpachtingen (SVK, De Baai, seniorenflats...) brachten in 2017 in totaal 2.284.052 euro (2016: 2.181.168 euro) op.

Energie

De steun voor de energiekosten (meestal gas en elektriciteit) daalde van 1.035.598 euro in 2016 naar 819.927 euro in 2017.

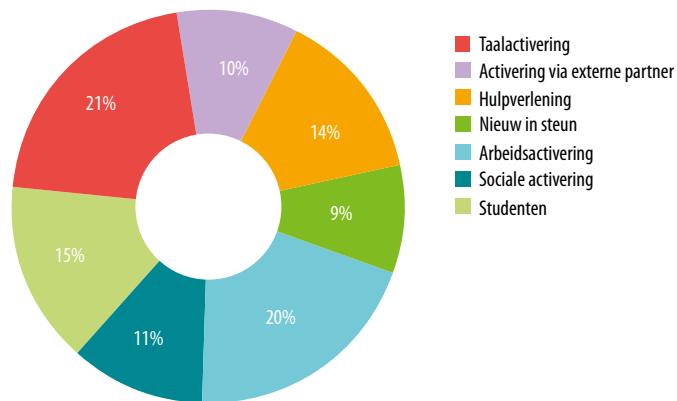
LEVENSDOMEIN WERKEN EN ACTIVERING

“Activering” betekent dat mensen uit een sociaal isolement worden gehaald en worden aangemoedigd om “actief” deel te nemen aan het maatschappelijk leven. OCMW Gent onderscheidt zes niveaus van activering op de activeringsladder. Elke cliënt wordt op een bepaalde trede geplaatst.

Doel is de cliënt te laten doorstromen naar de voor hem/haar hoogst haalbare trede op de ladder. Dat kan, in het beste geval, een job op de reguliere arbeidsmarkt zijn. Maar wie door een veelheid aan problemen (niet onmiddellijk) aan een job geraakt, moet ook geholpen worden. Voor die mensen kan een talencursus, vrijwilligerswerk of een sociaal werkproject een oplossing bieden.

28

ACTIVERINGSLADDER OCMW GENT

Deze grafiek werd gebaseerd op inschattingen en cijfers van december 2017. Op dat moment ontvingen er 5.211 cliënten RMI of RMH.

Voor 9 procent van de cliënten (= 466 cliënten) geldt dat er pas onlangs (= minder dan vier maanden geleden) een nieuw dossier geopend werd. De maatschappelijk werker is nog bezig met het sociaal onderzoek. 4 maanden na hulpvraag is 86 procent van de cliënten geactiveerd.

Elke trap op de activeringsladder omvat een specifieke aanpak, met instrumenten op maat van de cliënt. Activering van cliënten is ook nooit de opdracht van één enkele dienst apart, maar van verschillende OCMW-diensten en externe partners samen, zoals het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum, de Psychologische dienst, de Juridische dienst, de VDAB, het Huis van het Nederlands...

20 procent (1.040 cliënten) bevindt zich op de trap van arbeidsactivering, 11 procent (589 cliënten) op de trap sociale activering. Gemiddeld waren er in 2017 760 studenten op maandbasis. Minstens 21 procent van de cliënten (1.114 cliënten) bevindt zich op de trap taalactivering. Het aandeel cliënten dat taallessen volgt is weliswaar veel hoger, maar deze cliënten bevinden zich reeds op een hogere trap op de activeringsladder.

Psychologische ondersteuning bij activering

Wie iets om handen heeft, zoals werk, een studie of een hobby, voelt zich vaak beter. Daarom hebben de psychologen veel aandacht voor activering als instrument om cliënten te helpen. In samenspraak met de cliënt zoeken ze samen naar een bezigheid. Tegelijkertijd pakken de psychologen de problemen aan die deelname aan het maatschappelijk leven belemmeren, zoals depressie, psychose, partnerproblemen... De psychologen kunnen ook advies geven rond werkbekwaamheid/werkbereidheid, via een verslag of via overleg met de maatschappelijk werker.

- Bij 63 procent van 1.435 begeleidingen in 2017 was activering een thema in de begeleiding.
- Andere thema's bij de psychologische begeleiding waren bijvoorbeeld zelfbeeld/identiteit (64.5 procent), psycho-educatie (54 procent), copingvaardigheden (56 procent)...

Aandacht voor jongeren en studenten

OCMW Gent heeft blijvende aandacht voor jonge steungerechtigden. De organisatie ondersteunt hen niet alleen financieel, maar neemt vooral ook initiatieven op vlak van activering.

Het aantal jongeren dat recht heeft op steun, blijft hoog, maar bij de 18 tot 19-jarigen is er een kleine daling. Per duizend 18-19 jarigen in Gent ontvingen er op 31 december 2017 104 jongeren RMI of RMH. Dit is 10,4 procent van het totaal aantal 18 tot 19-jarigen in Gent. Op 31 december 2016 was dat 10,6 procent.

De omgekeerde trend valt te bemerken in de leeftijdscategorie 20 tot 24-jarigen. Eind 2017 ontvingen er, per duizend 20-24 jarigen, 78 jongeren RMI of RMH (of 7,8 procent). Op 31 december 2016 was dat 7 procent.

1. Zorg- en hulpverlening

Voor sommige cliënten is taal- of sociale activering te hoog gegrepen, door psychologische of mentale problemen. Het is de opdracht van het OCMW om die mensen niet aan hun lot over te laten en ook voor hen een menswaardig bestaan te verzekeren. Een leefloon is in dat geval het belangrijkste instrument. Eventueel worden ook een aantal basisvoorwaarden gesteld, zoals het nakomen van afspraken of het meewerken aan een hulpverleningsplan.

Vreemdelingen die een asielaanvraag ingediend hebben of ingeschreven zijn in het vreemdelingenregister, ontvangen geen leefloon maar een equivalent leefloon. De bedragen van dit equivalent leefloon zijn dezelfde als die van het leefloon. Meer informatie over financiële steun aan cliënten vindt u terug in het voorgaande hoofdstuk "1.1 Financiële armoede".

ACTIVERING IN VOGELVLUCHT

In 2017 begeleidde de dienst Activering 3.147 unieke cliënten, een lichte stijging ten opzichte van 2016 (3.034 cliënten). Daarbij is een opvallende trend merkbaar: Activering begeleidde opvallend meer cliënten op vlak van sociale activering (in de Emancipatorische Werking – EW) en iets minder cliënten op vlak van arbeidsactivering (in het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum – OTC). Meer cliënten die naar de dienst Activering doorverwezen werden, bevonden zich op een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Begeleiding cliënten door de dienst Activering			
	2015	2016	2017
EW	736	816	1.020
OTC	2.329	2.399	2.343
Totaal	2.910	3.034	3.147

Binnen het OTC is er een daling in het aantal artikel 60-medewerkers in 2017. Het aantal artikel 60'ers zakte van 893 in 2016 naar 739 in 2017 (een daling van 154 cliënten of 21 procent). Het aantal cliënten artikel 60 privé volgde de dalende trend echter niet. Daar was er een

hele lichte stijging ten opzichte van vorig jaar met 3 cliënten, van 98 cliënten in 2016 naar 101 cliënten in 2017. De daling van het aantal cliënten artikel 60 is vooral te verklaren door de inwerkingtreding van het decreet Tijdelijke Werkervaring op 1 januari 2017. Dit decreet omschrijft de doelgroep van artikel 60 veel beperkter dan wat in OCMW Gent de praktijk was: mensen kunnen maar deelnemen als ze vooraf in staat geacht worden binnen de twee jaar inzetbaar te zijn op de arbeidsmarkt (zie ook pagina 38).

Positieve evolutie resultaten

Alhoewel het aantal artikel 60-clieënten sterk daalde, was er wel een positieve evolutie in de resultaten nadien. 6 maanden na het beëindigen van het artikel 60 contract is er bij 45 procent een positieve doorstroom naar werk (35 procent) of een (individuele) beroepsopleiding (10 procent). In 2016 was bij meting 6 maanden na einde artikel 60, slechts 24 procent aan het werk. Hier is geen eenduidige verklaring voor.

Zowel binnen de Emancipatorische Werking als op het OTC was er een sterke stijging van het aantal arbeidszorgmedewerkers: van 497 in 2016 tot 627 in 2017. Een stijging van 130 cliënten of 26 procent.

30

2. Taalactivering

De kennis van de Nederlandse taal vergroot de kansen op opleiding en tewerkstelling. OCMW Gent werkt daarom samen met het Agentschap voor Inburgering en Integratie en de taalaanbodverstrekkers in Gent en stuurt cliënten, die nood hebben aan Nederlandse taallessen, door naar deze partners.

OCMW Gent verlengde in 2017 de samenwerkingsovereenkomst met In-Gent, CBE Leerpunt, CVO Gent en PCVO Het Perspectief. Die overeenkomst legt de visie vast die de verschillende partijen onderschrijven rond doorsturen en opvolgen van OCMW-cursisten naar het NT2 aanbod.

- 2.796 cliënten hadden nood aan Nederlandse taallessen als eerste stap in hun activeringstraject (2016: 2.300 cliënten).

GEDETAILLEERD PROFIEL VAN GEACTIVEERDE STEUNGERECHTIGDEN 2017

	(Equivalent) leefloners	Dienst activering	Sociale activering	Arbeidsacti- vering	Arbeidstoel- eiding
Geboorteland					
België	38,9%	41,9%	51,0%	35,0%	29,7%
De wereld	47,3%	48,0%	38,8%	54,5%	60,5%
EU	13,3%	10,1%	10,2%	10,5%	9,8%
Geslacht					
Man	52,4%	61,8%	52,7%	66,7%	66,7%
Vrouw	47,7%	38,2%	47,3%	33,3%	33,3%
Leeftijd					
< 25 jaar	33,9%	23,9%	18,7%	27,0%	17,1%
Tussen 25 en 34 jaar	27,4%	30,7%	25,3%	33,4%	37,6%
Tussen 35 en 44 jaar	18,8%	22,4%	24,3%	21,5%	24,1%
Tussen 45 en 54 jaar	13,2%	16,1%	20,2%	14,3%	15,5%
> 55 jaar	11,4%	6,8%	11,5%	3,8%	5,7%
Leefsituatie					
Alleenstaand +18j	64,6%	52,7%	51,0%	51,0%	47,6%
Eenoudergezin - Enkel +18j	3,4%	4,2%	2,5%	2,5%	4,4%
Eenoudergezin - Met -18j	13,4%	16,3%	14,4%	14,4%	17,0%
Samenwonend - Enkel +18j	13,1%	11,4%	10,7%	10,7%	9,6%
Samenwonend - Met -18j	16,2%	19,3%	21,4%	21,4%	21,4%

Bovenstaande tabel plaatst, naast de globale profielgegevens van de geactiveerde cliënten, ook de profielgegevens per fase van de activeringsladder.

3. Sociale activering

Reguliere tewerkstelling is voor sommige mensen niet haalbaar, omdat ze door een kluwen van problemen niet kunnen voldoen aan de verwachtingen en eisen op de arbeidsmarkt.

Het OCMW wil ook voor die mensen deelname aan het maatschappelijk leven garanderen. We doen dit door tal van projecten aan te bieden die maatschappelijk zinvol zijn en die de competenties van de cliënt helpen ontplooiën. Sociale activering kan een opstap zijn naar werk, voor sommigen betekent het ook een eindpunt.

- In 2017 bevonden 1.161 cliënten zich op de trap van sociale activering (2016: 897 cliënten). Dit zijn zowel mensen die in de intake- en oriënteringsfase zitten, als mensen die aan een groepswerking deelnemen, arbeidszorg verrichten of een opleiding volgen.
- 51 procent van de cliënten is geboren in België, 33 procent is ouder dan 45 jaar en ruim de helft is alleenstaand (53 procent) – zie tabel “Gedetailleerd profiel van geactiveerde cliënten” hiernaast.

3a. Arbeidszorg

Arbeidszorg is een vorm van sociale activering voor cliënten die nog niet aan werken toe zijn, maar wel al een engagement kunnen opnemen. Dat engagement is heel laagdrempelig en op maat.

- In 2017 kregen 627 cliënten begeleiding (2016: 412 cliënten) in arbeidszorg, van wie 470 binnen de Emancipatorische Werking en 157 binnen het OTC.
- Het OCMW werkte daarbij samen met 171 arbeidszorgplaatsen. Er zijn nog steeds voldoende Gentse organisaties die openstaan voor een arbeidszorger op hun werkvloer.

3b. Basiswerking

De Basiswerkingen zijn laagdrempelige, krachtgerichte groepswerkingen (12 tot 15 personen) gericht op ontmoeting en de versterking van zelfbeeld, kennis en vaardigheden. Er zijn twee basiswerkingen: basiswerking ‘t Centrum en basiswerking Gentbrugge/Ledeberg.

De thema's van de groepswerkingen worden vanuit de noden en ervaringen van de deelnemers gekozen: leren klaarmaken van een gezonde, budgetvriendelijke maaltijd, met een beperkt budget aankopen doen in de supermarkt, een uitstap... Op die manier leren de cliënten sociale vaardigheden aan en worden ze gesterkt in hun eigenwaarde.

We werken hierbij ook samen met andere organisaties, zoals bijvoorbeeld Leerpunt en UGent.

- De basiswerkingen Gentbrugge/Ledeberg en Gent Centrum organiseerden respectievelijk 29 en 38 groepsbijeenkomsten (2016: 77 bijeenkomsten), waar in totaal 63 cliënten aan deelnamen (2016: 69 cliënten).

3c. Perfect is saai

De groepswerking 'Perfect is Saai' wil de deelnemers, aan de hand van workshops, sterken op vlak van zelfvertrouwen en eigenwaarde, en leert hen omgaan met stress, conflicten, balans tussen privé en werk... Naast enkele vaste thema's is er ook ruimte voor thema's die zich in de groep aandienen.

We staan ook stil bij de individuele sterktes en vaardigheden van de groepsleden, om die dan eventueel ook te benutten in het sociaal activeringsproject.

Er zijn ook samenwerkingen met andere organisaties om de deelnemers te laten proeven van vrijwilligerswerk en arbeidszorg op maat. Zo leren deelnemers onder andere wat belangrijk is bij een eerste sollicitatie. De werking start in september met een permanente instapmogelijkheid gedurende het werkjaar.

- In 2017 waren er 36 bijeenkomsten (2016: 35 bijeenkomsten).
- 35 mensen namen deel (2016: 27 mensen).

3d. Extra Time

Extra Time richt zich tot jongeren tussen 18 en 25 jaar die nog niet klaar zijn voor de reguliere arbeidsmarkt. Via groepswerking en individuele begeleiding willen we hen activeren en aan hun attitudes en competen-

ties werken. Sinds 2016 vinden er twee instapmomenten per jaar plaats, maar op vraag kunnen er ook jongeren tussendoor instappen.

Het project bestaat inhoudelijk uit een mix van thematische groepswerkingen, doe-activiteiten, sportieve momenten en deelname aan culturele activiteiten. In 2017 zetten we extra in op het groepsmatige werkplekieren, in samenwerking met interne en externe diensten.

- In 2017 startten er 53 jongeren in het project (2016: 40 jongeren).
- Van de 53 jongeren die werden doorverwezen werden 30 trajecten afgesloten. 13 jongeren werden verder opgevolgd door een activeringsbegeleider in aanloop van arbeidszorg, bij 4 jongeren werd het traject afgesloten om billijkheidsredenen, 4 startten met een reguliere tewerkstelling, 4 jongeren werkten hun traject af en startten een opleiding, een andere groepswerking, of ze startten als keukenmedewerker. Voor 5 andere jongeren werd het traject vroegtijdig stopgezet. En voor 23 jongeren loopt het traject verder in 2018.

Eén begeleider van Extra Time werkt ook mee aan Ghent Homeless Blue White, dat in 2017 de naam veranderde in "Gantoise Plantrekkers". De Gantoise Plantrekkers is een samenwerking tussen de Emancipatorische Werking, Straathoekwerk, Outreachend werken en de KAA Gent Foundation. Het is een laagdrempelig project dat via straatvoetbal dak- en thuislozen in de maatschappij wil helpen re-integreren.

- De Gantoise Plantrekkers organiseerden vorig jaar 52 bijeenkomsten. 40 mannen en 34 vrouwen in een situatie van dak- of thuisloosheid en/of verslavingsproblematiek namen deel.

3e. Budget in balans

'Budget in balans' is een wekelijkse groepswerking van de Emancipatorische Werking rond het thema schulden en budget. De werking versterkt de financiële en administratieve vaardigheden bij de groepsleden. Ze leren hoe ze moeten budgetteren, klasseren, overschrijven, juridische kennis verwerven...

In 2017 organiseerden we twee modules van 13 bijeenkomsten. Deze

werking is in verschillende clusters gestructureerd die uiteindelijk één geheel vormen voor een vaste groep.

- Er waren 26 bijeenkomsten van 'Budget in balans', waaraan 30 cliënten deelnamen.

3f. Sociale gidsen

De sociale gidsen zijn vrijwilligers, die vaak ook ervaring hebben met OCMW-dienstverlening, die cliënten bijstaan als die ergens iets moeten regelen, zoals in de bank, het postkantoor, de rechtbank... Hiervoor krijgen ze een opleiding. Doel is het zelfvertrouwen van de cliënt te vergroten zodat die meer zelfstandig taken kan opnemen.

- Vier jaar na de start van het project zijn er al 3 groepen sociale gidsen opgeleid. Daarvan waren er in 2017 nog 11 gidsen actief. In september 2017 startte een nieuwe opleiding met 14 kandidaten. 13 van de 14 behaalden reeds hun deelattest.
- In 2017 voerden de sociale gidsen 188 individuele opdrachten uit voor 158 personen.

Tenslotte werkt het project ook samen met het Algemeen Ziekenhuis Jan Palfijn. In 2017 voerden de gidsen 16 opdrachten uit vanuit deze dienst.

3g. IN-Groei

IN-Groei richt zich naar werkzoekenden die weinig of niet via de klassieke kanalen worden bereikt. Het gaat om maatschappelijk kwetsbare personen die door een combinatie van factoren zoals problematische randvoorwaarden, een onstabiele situatie op een aantal belangrijke levensdomeinen en ontwikkelingsnoden, de stap naar arbeid of opleiding nog niet onmiddellijk kunnen zetten.

Aan de hand van laagdrempelige, flexibele begeleiding op maat, wil het project deelnemers laten doorstromen naar werk of opleiding.

IN-Groei is een project van het Europees Sociaal Fonds en loopt van 1 juni 2017 tot en met 31 december 2018. Het is een samenwerking tussen OCMW Gent, WeerWerk Activering en Compaan. Een arbeidsconsulent bij één van deze organisaties neemt de begeleiding van de werkzoe-

kende op. De toeleiding verloopt via diverse kanalen: personen met een leefloon gekend bij het OCMW, werkzoekenden via VDAB, personen in begeleiding bij drughulpverlening als De Sleutel en outreachend werken door Compaan. De arbeidsconsulent gaat naar de werkzoekende toe en werkt in hun leefwereld.

- Het initiatief beoogt een bereik van 140 werkzoekenden. De dienst Activering begeleidde in 2017 28 personen.

IN-GROEI – GETUIGENIS DOOR DEELNEMER LUCIEN (47J)

Lucien is een alleenstaande man die al jarenlang in hulpverlening is bij OCMW Gent. Hij woont samen met zijn gepensioneerde moeder in Sint-Amandsberg.

Het leven heeft Lucien al vaak op de proef gesteld, en dat heeft een sterke impact gehad op zijn psychisch welbevinden. De man is sinds 2009 werkloos, maar werd in 2014 uiteindelijk uitgesloten van het recht op uitkeringen omdat hij onvoldoende naar werk had gezocht. Uiteindelijk werd hij in 2016 doorverwezen naar de Emancipatorische Werking met de bedoeling een passend activeringstraject uit te werken. De eerste poging verliep moeizaam. Lucien verviel herhaaldelijk in oude gewoontes en het traject moest stopgezet worden. In september 2017 werd hij toegeleid naar IN-Groei. Hij volgde met succes alle groepssessies en werd als arbeidszorgger georiënteerd naar de Foodsavers. Tot op vandaag werkt hij daar – mits intensieve begeleiding – 4 dagen per week. We hopen hem binnenkort te laten doorstromen naar tijdelijke werkervaring.

Lucien: "Het was altijd een stap vooruit, twee achteruit. Sinds ik deelneem aan IN-GROEI, word ik op alle vlakken in mijn leven zeer intensief opgevolgd en ondersteund. Want als het met mij niet goed gaat, lukt werk zoeken en houden ook niet. Sinds IN-Groei is er voor mij op korte tijd veel veranderd, ik zie de dingen positief evolueren en deze keer zet ik door!"

3h. Werk en Woord

Werk en Woord zag in 2017 het levenslicht. Deze groepswerking richt zich op laaggeletterde cliënten in arbeidszorg en heeft de ambitie om collectief aan de arbeidscompetenties en vaardigheden te werken.

Een eerste groep van 16 deelnemers ging in oktober 2017 van start. Zij werden op dat moment al enige tijd begeleid in het kader van arbeidszorg, maar hadden behoefte aan extra ondersteuning op vlak van laaggeletterdheid. Werk en Woord bood die extra ondersteuning gedurende 15 sessies. We behandelden op laagdrempelige wijze en met innovatieve methodes thema's als assertiviteit, instructies begrijpen, samenwerking, omgaan met discriminatie...

Werk en Woord is een initiatief dat mee gesubsidieerd wordt door Provincie Oost-Vlaanderen.

34

3i. Klantenparticipatie

Klantenparticipatie heeft als doel de stem van cliënten een structurele plaats te geven binnen het beleid van OCMW Gent en het ruimere Gentse armoedebeleid. Dit heeft als doel de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen op vlak van klantvriendelijkheid en toegankelijkheid.

Klantenparticipatie gaat hiervoor procesmatig in gesprek met cliënten en ondersteunt hen met het formuleren van hun inbreng.

In 2017 werkte Klantenparticipatie rond thema's zoals bereikbaarheid van de diensten en maatschappelijk werkers, evaluatie van het huidig beleid, herschrijven van brieven, inbreng in het Groeiactieplan voor het thema gezondheid...

4. Arbeidsactivering

Het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum (OTC) is de belangrijkste actor bij de professionele activering van werkzoekende OCMW-clieñten. Clieñten zonder werk worden door de welzijnsbureaus naar het OTC doorverwezen. Daar wordt voor hen, na evaluatie van hun vaardigheden, een passende opleiding of (sociale) tewerkstelling gezocht binnen het OCMW of bij andere organisaties. Trajectbegeleiders volgen de clieñten op en sturen bij waar nodig.

- In 2017 bevonden zich 1.671 unieke clieñten op de trap van arbeidsactivering (2016: 1.814 clieñten).
- 65 procent heeft een migratieachtergrond en 60 procent van het clieñteel is jonger dan 35 jaar (zie tabel "Gedetailleerd profiel van geactiveerde clieñten" op pagina 31).

4a. Via screening naar werk

Tijdens intakegesprekken maken medewerkers van het OTC een profiel op van de clieñt en bepalen ze wat zijn vaardigheden zijn. Met deze diagnose kan de arbeidsbegeleider, samen met de clieñt, op zoek gaan naar een gepaste job. Screening kan hierbij een hulpmiddel zijn.

• SCALA

Het OTC heeft een eigen screening ontwikkeld die de competenties, werkbereidheid en motivatie van de cliënten in beeld brengt. Scala (SCreening en Assessment van LAaggeschoolden) bestaat uit een dag algemene screening die aangevuld wordt met specifieke deelscreeningen gericht op verschillende jobdomeinen: bouw, horeca, onderhoud en administratie.

➤ In 2017 werden 153 screenings afgewerkt (2016: 173 screenings). Daarnaast organiseerden we in 2017 drie keer een verkort screeningstraject voor deelnemers van het activeringsproject VIA. 65 cliënten schreven zich in, 56 cliënten (89 procent) doorliepen het volledige traject.

• Indicering

Indicering is het onderzoek dat bepaalt of iemand door de VDAB erkend kan worden als 'persoon met een arbeidsbeperking'. Die erkenning opent het recht om aan de slag te gaan binnen de sociale economie. Het indiceringsonderzoek kan enkel uitgevoerd worden door VDAB-gecertificeerde medewerkers. Het OTC heeft sinds 2016 zo een aantal medewerkers ter beschikking.

De indiceringsconsulent brengt in kaart hoe een kandidaat functioneert op de werkvloer. De VDAB voorziet hiertoe een indicatie-instrument op basis van het ICF-classificatiesysteem (International Classification of Functioning). Concreet worden bij indicering 43 verschillende ICF-categorieën bevestigd. Hiervan wordt een rapport opgemaakt.

Op basis van het indiceringsrapport beslist de VDAB om al dan niet rechten toe te kennen aan de kandidaat voor een mogelijke tewerkstelling in de sociale economie. Bij toekenning wordt er op basis van de resultaten van het ICF-onderzoek een keuze gemaakt tussen collectief maatwerk of lokale diensteconomie.

➤ In 2017 werden 68 cliënten doorverwezen voor indicering. Er werd voor 64 cliënten een indicering opgestart. Bij 10 cliënten werd de indicering stopgezet wegens niet medewerking of omdat tijdens de indicering bleek dat de cliënt een te sterk profiel had. Uiteinde-

lijk zijn er 54 cliënten effectief geïndiceerd met gunstig gevolg: 23 voor lokale diensteconomie en 31 voor maatwerk. Van de geïndiceerde cliënten konden 25 kort na hun indicering aan de slag in de sociale economie.

4b. Via opleiding naar werk

Er is een mismatch op de arbeidsmarkt tussen het aanbod van de profielen en de capaciteiten die werkgevers vragen. Daarnaast zijn er veel mensen die door omstandigheden niet aan de slag kunnen. Het OTC speelt op deze tegenstelling in en probeert door opleiding op maat cliënten naar de arbeidsmarkt te laten doorstromen.

• Poetsopleiding

De poetsopleiding legt zich toe op vaktechnische en sociale vaardigheden. De opleiding bestaat uit vier opeenvolgende theoriédagen en zeven volle stagedagen. De stages vinden voornamelijk plaats in de woonzorgcentra van het OCMW, maar ook in bepaalde vzw's zoals de school Sint Bavo Humaniora. Het doel is om de deelnemers de nodige basiskennis en ervaring bij te brengen, zodat ze opgewassen zijn om arbeidszorg of een tewerkstelling als onderhoudsmedewerker aan te vatten. Het is voor de deelnemers ook een unieke kans om te ontdekken of een functie als onderhoudsmedewerker iets voor hen is.

- De poetsopleiding vond 7 keer plaats in 2017 (8 keer in 2016).
- 88 cliënten schreven zich in (2016: 93 cliënten), 67 cliënten startten effectief met de poetsopleiding.
- 64 deelnemers (73 procent) volbrachten uiteindelijk de theoretische poetsopleiding.
- 9 deelnemers namen deel vanuit het VIA traject (anderstaligen) en namen enkel deel aan het theoretische gedeelte: zij kregen een langdurige stage aangeboden via het project Job-Intra.
- Van de 67 deelnemers werd er voor 47 een poetsstage opgestart, van wie 32 (68 procent) ze tot een goed einde brachten. Zij werden verder georiënteerd richting tewerkstelling artikel 60, dienstencheques of arbeidszorg.

• *Nederlands Werkt*

Cliënten moeten over een basiskennis Nederlands beschikken voor de wijkwerker ze naar het OTC kan doorverwijzen. Deze basiskennis is vastgesteld op het taalniveau Europese Richtgraad A1 (1.1). Als de cliënt ten minste taalniveau A1 bereikt, en zijn mondeling taalgebruik is nog niet op punt om te starten met een job, en de randvoorwaarden zijn vervuld om een traject naar werk op te starten, dan kan de cliënt terecht bij het team "Nederlands Werkt".

Bij het eerste gesprek onderzoekt het team of een directe doorstroming naar werk of opleiding (bv. "Technisch Nederlands – cursus sector 2" bij de VDAB) mogelijk is. Indien dat niet het geval is, doorlopen de cliënten eerst opeenvolgend de taaltrajecten VIA en Job-Intra die hen specifiek voorbereiden op een artikel 60-job. De totale duur van deze voortrajecten is afhankelijk van de mogelijkheden en de inspanningen van de cliënt en de vorderingen op vlak van attitudes, competenties en taal.

36

Vortrajecten

- ▶ Het **Vortraject Integratie Anderstaligen** (VIA) loopt over 3 maanden en werd 3 maal aangeboden in 2017 voor een totaal van 126 nieuwe deelnemers (2016: 104 deelnemers). Er liep ook nog een groep in 2017 die al in september 2016 was gestart. Hierin zaten 40 deelnemers, wat het totaal voor 2017 op 166 deelnemers brengt (2016: 129 deelnemers).
- ▶ Indien geoordeeld wordt dat iemand op termijn kan doorstromen naar werk, gaat die persoon door naar **Job Introductie voor Anderstaligen** (Job-Intra). In de loop van 2017 startten 75 cliënten in dit project (2016: 78 cliënten).
- ▶ In het najaar van 2016 werd een nieuw ESF-Vluchtelingenproject opgestart, waarin het OCMW Gent samenwerkt met de Stad Gent, VDAB en IN-Gent. Binnen dit project kregen 245 cliënten een intake in 2017. Het ging hoofdzakelijk om erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden in steun van het OCMW, en asielzoekers. Na intake werden de cliënten begeleid binnen verschillende bouwstenen van het project: voortraject, taalcoaching, vrijwilligerswerk, opleiding en jobhunting.

4c. Via werkervaring naar werk

Sommige cliënten hebben nood aan een eerste werkervaring als voorbereiding op de reguliere arbeidsmarkt. Voor hen heeft OCMW Gent een aanbod van werkprojecten. We zoeken altijd naar een job die het best past bij de vaardigheden en interesses van de cliënt.

• *Aan de slag met artikel 60*

Artikel 60§7 van de OCMW-wet geeft het OCMW de mogelijkheid werk aan te bieden aan cliënten zodat zij werkervaring – gecombineerd met een opleiding – kunnen opdoen en recht krijgen op een werkloosheidsuitkering. De cliënt krijgt dan een job binnen OCMW Gent of bij één van de 279 werkervaringsplaatsen waarmee het OCMW een samenwerkingsovereenkomst heeft. Deze tewerkstellingsplaatsen zijn onder andere vzw's met een sociaal, cultureel of ecologisch doel, de Stad Gent, andere gemeenten...

- ▶ In 2017 startten 285 cliënten met een artikel 60-contract (2016: 444 cliënten).
- ▶ Het aantal unieke cliënten artikel 60 daalde van 893 in 2016 naar 739 in 2017.

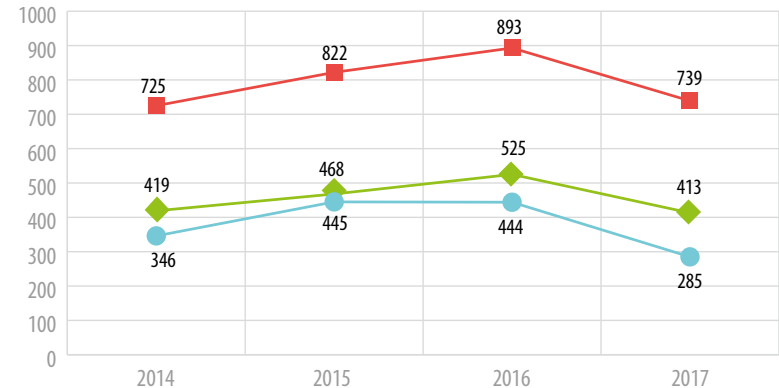
PROFIEL CLIËNTEN MET EEN ARTIKEL 60-CONTRACT

		2017
Leeftijd	< 25jaar	17,0%
	25-34 jaar	32,2%
	35-44 jaar	25,7%
	45-54 jaar	19,4%
	> 55 jaar	5,6%
Geslacht	Man	71,8%
	Vrouw	28,2%
Gezinstype	Alleenstaand +18j	52,8%
	Eenoudergezin - Enkel +18j	2,8%
	Eenoudergezin - Met -18j	13,4%
	Samenwonend - Enkel +18j	10,1%
	Samenwonend - Met -18j	21,1%
Nationaliteit	België	43,8%
	De wereld	47,8%
	EU	8,4%
Geboorteland	België	28,9%
	De wereld	62,2%
	EU	8,9%
Geboorteland top 5	BELGIE	28,8%
	AFGHANISTAN	12,5%
	SYRIE	5,8%
	BULGARIJE	4,8%
	SOMALIE	4,3%

De meerderheid van de cliënten in artikel 60 zijn mannen (72 procent). 44 procent heeft de Belgische nationaliteit, waarvan 29 procent ook geboren is in België. De meeste cliënten met een artikel 60-contract zijn tussen de 25 en 44 jaar (58 procent).

➤ Gemiddeld waren er in 2017 per maand 413 artikel 60-tewerkgestelden aan de slag, een significante daling tegenover 2016 (525).

CLIËNTEN ARTIKEL 60

- Aantal unieke cliënten aan de slag met een artikel 60-contract
- ◆ Gemiddeld aantal werknemers artikel 60 per maand
- Aantal cliënten gestart met een artikel 60-contract

De daling in het aantal artikel 60-medewerkers in 2017 is vooral te verklaren door de inwerkingtreding van het decreet Tijdelijke Werkervaring op 1 januari 2017. Dit decreet omschrijft de doelgroep van artikel 60 veel beperkter dan wat in OCMW Gent de praktijk was: mensen kunnen maar deelnemen als ze vooraf in staat geacht worden binnen de twee jaar inzetbaar te zijn op de arbeidsmarkt.

Sinds 2016 registeren we de situatie 6 maanden na het beëindigen van het artikel 60-contract. 35 procent van de deelnemers was aan het werk en 10 procent volgde een (individuele) beroepsopleiding. 43,7 procent van de artikel 60-deelnemers was in begeleiding bij de VDAB of een partnerorganisatie. In 2016 was bij meting 6 maanden na einde artikel 60 slechts 24 procent aan het werk.

Nieuwe decreet Tijdelijke Werkervaring (TWE)

Het nieuwe decreet Tijdelijke Werkervaring startte op 1 januari 2017. De tewerkstelling artikel 60 valt onder dit decreet. Het decreet zet volop in op competentieversterkend werken, en moet de doelgroepmedewerker in staat stellen om een job te vinden op de reguliere arbeidsmarkt.

Het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum zet sinds 2017 alle zeilen bij om de werking af te stemmen op het nieuwe decreet. Een belangrijke uitdaging is de verplichte jobrotatie binnen artikel 60. Na zes maanden bekijkt het OTC voor elke doelgroepmedewerker de doorstroommogelijkheden naar een artikel 60-functie of werkplaats met nieuwe groeikanalen. De medewerker evolueert in het beste geval naar een functie die meer aansluit bij de reguliere arbeidsmarkt.

Enkel artikel 60-medewerkers die startten na 1 januari 2017 hebben een TWE-traject. In totaal ging het in 2017 om 134 artikel 60-medewerkers waarvoor bekeken moest worden of een mutatie of rotatie haalbaar was. Deze eerste mutatie/rotatie vindt plaats 6 maanden na de startdatum van de tewerkstelling.

- 56 artikel 60-medewerkers muteerden naar een andere werkplaats.
- 61 artikel 60-medewerkers roteerden binnen eenzelfde werkplaats. Ze gingen naar een andere afdeling, kregen een groter/ander takenpakket of kregen een grotere verantwoordelijkheid.
- 3 artikel 60-medewerkers zetten hun tewerkstelling stop omdat ze aan de slag konden met een reguliere job.
- 8 artikel 60-medewerkers muteerden of roteerden niet, omdat dit niet haalbaar was omwille van medische problemen, moeilijk verloop van de tewerkstelling of omdat hun profiel beter aansloot bij een sociale tewerkstelling.
- 6 artikel 60-medewerkers beëindigden hun contract voortijdig wegens dringend ontslag of ontslag met onderlinge toestemming.
- 30 artikel 60-medewerkers werden niet gemuteerd omdat ze aan de slag waren bij een privé-werkgever. Er wordt tijdens evaluaties

wel besproken in hoeverre ze extra taken en verantwoordelijkheden kunnen krijgen.

• *Bedrijfsconsulent*

De bedrijfsconsulenten informeren Gentse bedrijven over artikel 60-privétewerkstelling. Zij nemen deel aan het structureel overleg met Dienst Werk, verschillende netwerkevents en job- en infodagen van bedrijven.

- In 2017 informeerden de bedrijfsconsulenten 48 nieuwe bedrijven.
- In 2017 waren er in totaal 101 personen aan het werk in artikel 60 privé (2016: 94 cliënten), van wie er 48 in de loop van 2017 startten..

Begeleiding van artikel 60-werknemers op de werkvloer

Verschillende OCMW-medewerkers begeleiden cliënten met een artikel 60-contract op de werkvloer.

• *de Tewerkstellingsbegeleider*

De tewerkstellingsbegeleider gaat op zoek naar een geschikte matching tussen de cliënt en de tewerkstellingsplaats.

• *Competentiecoaching*

Het OTC telt inmiddels 3 competentiecoaches. Zij bieden ondersteuning in het methodisch werken met competenties aan de trajectbegeleiders en technisch instructeurs.

In 2017 leverden de competentiecoaches extra inspanningen om een groeipad voor de artikel 60-medewerkers uit te werken. Ze deelden alle artikel 60-functies in volgens competentieprofielen. Op die manier konden de artikel 60-jobs opgedeeld worden in vier niveaus: beginner (A), gevorderde (B), competent (C) en expert (D).

Daarnaast bieden de competentiecoaches ook advies en ondersteuning aan de instructeurs op de werkvloer tijdens de begeleiding van de artikel 60-medewerkers. Dit kan bestaan uit individuele coaching aan technisch instructeurs of het organiseren van workshops rond moeilijkheden waar veel instructeurs in hun begeleiding mee te maken krijgen.

• *Taalcoaching tijdens artikel 60*

Anderstalige cliënten die al een voldoende NT2 traject (minimum A2) afgelegd hebben om te starten met een artikel 60-contract, hebben vaak nog altijd moeite om te communiceren op de werkvloer. Taalcoaching zwengelt het gebruik van technisch Nederlands aan door middel van individuele en groepsgerichte taalcoaching.

- In 2017 waren 4.1 FTE taalcoaches actief in 202 unieke cliëntdossiers (voortrajecten, artikel 60 en arbeidszorgers) (2016: 201 unieke dossiers).
- Ze gaven 1.032 individuele taalcoachingen, goed voor een totaal van 1.394 uur (2016: 1.195 uur). Daarnaast geven de taalcoaches ook praktische tips aan technische instructeurs en werkplaatsverantwoordelijken om de communicatie met anderstaligen te verbeteren.

• *NTuurlijk*

Aansluitend op de taalcoaching is er het project “NTuurlijk” dat zich toelegt op het natuurlijk en informeel talig inoefenen van de werkvloeroverschrijdende competenties, die nodig zijn op diverse werkvloeren en om te werken aan de verdere integratie.

- NTuurlijk begeleidde gedurende 2017 105 cliënten, van wie er 60 nieuwe starters waren.
- Er worden 4 groepen georganiseerd van gemiddeld 15 cliënten die telkens 1 volledige dag les kregen. Er werd sinds september 2017 een proefproject opgestart met een kleine groep van zeer zwakke mensen (gemiddeld 6 personen) die een halve dag les volgden. Hier zitten meestal langdurige “arbeidszorgers” in van vreemde origine.

De **Leerwerkplekken van OCMW Gent** maken deel uit van het Dienstenbedrijf Sociale Economie en hebben een dubbele doelstelling. Eerst en vooral stelt de dienst OCMW-clieënten te werk die niet onmiddellijk terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt. Ze krijgen een aangepast traject dat rekening houdt met hun mogelijkheden en interesses. In functie van hun jobdoelstelling worden hun competenties versterkt. Het einddoel is, waar haalbaar, een job in de sociale economie of op de reguliere arbeidsmarkt.

Het verlenen van diensten aan mensen met een laag inkomen en OCMW-clieënten, OCMW- of stadsdiensten, vzw's of, in bepaalde gevallen, Gentse burgers is de tweede doelstelling. Leerwerkplekken organiseert deze dienstverlening op een professionele en kwalitatieve manier, én volgens de principes van de reguliere arbeidsmarkt. Zo wordt de eerste doelstelling, het aanbieden van opleiding en werkervaring, maximaal ondersteund.

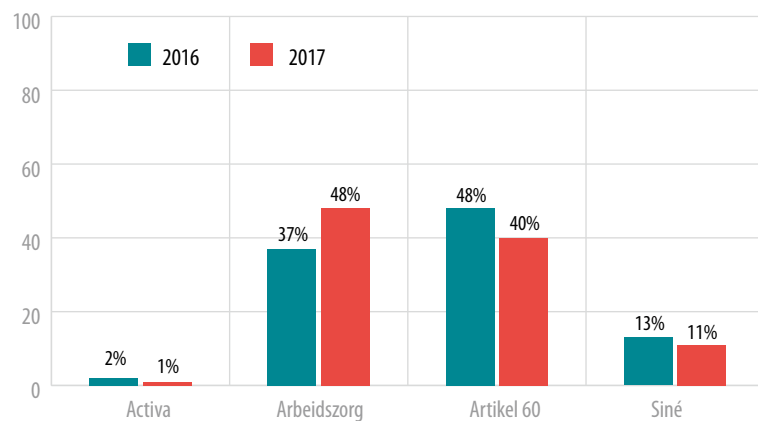
Enkele voorbeelden uit het aanbod: verhuizen van OCMW-clieënten, herverdeling van voedseloverschotten, maaltijden bereiden voor de sociale restaurants, herstellingen in woningen van OCMW-clieënten en het Sociaal Verhuurkantoor,...

De Leerwerkplekken zijn opgedeeld in 3 clusters:

1. Cluster Logistiek: centraal magazijn, transport, Foodsavers, was- en strijkatelier, poetsopdrachten en verhuisdienst;
2. Cluster Bouw: decoratie, schrijnwerk (maatwerk, productie, meubelschilderen en –restauratie), isolatie, renovatie, elektriciteit en sanitaire technieken;
3. Cluster IKook: 2 sociale en 2 personeelsrestaurants en catering.

- De Leerwerkplekken stelden 329 cliënten te werk in haar 3 clusters. Een team van 31 vaktechnisch instructeurs, 4 coördinatoren, 4 technisch consulenten, 9 ondersteunende medewerkers en 1 diensthoofd leidden alles in goede banen.
- In 2017 voerden de medewerkers 777 opdrachten uit in de cluster Bouw en 613 opdrachten in de cluster Logistiek. De cluster IKook realiseerde 202 cateringopdrachten, had per dag gemiddeld 637 klanten en bereidde 46.574 broodjes. De cluster IKook realiseerde 202 cateringopdrachten, had per dag gemiddeld 637 klanten en bereidde 46.574 broodjes. IKook stelde per maand gemiddeld 3 cliënten met een siné-contract, een 20-tal cliënten met een artikel 60-contract en een 40-tal cliënten in arbeidszorg te werk.

CLIËNTEN LEERWERKPLEKKEN (IN PROCENT)

In 2017 was er minder instroom van artikel 60-medewerkers, de grootste groep was medewerkers in het statuut arbeidszorg/vrijwilligerswerk.

40

SOCIALE RESTAURANTS GOEDKOPER VOOR MENSEN MET EEN LEEFLOON

In de acht erkende Gentse sociale restaurants werden de tarieven vanaf 1 januari 2018 aangepast. Mensen met een (equivalent) leefloon betalen er voortaan 3 euro voor een warme maaltijd en op woensdag zelfs maar 2,5 euro.

8 erkende sociale restaurants

OCMW en Stad Gent investeerden de voorbije jaren flink in het netwerk van sociale restaurants. Gent telt op dit moment acht erkende sociale restaurants waar mensen aan een voordelig tarief eten al naargelang hun persoonlijke situatie.

Voor personen met verhoogde tegemoetkoming is dat 5,5 euro per maaltijd. Wie leeft van een leefloon (of een gezinsinkomen heeft dat ligt tussen het barema leefloon en zijn individueel berekend referentiebudget), betaalt voortaan 3 euro per maaltijd in plaats van 3,5 euro, en op woensdag zelfs maar 2,5 euro. Ook wie niet aan een verlaagd tarief eet, betaalt een democratisch bedrag: tussen 8 en 13 euro voor een warme lunch.

Strijd tegen armoede

Sociale restaurants spelen een belangrijke rol in de strijd tegen armoede. Gasten eten er gezond en smakelijk voor een beperkt bedrag. Je eet er samen met anderen en doorbreekt zo het isolement waarin vele kwetsbare Gentenaars leven. En bovendien is het een werkplek voor medewerkers die (nog) niet terecht kunnen op de klassieke arbeidsmarkt. Ze leren er een job en ze doen tegelijk ervaring op.

Meer info op ocmwgent.be/tariefverlaging.

FOODSAVERS GENT

Het OCMW Gent en de Stad Gent startten begin maart 2017 samen Foodsavers Gent op, een logistiek platform dat voedseloverschotten uit de Gentse regio recupereert en herverdeelt. Voedseloverschotten die nog geen bestemming hebben, worden opgehaald op verschillende locaties, waaronder supermarkten en de veiling van Roeselare. Na een kwaliteitscontrole worden alle producten zo snel mogelijk geleverd aan Gentse sociale organisaties en sociale restaurants. Hierdoor krijgen Gentenaars in armoede beter toegang tot verse en gezonde voeding. Het logistiek platform werkt hiervoor met OCMW-medewerkers uit sociale tewerkstellingstrajecten.

Alle doelstellingen overtroffen

Negen maanden ver in het project werd een evaluatie gemaakt. Foodsavers Gent overtrof alle vooropgestelde doelstellingen ruimschoots. Geen 100 ton voedsel werd gerecupereerd, maar 300 ton. Dat werd gebruikt om 172.401 porties samen te stellen en te herverdelen aan zo'n 19.000 mensen. Geen 12 doelgroepmedewerkers gingen aan de slag, maar 19. En geen 250 ton CO2 werd terugschroefd, maar 762 ton.

Nationale en internationale prijzen en interesse

Het succes van het project vertaalde zich intussen al in enkele awards. In één jaar tijd mochten de medewerkers van Foodsavers Gent maar liefst vier prijzen in ontvangst nemen: de publieksprijs van de Grote Prijs voor Toekomstige Generaties, de Sustainable Partnership Award van The Shift, de Food Waste Award in de categorie "lokale besturen" en de tweede prijs van de internationale Milan Pact Awards.

Daarnaast wekten de goede resultaten ook interesse op in binnen- en buitenland. Het project kreeg collega's over de vloer uit Kortrijk, Brugge en van W13 (een aantal Zuid-West-Vlaamse OCMW's en het CAW). Studenten maakten fotoreportages en schreven er scripties over. En over de grenzen heen ontving Foodsavers zelfs delegaties uit China en Zweden, en een studie bureau uit Amsterdam.

Foodsavers heeft dan ook overduidelijk een voorbeeldfunctie in binnen- en buitenland.

Meer informatie op ocmwgent.be/Foodsavers_Gent.

5. Arbeidstoeleiding

Arbeidstoeleiding is de vijfde trap op de activeringsladder. Het doel is om cliënten te ondersteunen zo snel mogelijk werk te vinden. De doelgroep bestaat uit mensen die klaar zijn voor de arbeidsmarkt, maar begeleiding nodig hebben in hun zoektocht naar werk.

- In 2017 bevonden zich 428 unieke cliënten op de trap van de arbeidstoeleiding (2016: 420 cliënten).
- Ruim 70 procent van deze cliënten is niet geboren in België. Binnen de groep "arbeidstoegeleiden" is bijna 55 procent van het cliënteel jonger dan 35 jaar (zie tabel "Gedetailleerd profiel van de geactiveerde cliënten" op pagina 31).

5a. Jobzoeker

Om de doorstroming van een artikel 60-tewerkstelling naar een reguliere tewerkstelling te versoepelen, krijgen de cliënten een intensieve begeleiding voor een periode van maximaal vier maanden.

De tewerkstellingsbegeleider bepaalt op basis van het profiel van de cliënt of die wordt doorverwezen naar de Jobzoeker (sollicitatieruimte in groep) of naar de Jobzoeker voor laagtaalvaardigen (individuele begeleiding voor cliënten die nog niet voldoende Nederlands spreken).

- In 2017 waren er totaal 391 cliënten (376 in 2016) actief in Jobzoeker, waarvan 90 cliënten (75 in 2016) in Jobzoeker laagtaalvaardigen.
- 322 beëindigden hun traject in 2017 in Jobzoeker. Daarvan werkten 265 cliënten (68 procent) Jobzoeker positief af (reguliere tewerkstelling, traject afgewerkt of opleiding).

5b. MicroStart

MicroStart is een organisatie die microkredieten en gratis begeleiding door vrijwillige experts verleent aan mensen die niet terechtkunnen in het klassieke banksysteem om hun eigen onderneming op te starten.

De werkgroep Zelfstandigen van OCMW Gent werkte in 2014 een structurele samenwerking uit met MicroStart. Deze samenwerking houdt in dat het OCMW Gent cliënten die met een zelfstandige activiteit willen starten en over de nodige competenties beschikken, toeleidt naar MicroStart.

MicroStart onderzoekt dan de haalbaarheid van het plan, bekijkt of cliënten in aanmerking komen voor een lening en coacht en begeleidt de starters. Vanaf het moment dat de cliënten effectief hun zelfstandige activiteit opstarten, geeft Microstart maandelijks aan het OCMW Gent de inkomsten uit zelfstandige activiteit door, zodat het OCMW Gent een opleg op (equivalent) leefloon kan voorzien.

In 2017 bracht OCMW Gent 20 nieuwe cliënten aan tot het project. De trajecten zagen er als volgt uit:

- 3 cliënten startten als zelfstandige onder coaching van Microstart.
- 5 cliënten zitten in de voorbereidingsfase van de zelfstandige activiteit en 4 cliënten zitten in de intakefase.
- 8 cliënten startten uiteindelijk niet op omdat het ondernemingsplan niet haalbaar was of omdat ze de opdrachten in de voorbereidingsfase niet uitvoerden.

Sinds de start van het project begonnen 11 cliënten met een zelfstandige activiteit, 3 daarvan zijn intussen weer gestopt wegens onvoldoende inkomsten of administratieve problemen.

5c. Starterslabo

Het Starterslabo is een activiteitencoöperatie die mensen met een ondernemersdroom begeleidt en ondersteunt door middel van coaching, training en aandacht voor persoonlijke groei. De cliënten die over de nodige competenties beschikken en voldoen aan de instapvoorwaarden worden doorgestuurd naar het LABO-traject van het Starterslabo.

Het Starterslabo coacht de cliënten tijdens de voorbereidingsfase van hun zelfstandige activiteit via individuele en groepsbijeenkomsten. Tijdens deze periode is er recht op leefloon. Nadat de cliënt de jury heeft kunnen overtuigen van de haalbaarheid van het businessplan en zijn capaciteiten als ondernemer, kan de activiteit opgestart worden onder het ondernemingsnummer van de activiteitencoöperatie.

Na maximum 18 maanden kan de kandidaat-zelfstandige beslissen om de zelfstandige activiteit effectief op eigen benen op te starten, of om ermee te stoppen.

In 2017 hebben we 9 cliënten doorgestuurd, waarvan:

- 5 cliënten gestart zijn met het LABOtraject;
- 2 cliënten in de intake/adviesfase zitten;
- 2 cliënten in de voorbereidingsfase zitten.

6. Doorstroom

Cliënten worden tijdens hun activeringstraject regelmatig geëvalueerd. De weg stopt wanneer het dossier van de cliënt wordt afgesloten. Bij voorkeur gebeurt dit als de cliënt een job heeft gevonden en zijn situatie voldoende stabiel is geworden. Maar ook andere redenen liggen aan de basis voor het afsluiten van een dossier, zoals geen interesse, uitstroom naar een werkloosheidsuitkering, psychosociale problemen of medische problemen.

- In 2017 sloot de dienst Activering 1.059 dossiers af (2016: 923 dossiers; 2015: 862; 2014: 1.071 dossiers). 288 cliënten (27,2 procent) stroomden rechtstreeks door naar de arbeidsmarkt.

REDENEN VOOR EINDE ACTIVERINGSTRAJECT

	2015		2016		2017	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Doorstroming naar arbeidsmarkt	176	20,4%	261	28,4%	288	27,2%
Opleiding	35	4,1%	45	4,8%	66	6,2%
Andere reden voor afsluiting dossier	651	75,5%	617	66,8%	708	66,6%
Totaal	862	100%	923	100%	1059	100%

Andere redenen voor het afsluiten van het dossier zijn: opvolging door een andere dienst (26,4 procent), geen medewerking, billijkheidsredenen, taalproblemen, verhuis, dringend ontslag, detentie...

Algemeen

- Voor 3.147 steungerechtigden ging de dienst Activering op zoek naar het juiste activeringstraject (2016: 3.036);
- Vier maanden na datum hulpvraag neemt ongeveer 86 procent van deze steungerechtigden deel aan een activeringstraject (hulpverlening = 14 procent). Voor 9 procent van de cliënten (= 466 cliënten) geldt dat er pas onlangs (= minder dan vier maanden geleden) een nieuw dossier geopend werd;
- De dienst Activering begeleidde in 2017 gemiddeld 2.049 cliënten per maand (2.011 in 2016), van wie meer 24,6 procent tewerkgesteld is met een art.60§7-contract;
- 42 procent van de cliënten die begeleid werden, zijn geboren in België, en 48 procent werd geboren buiten de EU;
- Het grootste aantal deelnemers is jonger dan 35 jaar (55 procent);
- Doorstroom naar werk na een traject op het OTC daalde heel licht van 28 procent in 2016 naar 27 procent in 2017.

Sociale activering

- In 2017 bevonden 1.161 cliënten zich op de trap van sociale activering (2016: 897 cliënten);
- 51 procent van de cliënten is geboren in België, ruim 30 procent is ouder dan 45 jaar en ruim de helft is alleenstaand (51 procent).

Arbeidsactivering

- In 2017 bevonden zich 1.671 unieke cliënten op de trap van arbeidsactivering (2016: 1.814 cliënten);
- Ongeveer 65 procent heeft een migratieachtergrond en ruim 60 procent van het cliënteel is jonger dan 35 jaar.

Arbeidstoeleiding

- In 2017 bevonden zich 428 unieke cliënten op de trap van de arbeidstoeleiding (2016: 420 cliënten);
- Ruim 70 procent van deze cliënten is niet geboren in België. Binnen de groep "arbeidstoegeleiden" is bijna 55 procent van het cliënteel jonger dan 35 jaar.

WAT KOST HET?

De kost voor het aanbieden van sociale tewerkstelling via artikel 60 bedroeg in 2017 11,5 miljoen euro (2016: 13,7 miljoen euro). 6,7 miljoen euro werd gerecupereerd via subsidies (2016: 7,8 miljoen euro).

OCMW Gent spendeerde 301.308 euro aan arbeidszorg, groepswerkingen en werkstages (2016: 316.898 euro).

LEVENSDOMEIN SOCIALE RELATIES EN VRIJE TIJD

OCMW Gent wil de drempel naar cultuur, sport, en vrije tijd verlagen voor gezinnen die het minder breed hebben. Lid zijn van een vereniging of deelnemen aan een culturele activiteit bevordert de ontwikkeling, vermijdt uitsluiting en stimuleert sociale relaties en integratie. Dit geldt in het bijzonder voor mensen in armoede. Daarom organiseert OCMW Gent, in samenwerking met partners, verschillende initiatieven om kansarme Gentenaars naar cultuur, sport en vrije tijd toe te leiden.

Financiële ondersteuning

Cliënten van OCMW Gent en hun gezinsleden kunnen een individuele financiële tussenkomst van maximaal 100 euro per jaar krijgen voor activiteiten die de socioculturele participatie versterken. Het OCMW betaalt 80 procent terug van het lidgeld van een culturele of sportvereniging, het inschrijvingsgeld voor een jeugdbeweging, een kunstacademie, een pc- of andere vrijetijdscursus, het toegangsgeld voor een toneelvoorstelling, een bioscoopuitstap (indien die niet in de UiTPAS zijn opgenomen)...

In 2017 werkte OCMW Gent nauw samen met de Dienst Cultuur van de Stad Gent om meer organisaties aan te trekken en het aanbod van activiteiten uit te breiden. Hierbij focusten we vooral op sportclubs en jeugdverenigingen. Daarnaast zetten we ook heel wat acties op touw in de welzijnsbureaus, mutualiteiten, Vakantiewerking... om mensen met een UiTPAS verder te informeren over het gebruik ervan. Tijdens deze acties konden mensen ter plaatse een UiTPAS aankopen. We werkten hiervoor vaak samen met UiTpunt op Wieltjes, een rondreizend project dat informatie geeft over de UiTPAS, het kansentariaf en het aanbod.

- In 2017 verleende het OCMW aan 1.556 huishoudens (2016: 1.192 huishoudens) een financiële tussenkomst voor een deelname aan een socioculturele activiteit. Dit voor een totaalbedrag van 240.841 euro (2016: 182.119 euro).

Bovendien was het OCMW ook centraal aanspreekpunt voor het Steunpunt Vakantieparticipatie van Toerisme Vlaanderen. Dit initiatief geeft mensen in armoede de kans om aan een sociaal tarief daguitstappen en meerdaagse vakanties te maken.

- In 2017 reserveerden 112 cliënten (2016: 125 cliënten) van het OCMW een daguitstap met het Steunpunt Vakantieparticipatie. 16 cliënten boekten een meerdaagse vakantie via het Steunpunt (2016: 21 cliënten).

UiTPAS Gent

Met deze digitale spaar- en voordeelkaart kunnen mensen bij de UiTPAS-partners meedoen aan sport-, cultuur-, en vrijetijdsactiviteiten. Bedoeling is om UiTpunten te sparen. Die kunnen de spaarders dan omruilen voor gratis tickets, kortingen of een ander voordeel.

Mensen die in aanmerking komen voor een kansentariaf moeten niet alleen minder betalen voor de UiTPAS zelf (1 euro in plaats van 5 euro), ze krijgen ook 80 procent korting op activiteiten. Die kan dankzij de kaart automatisch en discreet worden toegepast.

Cliënten met een UiTPAS kunnen ook terecht in de erkende sociale restaurants. Ze kunnen genieten van een gezonde maaltijd, aan gunstige (sociale) tarieven volgens het inkomen.

Sociale verenigingen kunnen organisatiepassen bij de Stad Gent aanvragen om hun leden te laten genieten van het kansentarief. De organisatiepassen staan op naam van de organisatie en kunnen in speciale gevallen ook uitgeleend worden.

Sinds 2017 is het ook mogelijk de UiTPAS aan te kopen in de welzijnsbureaus van OCMW Gent.

- In 2017 werden 11.013 UiTPASSEN verkocht, waarvan 7.349 aan kansentarief (2016: 6.623 UiTPASSEN verkocht, waarvan 4.174 aan kansentarief).

46 Digitaal Talent Punten

Onze wereld wordt meer en meer digitaal: gsm, sms, smartphone, digitale tv, internet, thuisbankieren... zijn niet meer uit ons bestaan weg te denken. Ook informatie en dienstverlening lopen meer en meer via de digitale snelweg, zoals het e-loket.

Stad en OCMW Gent kiezen voor digitale inclusie, waarbij iedereen toegang heeft tot het internet, ermee kan omgaan en erover op de hoogte blijft.

Om te leren en bij te blijven, kunnen Gentenaars deelnemen aan cursussen of oefensessies in één van de meer dan 70 Digitale Talent Punten, die verspreid liggen over het Gentse grondgebied. Een Digitaal Talent Punt (DTP) is een openbare computerruimte waar bezoekers gratis toegang tot computers en internetverbinding krijgen, vaak mét begeleiding.

De Digitale Talent Punten zijn terug te vinden in bibliotheken, Open Huisen, en welzijnsbureaus en lokale dienstencentra van OCMW Gent. Ze zijn te herkennen aan de raamsticker met het DTP-label.

SOCIALE RELATIES EN VRIJE TIJD IN CIJFERS

- In 2017 verleende het OCMW aan 1.630 cliënten (2016: 1.231 cliënten) een financiële tussenkomst voor een deelname aan een socioculturele activiteit. Dit voor een totaalbedrag van 240.841 euro (2016: 182.119 euro);
- 112 cliënten (2016: 125 cliënten) reserveerden een daguitstap met het Steunpunt Vakantieparticipatie. 16 cliënten boekten een meerdaagse vakantie via het Steunpunt (2016: 21 cliënten);
- In 2017 kochten 13 cliënten een computer en 30 cliënten een laptop aan via Oxfam Solidariteit;
- In 2017 werden 11.013 UiTPASSEN verkocht, waarvan 7.349 aan kansentarief;
- Gentenaars kunnen terecht in één van de meer dan 70 Digitale Talent Punten, verspreid over het Gentse grondgebied, die gratis toegang bieden tot computers en internetverbinding.

WAT KOST HET?

OCMW Gent maakte vorig jaar 240.841 euro vrij (2016: 182.119 euro) om cliënten aan socio-culturele activiteiten te laten deelnemen.

LEVENSDOMEIN GEZONDHEID

De verschillen in gezondheid van onze bevolking zijn vrij groot: hoe lager iemand op de sociale ladder staat, hoe meer kans op gezondheidsproblemen. De verdeling van gezondheid volgt de verdeling van geld, opleiding en sociale status in de maatschappij, laag per laag, klasse per klasse. Bovendien hebben mensen in armoede vaker een verminderde toegang tot de gezondheidszorg.

OCMW Gent wil, samen met alle betrokken actoren, ervoor zorgen dat elke Gentenaar de weg naar de gezondheidszorg vindt om zijn/haar fysieke en geestelijke gezondheid te verhogen.

Medische hulp

Medische kosten in het wijkwerk

Vanuit de welzijnsbureaus en de diensten Thuislozenzorg en Vreemdelingen worden verschillende soorten tussenkomsten in gezondheids- of psychosociale kosten verleend. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om tussenkomsten in medisch-farmaceutische kosten, kosten van kinesitherapie, tandzorg, logopedie, aankoop van bril of lenzen, anticonceptie...

Medische hulp voor ingeschrevenen in het Gents bevolkingsregister

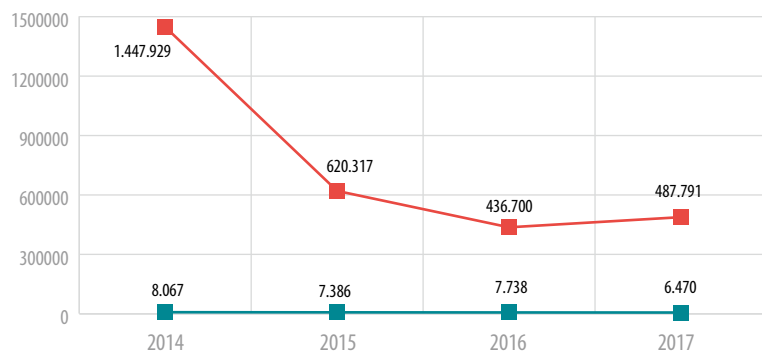
OCMW Gent biedt ondersteuning wanneer iemand niet in staat is om een ziekenhuisfactuur te betalen. Onderzoek door een maatschappelijk werker bepaalt dan of het OCMW financieel tussenkomt, of een afbetalingsplan opstelt samen met het ziekenhuis.

Ook wie regelmatig medische zorg of medicijnen nodig heeft, kan zich wenden tot het OCMW. Naargelang de situatie wordt er een eenmalige of maandelijkse tussenkomst uitgekeerd.

Dringende medische hulp voor vreemdelingen zonder wettig verblijf of met precair verblijfsstatuut

Omdat gezondheidszorg een basisrecht is, breidt deze dienstverlening zich ook uit naar personen zonder wettig verblijf. Bij nood aan dringende medische hulp biedt de medische kaart een oplossing. Met zo'n medische kaart kan men terecht bij de apotheek en zorgverstrekkers (huisarts, tandarts, logopedist, opticien, vroedvrouw...) voor dringende medische zorgen. Het OCMW betaalt dan de kosten van de dringende medische hulp aan de zorgverstrekker.

DRINGENDE MEDISCHE HULP VOOR VREEMDELINGEN ZONDER WETTIG VERBLIJF OF MET PRECAIR VERBLIJFSSTATUUT

■ Medische kosten uitbetaald aan vreemdelingen zonder wettig verblijf of precair verblijfsstatuut (in euro)
 ■ Aanvragen door vreemdelingen zonder wettig verblijf of precair verblijfsstatuut

48

Deze tabel omvat aanvragen van vreemdelingen zonder wettig verblijf, met een precair verblijfsstatuut of een verblijfsrecht van minder dan 3 maanden of ambtshalve afgevoerde Belgen. De voorbije jaren is er over het algemeen een daling merkbaar in het aantal aanvragen en het bedrag aan uitbetaalde medische kosten. De hoofdreden voor deze daling is de invoering van de elektronische medische kaart via Mediprima, waarbij de prefinanciering van de dringende medische hulp door de Hulpkas voor Ziekte en Invaliditeit (HZIV) gebeurt en dus niet meer door het OCMW.

Psychologische hulp

Cliënten die bij het OCMW aankloppen, dragen vaak een zware rugzak met zich mee, waarbij armoede zowel oorzaak als gevolg is van fysieke en/of psychische problemen. Psychologen kunnen het onderliggende kluwen van problemen in kaart brengen en in z'n geheel aanpakken.

De drempel naar psychologische hulp is echter meestal erg hoog. Daarom zoeken OCMW-psychologen zelf cliënten op die hulp nodig hebben. Ze organiseren wekelijkse zitdagen in welzijnsbureaus en verschillende diensten, of brengen zelfs bezoeken aan huis. Zo proberen ze problemen aan te pakken voor ze escaleren en onomkeerbaar zijn.

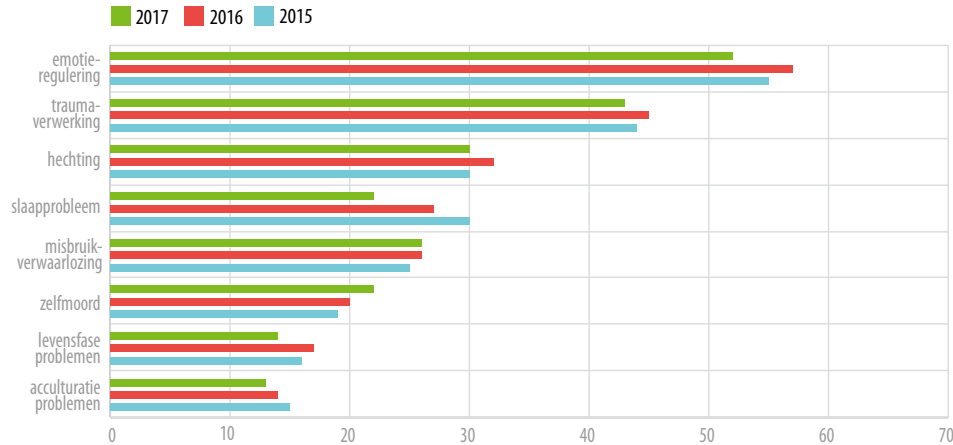

Bovendien kunnen ook maatschappelijk werkers en trajectbegeleiders bij de psychologen terecht voor advies over activeringsmogelijkheden van mensen met mentale, psychische en/of psychiatrische problemen of verslavingsproblemen

- In 2017 volgden de OCMW-psychologen 1.435 dossiers actief op (2016: 1.196 dossiers) en boden 1.732 hulpverleningstrajecten. Veel voorkomende problematieken bij de psychologische begeleiding zijn depressie (44 procent), posttraumatische stress-stoornis (44 procent) en verslaving (31 procent).
- Er werden 847 nieuwe aanvragen gedaan in 2017 (2016: 456 nieuwe dossiers) en 915 dossiers afgesloten (2016: 662). De gemiddelde begeleidingsduur bedroeg 9,2 maanden (2016: 10,6 maanden).

De Psychologische dienst heeft ondertussen een samenwerkingsovereenkomst lopen met 14 OCMW's waardoor de kennis en ervaring van de psychologen ook extern wordt ingezet. In 2017 tekenden 4 nieuwe OCMW's in op dit betalende aanbod.

PSYCHOLOGISCHE HULP - BEHANDELDE PROBLEMATIEKEN (IN PROCENT)

De psychologen werken bij elke cliënt aan de belemmerende psychische problemen. Cliënten hebben steeds meer, zwaardere en gecombineerde problematieken. De begeleidingen worden bijgevolg meer langdurig en intensiever. Het aantal kortdurende begeleidingen (maximum 5 gesprekken) is gedaald naar 544 (2015: 817).

Gespecialiseerde psychologische hulp

Helpdesk Kinderen op de vlucht

Bij de helpdesk kunnen hulpverleners, leerkrachten, vrijwilligers... terecht voor advies bij concrete vragen rond geestelijke gezondheid en functioneren van kinderen op de vlucht. Voorbeelden hiervan zijn: "Hoe kan ik kinderen op de vlucht het beste ondersteunen? Heeft een kind extra zorg nodig? Naar waar kan ik doorverwijzen?". De helpdesk is bereikbaar via kinderenopdevlucht@ocmw.gent.

Samen met het CAW en het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg worden maandelijks netwerktafels/verwijstafels voor vluchtelingen georganiseerd. Medewerkers van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding, traumapsychologen en privé-psychologen met vragen hieromtrent kunnen hieraan deelnemen.

PSYCHOLOGISCHE EN JURIDISCHE HULP AAN GENTENAREN

De Psychologische en Juridische dienst hebben niet alleen als taak hulp te verlenen aan OCMW-cliënten en ondersteuning te bieden aan maatschappelijk werkers. Ze hebben ook een opdracht in het vervullen van eerstelijns psychologische hulp en juridische bijstand. Elke Gentse burger die de weg naar de reguliere hulpverlening niet vindt, kan bij de Psychologische en Juridische dienst terecht voor laagdrempelige hulp.

Zo kunnen Gentenaars bij de Psychologische dienst kennismaken met de geestelijke gezondheidszorg. De dienst maakt een inschatting van wat iemand nodig heeft en zorgt voor de kortste weg naar de minst ingrijpende, maar meest passende hulpverlening. Indien nodig, worden tijdens het eerste gesprek een aantal psychologische interventies gedaan. Vanuit deze functie is de psychologische dienst betrokken bij het PAKT (netwerk van zorgverleners en zorgverlenende voorzieningen werkzaam in regio Gent - Eeklo - Vlaamse Ardennen met als doel de geestelijke gezondheidszorg in de regio te verbeteren).

Ook op vlak van juridisch advies en juridische bemiddeling kunnen Gentenaars bij het OCMW terecht. In 2017 ontving de dienst 670 vragen van burgers voor juridische bijstand (2016: 696 vragen) via de cliëntonthaal- en trajectmodule (COT). Deze vragen kunnen op allerlei juridische materies betrekking hebben zoals huurrecht, familierecht, verbintenissenrecht, insolventierecht... Dringende vragen via telefoon, en vragen via e-mail en op zitdagen in de welzijnsbureaus worden niet geregistreerd, omwille van administratieve belasting.

Radicalisering

De Stad Gent regisseert het thema radicalisering. Binnen OCMW Gent volgen de Juridische en de Psychologische dienst dit thema op. Zij bespreken samen concrete dossiers. De Psychologische dienst biedt ondersteuning aan de maatschappelijk werkers bij de inschatting van signalen van radicalisering en de opvolging van deze dossiers. Sinds 10 maart 2016 is er een samenwerkingsprotocol tussen OCMW Gent, de Stad Gent, de politie en het parket om noodzakelijke gegevens uit te wisselen, met respect voor het beroepsgeheim.

Verslavingshulp

De methodische cel Perspectief richt zich tot mensen met een (ex) drugprobleem die willen werken. Het project vertrekt vanuit de visie dat tewerkstelling en activering uiterst belangrijke hefboomen naar maatschappelijke (re-)integratie vormen.

Elke Perspectief-cliënt krijgt een casemanager toegewezen, die de hulpverlening rondom de cliënt uitbouwt en coördineert. Daarnaast krijgen bijna alle cliënten met leefloon ook een vaste trajectbegeleider (vanuit het OTC) toegewezen, die specifiek het activeringstraject opvolgt, evalueert en bijstuurt waar nodig.

Perspectief is vertegenwoordigd in alle welzijnsbureaus, in de methodische cel Jongerenwerking en op de dienst Thuislozenzorg. Daarnaast heeft Perspectief ook zijn vaste trajectbegeleiders binnen het OTC.

Perspectief werkt nauw samen met de Gentse drughulpverlening, met dagcentrum De Sleutel als voornaamste partner. De coördinatie gebeurt vanuit de Psychologische dienst van het OCMW.

De psychologen werken bij elke cliënt aan de belemmerende psychische problemen. Cliënten hebben steeds meer, zwaardere en gecombineerde problematieken.

- In 2017 volgde Perspectief 154 actieve dossiers op, waarvan er 39 afgerond raakten (2016: 139 dossiers – 23 afgerond);

- Er waren 41 nieuwe aanmeldingen, 39 cliënten werden effectief in begeleiding genomen (2016: 40 aanmeldingen – 36 opgenomen);
- Van de 39 afgesloten dossiers werd er 80 procent afgerond omdat de vooropgestelde doelstelling bereikt werd (doorstroming naar reguliere arbeidsmarkt, positief afronden artikel 60-job, doorstroming naar sociale tewerkstelling, langdurige opname, etc.). De andere dossiers werden stopgezet omdat de cliënt niet meer inging op het aanbod, uit Gent verhuisde of wegens detentie;
- Nagenoeg alle cliënten stonden bij aanvang van de begeleiding op leefloon en maar liefst 87 procent had bij afsluiten een andere bron van inkomsten.

Interne en externe samenwerking

Naast de permanente samenwerking met de maatschappelijk werkers en andere interne disciplines binnen het OCMW werken de psychologen in 46 procent van de dossiers ook samen met externe diensten zoals (huis) artsen, psychiaters, wijkgezondheidscentra, justitie... (2016: 46 procent van de dossiers).

GEZONDHEID IN CIJFERS

Psychologische hulp

- In 2017 volgden de OCMW-psychologen 1.435 dossiers actief op (2016: 1.196 dossiers);
- Kinderen en jongeren tot en met 25 jaar maakten 23 procent uit van het totaal aantal begeleide cliënten (2016: 22 procent);
- In 2017 kregen 91 cliënten een begeleiding met tolk (2016: 82 cliënten).

Gespecialiseerde psychologische hulp bij (ex)drugsgebruikers

- In 2017 volgde Perspectief 154 actieve dossiers op, waarvan er 39 afgerond raakten (2016: 139 dossiers – 23 afgerond);
- Er waren 41 nieuwe aanmeldingen, 39 cliënten werden effectief in begeleiding genomen (2016: 40 aanmeldingen – 36 opgenomen);

1.3 KINDERARMOEDE

OCMW Gent heeft bijzondere aandacht voor kinderarmoede. Een goede start in het leven is van cruciaal belang om te vermijden dat generatiarmoede verder toeneemt. Daarom bieden we kwetsbare gezinnen meer kansen en meer ondersteuning. We investeren extra in de kinderen, hun ouders, de omgeving (school en de buurt) en het netwerk van hulp- en dienstverleners rond het gezin. We werken hiervoor heel nauw samen met actoren uit tal van sectoren zoals onderwijs, kinderopvang en gezondheidszorg.

Het beleid en de acties rond kinderarmoede worden beschreven in een apart luik van het armoedebeleidsplan 2014-2019. In 2017 kreeg het luik een stevige update om ook in 2018 en 2019 een verschil te kunnen maken en kansen te bieden aan alle kinderen, jongeren en hun ouders. De update gebeurde op basis van een breed inspraaktraject en een grondige omgevingsanalyse.

Omgevingsanalyse kinderarmoede

De doelgroepanalyse schatte in dat OCMW Gent ongeveer 85 procent van de kinderen met risico op armoede bereikt alsook de meeste kinderen geboren in een kansarm gezin. In Gent behoren zo'n 9.000 kinderen tot deze doelgroepen.

Ongeveer 30 procent van alle individuele dossiers behandeld door OCMW Gent zijn minderjarigen. Daarom is het essentieel om OCMW-hulpverleners te vormen, te informeren, en te ondersteunen met betrekking tot relevante thema's voor deze doelgroep. De analyse maakte ook duidelijk dat er bijzondere aandacht nodig is voor risicogroepen, zoals gezinnen met een moeder van niet-Belgische afkomst, eenoudergezinnen en gezinnen met kinderen met een precair verblijfstatuut.

Stakeholdersforum kinderarmoede

Elk jaar vindt het stakeholdersforum Kinderarmoede plaats. Ook in 2017 kwamen meer dan 100 partners samen om het Groeiactieplan Kinder-

armoede te evalueren en na te denken over het toekomstige armoedebeleid. Dorien Van Haute (Ugent) en prof. Dr. Wim Van Lancker (UA / KUL) gaven een uiteenzetting over de strijd tegen kinderarmoede, wat leidde tot een interessante discussie en wetenschappelijke input voor het beleid. Verder werd ingegaan op thema's zoals het beroepsgeheim, netwerken rond het jonge kind, automatische rechtentoekenning en het project Kinderen Eerst! De input van de partners over diverse sectoren wordt meegenomen in het beleid, wat het Groeiactieplan tot een stadsbreed gedragen regieplan maakt.

Kinderen geven hun stem

We geven kinderen in kwetsbare situaties de kans om hun stem te laten horen in het beleid. We luisteren en laten hen mee sturing geven aan beleidsplannen. De (groeps)gesprekken gebeuren aan de hand van een creatieve methodiek en vinden plaats op de Vakantiewerking van OCMW Gent onder begeleiding van psychologen. Aan de hand van richt- en bijvragen peilen de psychologen naar de situatie van de kinderen. Daarnaast leren de kinderen vaardigheden zoals spreken in groep en luisteren naar elkaar. Tijdens de zomervakantie 2017 werden een 80-tal kinderen bevroegd. Deze info werd gebruikt als opwarmer bij het stakeholdersforum Kinderarmoede.

Daarnaast financiert OCMW Gent Jong Gent in Actie (JGiA) om de stem van jongeren in kansarmoede mee te nemen in het beleid. JGiA organiseert jaarlijks een inspraaktraject met de jongeren rond heel concrete thema's zoals vrije tijd en cultuur, wonen en werk, en laat dan vervolgens haar stem horen bij het (boven)lokale beleid.

Opvoedingsondersteuning

De methodische cel Integrale Gezinsbegeleiding binnen OCMW Gent richt zich tot gezinnen met problemen op verschillende levensdomeinen (gezondheid, financiën, huisvesting...) en die daarbij nood hebben aan opvoedingsondersteuning in de brede zin van het woord. Deze gezinnen krijgen een integrale begeleiding op maat waarbij gestreefd wordt om escalatie van problemen te vermijden via gecoördineerde intensieve hulp en opvoedingsondersteuning. Doelstellingen binnen de begelei-

Ongeveer 28.898 kinderen startten het schooljaar 2016-2017 in het basisonderwijs in Gent. Sommige leerinhouden zijn niet zo gemakkelijk voor een aantal kinderen. Veel van die gezinnen kunnen veelal ook niet terugvallen op ondersteunende netwerken, waardoor de kinderen het op jonge leeftijd al moeilijk krijgen op school.

Wekelijkse bezoeken

Via wekelijkse bezoeken aan huis zetten Uilenspel vzw en Kompanjon vzw in op de ondersteuning van leerlingen en hun ouders. Door deze ondersteuning maken maatschappelijk kwetsbare kinderen meer kans op een vlotte schoolloopbaan. OCMW Gent draagt bij tot deze betere onderwijskansen via een aanzienlijke sub-

sidie voor beide organisaties. Beide organisaties werken met een eigen methodiek die al bewezen heeft vruchten af te werpen.

Studenten aan huis

Bij Kompanjon vzw geven studenten studie- en opvoedingsondersteuning bij gezinnen thuis. Deze studenten, die deze opdracht opnemen in het kader van een stage of als praktijkvak, besteden ook veel aandacht aan het sterker maken van de ouders en het vergroten van de ouderbetrokkenheid. De coach van Kompanjon vzw ondersteunt zowel het gezin als de studenten.

Buren helpen buren

Uilenspel vzw vertrekt voor hun schoolse en opvoedingsondersteuning van het principe van buurtsolidariteit: buren helpen buren. De vrijwilligers van Uilenspel, allen buurtbewoners, gaan wekelijks één uurtje per week langs bij een gezin uit hun buurt, dat gedurende minstens één schooljaar. De onderlinge contacten tijdens de begeleidingsmomenten zorgen ervoor dat er een vertrouwensband ontstaat, die veelal ook na de begeleiding blijft voortbestaan. Het netwerk van het gezin verbreedt en de buurtintegratie neemt toe.

Resultaten

In 2017 kregen 313 Gentse kinderen en ouders wekelijks een duwtje in de rug via een 349 Uilenspelvrijwilligers. 193 kinderen werden ondersteund vanuit Kompanjon vzw.

Er is dus een opnieuw een groei merkbaar; in 2017 werden 506 kinderen begeleid door beide organisaties tegenover 485 kinderen in 2016 en 372 kinderen in 2015.

OPVANG KINDEREN VAN GEACTIVEERDE OCMW-CLIËNTEN

Sinds 2010 hebben OCMW Gent en Stad Gent een samenwerkingsovereenkomst die een aantal opvangplaatsen voorbehoudt specifiek voor kinderen van OCMW-cliënten in een activeringstraject. Deze samenwerking ontstond omdat het gebrek aan kinderopvang één van de voornaamste redenen was waarom een aantal OCMW-cliënten niet vooruit raakte in zijn of haar activeringstraject.

Door momenteel 20 voltijdse plaatsen continu beschikbaar te houden op korte termijn, helpt de dienst Kinderopvang (DIKO) dit probleem mee oplossen.

In 2017 werd de doelgroep uitgebreid: voortaan komen voor de invulling van deze 20 plaatsen ook kinderen in aanmerking waar dit omwille van gezins-/sociale/pedagogische redenen wenselijk is.

Strijd tegen kinderarmoede

Kinderopvang hebben is essentieel om cliënten verdere stappen te laten zetten naar een opleiding of een job en hen zo (op termijn) aan financiële onafhankelijkheid te helpen. Maar het gaat verder. Kinderopvang is van belang voor het ganse gezin, in het bijzonder voor de kinderen. De kinderen hebben contact met leeftijdsgenootjes en krijgen nieuwe stimulansen en impulsen buiten de gezinscontext.

Ook de ouders komen in contact met andere ouders en dat kan voor een stuk het sociaal isolement doorbreken. Door samen te werken met de dienst Kinderopvang, kan dit obstakel voor een aantal cliënten uit de weg geruimd worden.

De cliënt betaalt voor de kinderopvangplaats het gebruikelijke tarief gebaseerd op het inkomen.

Evaluatie

- In 2017 vingen de stedelijke kinderdagverblijven in totaal 28 kinderen van cliënten op via de gereserveerde plaatsen. Dat is een stijging met 4 kinderen ten opzichte van 2016 (24 kinderen). 28 ouders konden hierdoor hun activeringstraject uitvoeren;
- 12 van deze kinderen startten al in een kinderdagverblijf in 2016. In 2017 vingen de stedelijke kinderdagverblijven dus 16 nieuwe kinderen op. De gemiddelde maandelijkse bezetting was 15,25 kinderen. Het totaal aantal opvangdagen bedraagt 2.340 dagen, tegenover 2.063 dagen in 2016.

ding zijn onder meer streven naar een positiever gezinsklimaat, werken aan garanties rond de veiligheid van kinderen en inzetten op ieders ontwikkelingskansen.

In 24 op 37 dossiers bereikten we de doelstellingen en konden we het dossier afsluiten. Daarnaast zetten we ook verder in op kennisoverdracht en -uitwisseling tussen de verschillende methodische cellen onderling en op briefingsmomenten over kinderarmoede in de wijken.

- Integrale Gezinsbegeleiding bestaat uit 11 maatschappelijk werkers, verspreid over 7 wijken, en een 0.25 VTE intercultureel medewerker, die aangestuurd worden vanuit de Psychologische dienst.
- In 2017 bood Integrale Gezinsbegeleiding ondersteuning aan 174 gezinnen door 186 begeleidingen.
- De 2 halftijdse wooncoaches begeleidden 28 dossiers, waarbij ze in 12 dossiers samenwerkten met een Integrale medewerker.
- 72 procent van de gezinnen kreeg opvoedingsondersteuning op vraag van de ouders.

Onderwijs

OCMW Gent bood in 2017, net zoals de vorige jaren, aan elke cliënt met een tweejarig kind individuele ondersteuning aan bij de inschrijving op school. Dit gaat jaarlijks om een twintigtal begeleidingen. Verder zet OCMW Gent verder in op het voorzitterschap van de werkgroep kleuterparticipatie om de acties van alle actoren op vlak van kleuterparticipatie op elkaar af te stemmen, hiaten te detecteren en nieuwe acties te ontwikkelen.

Schoolse ondersteuning

OCMW Gent financierde in 2017 twee schoolse ondersteuningsorganisaties met elk 21.119 euro, met name Kompanjon, i.s.m. de Hogeschool en Universiteit Gent, en Uilenspel. Deze organisaties hebben als doel om de kansen van kinderen uit kwetsbare gezinnen te verhogen, via studietoelagen en opvoedingsondersteuning aan huis. Meer informatie in het kader "OCMW Gent draagt bij tot schoolse ondersteuning".

"KINDEREN EERST" BREIDT UIT

Het project 'Kinderen Eerst', dat Gentse scholen steunt in de strijd tegen kinderarmoede, werd voor het schooljaar 2017-2018 uitgebreid. Dankzij 'Kinderen Eerst' is er een OCMW-medewerker aanwezig op school die ter plaatse de welzijnsvragen van ouders beantwoordt.

Pilootproject

In basisschool De Toverberg zette OCMW Gent in samenwerking met Huis van het Kind Gent in 2015 het pilootproject 'Kinderen Eerst' op. Een OCMW-medewerker was er tweemaal per week aanwezig om de vragen over welzijn van ouders te beantwoorden. Door aanwezig te zijn in de school, is het makkelijker voor ouders om aan te kloppen en hulp te vragen. De OCMW-medewerker beantwoordt de vragen, gaat op zoek naar de rechten waar de gezinnen aanspraak op maken en contacteert de bevoegde diensten.

Positieve evaluatie

Na de positieve evaluatie op basisschool De Toverberg volgden in 2016-2017 andere scholen. De basisprincipes van het project in De Toverberg werden overgenomen: laagdrempelig door op de scholen aanwezig te zijn, samenwerking tussen verschillende diensten en organisaties, rechten actief toekennen waar mogelijk, kennis bij alle samenwerkende partners versterken. In het schooljaar 2016-2017 werden daardoor 105 gezinnen begeleid en 138 hulpvragen behandeld. Vooral vragen rond kinderbijslag en andere financiële hulp, medische vragen, woonvragen en het vinden van werk kwamen aan bod.

Uitbreiding

Voor het schooljaar 2017-2018 werd een extra OCMW-medewerker voltijds aan het project toegewezen. Op die manier kon het project uitgebreid worden naar 26 basis- en secundaire scholen. Bij deze uitbreiding worden ook scholen deeltijds onderwijs en scholen buitengewoon onderwijs betrokken.

Meer info op ocmwgent.be/kindereneerst.

Aanpak van spijbelen

Ook in 2017 werden acties opgezet om spijbelen bij Gentse jongeren aan te pakken. Twee keer per jaar komen alle partners betrokken bij het spijbelactieplan Gent, onder andere het departement Onderwijs, de dienst maatschappelijke zorg van de politie, het Centrum voor Leerlingenbegeleiding, het parket, Jongerenwelzijn en OCMW Gent, samen voor een evaluatie- en opvolgingsvergadering. De Psychologische dienst ging aan de slag met het intern spijbelactieplan, dat maatregelen opneemt om te vermijden dat de schoolloopbaan van kinderen en jongeren in het gedrang komt door onwettige afwezigheden. Daarnaast werd in 2017 een werkgroep "Preventief Spijbelbeleid" opgericht binnen de grotere werkgroep "Vroegtijdig schoolverlaten", getrokken door het Onderwijscentrum Gent. OCMW Gent is ook partner binnen deze werkgroepen.

Met Gentse partners focussen we ook op de overstap naar het secundair onderwijs. Deze stap is een schakelmoment waar het dikwijls misloopt onder meer door een gebrek aan kennis van het schoolse systeem. Voor alle ouders met een actief dossier bij OCMW Gent die kinderen hebben in het 5e of 6e leerjaar worden informatiesessies ingericht vanuit de Psychologische dienst in samenwerking met onder andere In-Gent vzw en de interculturele medewerkers van OCMW Gent. Er wordt, in het kader van het doorbreken van de kinder-/generatiearmoede, gestreefd naar een weloverwogen studiekeuze. Dit vermindert de kans op schoolmoeheid en vergroot de kans op een geslaagde schoolloopbaan, wat belangrijk is voor succes op de toekomstige arbeidsmarkt.

Opvang en vrije tijd

Kinderen in armoede verdienen het om dezelfde kansen en een gelijke behandeling te krijgen als hun leeftijdsgenootjes. Zeker op vlak van ontspanning, want een kind is geen kind als het niet kan spelen.

OCMW-cliënten met kinderen ontvangen informatie over vakantieopvangmogelijkheden die aansluiten bij hun behoeften (locatie, leeftijd, aanpak). Daarnaast organiseert OCMW Gent zelf vakantieopvang tijdens

de schoolvakanties en een zomerkamp voor kinderen van cliënten, kinderen die in een opvangtehuis of vluchthuis verblijven, kinderen zonder papieren en kinderen van het personeel. OCMW-vakantiewerking De Pagadder is toegankelijk voor kinderen van 3 tot 15 jaar.

Naast de schoolvakanties organiseerde de Vakantiewerking ook bijkomende activiteiten (vaak financieel gesteund door andere organisaties) voor kinderen (met hun ouders): de paaseierenraap, het Sintfeest, activiteiten met de Buffalo League, een sociale trefdag, Sail4Kids, KidRock.

- De Vakantiewerking opende in 2017 voor 59 dagen (2016: 56 dagen);
- Op dagen dat De Pagadder open was, waren er gemiddeld 91 kinderen aanwezig (2016: 95 kinderen);
- In 2017 gingen 71 kinderen mee op kamp (2016: 60 kinderen);
- Er waren 436 kinderen ingeschreven in 2017 (2016: 448 kinderen). Daarvan spraken er 215 thuis geen Nederlands. 47 kinderen spraken zelf nauwelijks tot geen Nederlands op het moment dat ze naar de Vakantiewerking kwamen;
- De kinderen kwamen uit 236 verschillende gezinnen. Dat zijn 10 gezinnen meer dan in 2016.

PROJECTOPROEP (KINDER)ARMOEDE

Om bij de uitvoering van het armoedebeleid(splan) te beklemtonen dat armoedebestrijding een verhaal is van heel veel partners in de stad, werd in 2017 een nieuwe projectoproep (kinder)armoede gelanceerd.

Voor 2017 werden volgende projecten geselecteerd:

► Scaramouche vzw: Metal Crew Mobiel

Metal Crew gaat in de Gentse wijken Moscou-Vogelhoek, Ledeborg en Sluizeken workshops metaalbewerking opzetten voor jongeren tussen 15 en 25 jaar met een moeilijk school- of werktraject. Via de workshops willen ze jongeren op een andere manier aanspreken en motiveren/activeren/oriënteren naar werk of opleiding.

► De Sloep: Antennewerking Dampoort

De Sloep investeert met de projectmiddelen verder in de ontwikkeling van haar antennewerking in Dampoort, gericht op de meest kwetsbare gezinnen met jongeren kinderen van 0-3 jaar. Veelal zijn dit gezinnen met een migratieachtergrond die in armoede leven. Met het project zullen ze hun onthaal verder uitbouwen, inzetten op spel en ontmoeting (in samenwerking met de speltheek) en thematische groepsessies en 2 buurtgebonden gezinsactiviteiten organiseren.

► Reddie Teddy

Reddie Teddy ontwikkelde de voorbije jaren zomer- en oefenklassen. Echter, tijdens het organiseren van de voorbije oefenklassen werd opgemerkt dat een aanzienlijk deel van de kinderen moeilijkheden heeft met sociaal-emotionele vaardigheden. Met het project wil men daarom het accent van de oefenklas-

sen verleggen naar het aanleren van de sociaal-emotionele vaardigheden. Het bezitten van deze vaardigheden heeft een positief effect op zelfvertrouwen, leerprestaties, probleemoplossend vermogen, gedrag,... Daarnaast wil men ouders zoveel mogelijk betrekken door hen via groepsmomenten en individueel onthaal te leren hoe ze hun kinderen hierbij kunnen helpen.

► Uilenspel vzw: 'Elk uil zijn talent'

Met het project 'Elke Uil zijn talent' wil Uilenspel de principes van 'talengericht en waarderend coachen' implementeren op alle niveaus van de organisatie. De kinderen die door Uilenspel begeleid worden, hebben het moeilijk met bepaalde leerinhouden. De klasomgeving is daardoor vaak een stresserende omgeving, en de negatieve feedback haalt de goesting in leren onderuit. Men wil de vrijwilligers concrete handvaten geven om kinderen positief en bevestigend te benaderen. Dat leidt tot betrokkenheid, zelfvertrouwen, creativiteit en groei.

► Vrij CLB vzw: Routeplanner

Met Routeplanner wil het Centrum voor Leerlingenbegeleiding het bestaand project 'Routeplanner', dat loopt in het secundair onderwijs, inzetten in het basisonderwijs. Met dit project wil het CLB in samenwerking met de Gentse basisscholen een trajectbegeleiding aanbieden aan leerlingen die kans maken op schooluitval door volgende risicofactoren; multiprobleemsituaties, overzitten, schoolverandering, afhaken van het leertraject omwille van meerdere redenen, risico op niet behalen van het getuigschrift lager onderwijs... De trajectbegeleider zal onder andere in samenwerking met vzw TOPunt netoverschrijdend werken.

Sociale tarifiering kinderopvang

Onderzoek heeft meermaals het belang van kinderopvang voor de sociale, emotionele, en cognitieve ontwikkeling aangetoond, zeker voor kinderen die in moeilijke situaties opgroeien. OCMW Gent zet zich daarom de komende jaren samen met de dienst Kinderopvang in om zoveel mogelijk gezinnen in kwetsbare situaties het minimumtarief kinderopvang van 1,59 euro per dag toe te kennen. Door een soepel kader hierop te stellen, verkleint OCMW Gent de financiële drempel naar kinderopvang. Dit moet leiden tot een hogere opname van kinderopvang bij kwetsbare gezinnen.

Zwangerschap

OCMW Gent zette ook in 2017, samen met de Artevelde hogeschool, zijn schouders onder het project "Buddy bij de wieg". In het kader van dit project ondersteunen studenten maatschappelijk werk en studenten vroedkunde kwetsbare zwangere vrouwen. Psychologen van het OCMW behoren tot de klankbordgroep van het project en ze bieden ook rook-stopbegeleiding in groep aan voor (toekomstige) mama's.

Daarnaast volgden de psychologen verder de werkgroep 'kwetsbare zwangeren Groot-Gent' op. Ook ondersteunden ze in 2017 de mobiele tienermoederwerkster van vzw LEJO (zie projecten kinderarmoede).

Preventie en opsporing

Het project 'Kinderen Eerst' ondersteunt Gentse scholen in de strijd tegen kinderarmoede. Dit project organiseert overlegplatformen om preventief en curatief te werken rond kinderarmoede. Hierbij ligt de focus op het verhogen van de kennis over (de impact van) kans-, kinder- en generatiearmoede.

In 2017 werd het project verder uitgebreid met de aanwerving van een maatschappelijk werker die de psycholoog die het project vorm geeft, versterkt. Sinds september 2017 wordt er samengewerkt met 25 scho-

len. Nieuwe partners zijn scholen van het bijzonder en deeltijds onderwijs. In 12 scholen wordt een zitdag gehouden en met 13 scholen wordt een consultfunctie voorzien. Ouders en jongeren kunnen met al hun welzijnsvragen rechtstreeks (zitdag) of via afspraak (consultfunctie) op school bij de OCMW-medewerker terecht. Dit werkt drempels naar de hulpverlening weg, spoort preventief nog niet gekende ouders op, en ondersteunt scholen die dikwijls overspoeld worden door dergelijke vragen en noden.

- In het schooljaar 2016-2017 kreeg het project 138 hulpvragen van 105 gezinnen. De hulpvragen waren divers; aanvragen studietoelage, financiële problemen, schulden, medische of psychische problemen, woonproblemen, verwaarlozing/mishandeling,

Strijd tegen lege boterhamdozen

Vele Vlaamse – en ook Gentse – scholen trokken een tijd geleden aan de alarmbel: meer en meer kinderen komen met een lege maag of met een lege brooddoos naar school. OCMW Gent subsidieert daarom mee het sociaal steunfonds. De middelen van dat steunfonds, 15.000 vanuit OCMW, zijn bedoeld om niet-stedelijke scholen een financieel duwtje in de rug te geven. Bovendien worden de scholen ondersteund in het ontwikkelen en uitvoeren van een armoedebeleid op school. De Psychologische dienst werkt samen met het Onderwijscentrum Gent in functie van de werking van het Sociaal Steunfonds.

Daarnaast helpt vzw SOLI.DAR.GENT kansarme gezinnen bij het betalen van de facturen door 50.000 euro te voorzien om warme maaltijden op school te betalen. OCMW Gent werkt hiervoor een model uit samen met vzw Kras. Ouders die hulp nodig hebben bij de betaling van de maaltijdenfactuur kunnen aankloppen bij vzw Kras. De aanvraag wordt door Kras geëvalueerd en ook de betaling wordt verder door de vzw opgevolgd. De Psychologische dienst volgt de samenwerking inhoudelijk op en evalueert hoeveel gezinnen worden geholpen.

Subsidiëring van projecten

De Vlaamse overheid voorziet in subsidiëring van lokale besturen van de gemeenten met de grootste kinderarmoedeproblematiek in Vlaanderen. De ondersteuning van deze lokale besturen heeft als doel, op maat van de lokale situatie, een integraal lokaal kinderarmoedebestrijdingsbeleid te realiseren. Hiertoe moeten enerzijds waar nodig bijkomende acties worden toegevoegd aan het regulier beleid. Anderzijds moet het lokaal bestuur een regierol opnemen binnen lokale netwerken om tot een overkoepelend beleid te komen dat mensen in armoede ten goede komt. OCMW Gent diende een projectaanvraag in en ontvangt nu jaarlijks 275.000 euro.

OCMW Gent besliste een deel van de middelen (75.000 euro) te besteden aan financiële ondersteuning van vijf projecten tegen kinderarmoede, die uitgevoerd worden door derden. De Psychologische dienst volgt deze projecten mee op.

Inloopteam Reddie Teddy : zomer- en oefenklassen.

De zomerklassen zijn voor kinderen die de overgang naar het eerste leerjaar maken. De klassen streven ernaar om kwetsbare kinderen uit de wijk spelenderwijs vaardigheden te laten verwerven of verbeteren (zoals o.a. fijne motoriek, het begrijpen en uitvoeren van kleine opdrachten, inzicht in hoeveelheden...). Daarnaast wordt er met de ouder gewerkt aan een beter begrip van de verwachtingen die de school heeft en hoe het schoolse systeem werkt. De zomerklas werd uitgebreid naar 5 locaties in Gent (Nieuw Gent, Ledeborg, Muide, Brugse Poort en Bloemekeswijk).

De oefenklassen ondersteunen kinderen uit het eerste en tweede leerjaar op vlak van rekenen en taal. Door het beschikbaar stellen van een personeelslid van de Psychologische dienst van OCMW Gent kon de oefenklas uitgebreid worden met 2 klassen taal. Kinderen leren vaardigheden bij door op hun tempo te kunnen oefenen na de lessen. Dit leidt tot een groter zelfvertrouwen en een beter gevoel van eigenwaarde bij de kinderen.

De oefenklas taal vond plaats met 29 verschillende gezinnen, 320 contacten en een gemiddelde van 11 kinderen per sessie. De oefenklas rekenen vond plaats met 26 verschillende gezinnen, 253 contacten en een gemiddelde van 9 kinderen. Het project eindigde eind 2017.

Team Trajectbegeleiding vzw Jong

Een trajectbegeleider met focus op onderwijs werkt op de factoren die de studieloopbaan van kansarme kinderen en jongeren belemmeren, om het risico op generatiearmoede te verkleinen. De trajectbegeleider werkt vanuit het vertrouwen en vanuit de leefwereld van de kinderen en ouders naar oplossingen. Een traject op maat wordt met de gezinnen en ouderwijspartners uitgestippeld met als doel de schoolloopbaan te faciliteren. Daarnaast wordt een methodiekenboek ontwikkeld om alle medewerkers methodisch te ondersteunen in het werken rond onderwijs met de gezinnen. Het project eindigt eind augustus 2018.

Uilenspel vzw - betrekken en stimuleren van niet-schoolplichtige kinderen

Uilenspel vzw gaat proactief en preventief aan de slag door niet-schoolplichtige kinderen te betrekken binnen de schoolse ondersteuning voor een oudere broer of zus. Om ervoor te zorgen dat vrijwilligers tijdens de begeleidingsmomenten voldoende impulsen konden voorzien op maat van de jongere doelgroep werd aangepast speltheekmateriaal aangekocht. In het totaal werden het schooljaar 2016-2017 110 niet-schoolplichtige jongere broers en zussen bereikt. Verder werden middelen ingezet om vrijwilligers en het team te sensibiliseren en te laten verdiepen in de ruimere problematiek van kansarmoede en het effect ervan op de ontplooiingskansen van de kinderen in het gezin. Het project eindigde in augustus 2017.

Vzw LEJO - mobiele tienermoederwerker

Volgens de cijfers van Kind & Gezin waren 2,6 procent van de bevallingen in 2016 bevallingen waar de mama's tienermeisjes zijn. Dit betekent een 90-tal tienerzwangerschappen per jaar in Gent. De cijfers zijn over de

jaren heen relatief stabiel. Een mobiele tienermoederwerker ondersteunt tienermoeders binnen Gent en omgeving op vraag van de tienermoeder zelf. Dit project werkt integraal op meerdere domeinen, zoals onderwijs, opvoedingsondersteuning, huisvestingsondersteuning, vrije tijd, moederschap, relaties...

Daarbij gaat de tienermoederhelper zelf naar de locaties die de tienermoeders aangeven om de drempel naar hulp te verlagen. Een begeleidingstraject op maat wordt samen met de tienermoeder en doorverwijzer opgemaakt en uitgevoerd. Centraal staat telkens het uitbreiden van het netwerk en toeleiding naar reguliere diensten. In 2017 begeleidde de mobiele tienermoederwerkster 71 meisjes. Het project wordt sinds 2018 regulier verder gefinancierd.

MIRIAM-project

Het MIRIAM-project krijgt opvolging vanuit de Vrouwenraad en de Karel de grote Hogeschool van Antwerpen, financiering komt vanuit de POD Maatschappelijke Integratie. Het project heeft als doel om in 5 Belgische OCMW's (Gent, Leuven, Sint-Jans-Molenbeek, Charleroi en Namen) aan te tonen dat, mits een intensieve begeleiding en ondersteuning gericht op het verhogen van het zelfbeeld, de moeilijke en geïsoleerde doelgroep van alleenstaande moeders een verhoogde kans op een succesvolle socio-professionele integratie kent. Intern gebeurt de coördinatie door de psycholoog die de methodische cel Integrale Gezinsbegeleiding aanstuurt.

Waar de speciaal aangestelde casemanager in 2016 werkzaam was vanuit Nieuw Gent, werd ervoor gekozen om in 2017 het welzijnsbureau van Ledeberg/Gentbrugge als uitvalsbasis te hanteren. Ook werd er extra personeel ter ondersteuning ingezet.

Het project bood een doorgedreven individuele coaching en collectieve vorming/groepsmomenten aan een geselecteerde groep van 15 alleenstaande moeders. De wekelijkse groepsbijeenkomsten waren

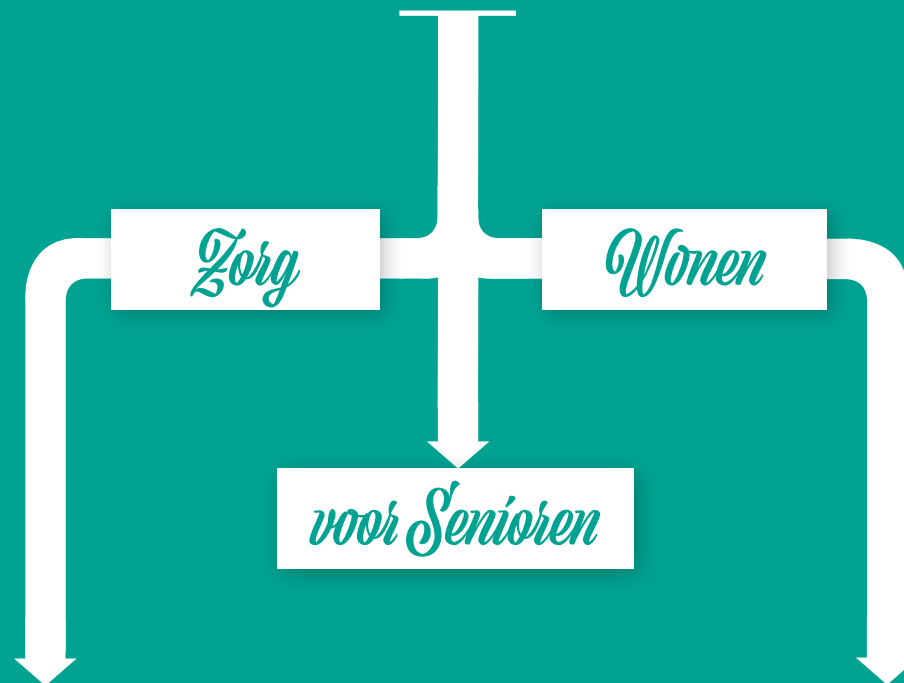
gericht op het aanreiken van informatie, toeleiding naar relevante diensten en organisaties, het uitputten van rechten, het uitbouwen van het sociaal netwerk... Daarnaast waren er ook activiteiten zoals deelname aan de paaseierenraap, een buurtontbijt, een uitstap naar een park in de buurt...

Alle vrouwen kwamen sterker uit het project, iedereen ging vooruit op vlak van psychologische versterking en empowerment. Sociale isolatie werd doorbroken en nieuwe netwerken werden opgezet. Iedereen zette stappen naar activering, zoals toeleiding tot sociale gidsen, vrijwilligerswerk of verhoging van frequentie van de arbeidszorg ter voorbereiding van een artikel 60-job. Het project werd positief afgerond op 31 december 2017. Er wordt vanuit de POD Maatschappelijke Integratie een methodiekenhandboek verspreid zodat ook andere OCMW's dit voorbeeld kunnen volgen.

OCMW GENT

WIJ MAKEN UW WEG WIJZER

Zorg en wonen voor senioren

Zorg voor senioren behoort tot de kerntaken van OCMW Gent. Het OCMW wil dan ook een rol van betekenis spelen in alle levensfasen van de Gentse senior. Actieve en zelfstandige senioren kunnen terecht in het lokaal dienstencentrum voor informatie, activiteiten en zorg. Wie wat extra hulp kan gebruiken, kan terecht in één van onze aangepaste woonvormen. Voor de senioren die niet langer zelfstandig kunnen leven, zijn er de vier woonzorgcentra en zorgsite Zuiderlicht.

Nieuw regiomodel voor het departement Ouderenzorg

Het aantal ouderen in Gent neemt alsmaar toe. Hierdoor besloot het departement Ouderenzorg zijn dienstverlening anders te organiseren. Zo investeren we sterk in de uitbreiding van het aantal lokale dienstencentra, assistentiewoningen en zorgcentra. Ook de komende jaren staan in het teken van verdere uitbreiding. Op 9 maart 2017 werd de eerste steen gelegd van het nieuwe lokaal dienstencentrum "De Mantel" in Zwijnaarde, dat in september 2018 in gebruik zal genomen worden. De nieuwe zorgsite Zuiderlicht in Mariakerke en de nieuwe assistentiewoningen in Zwijnaarde "De Zonnetuin" openden respectievelijk in december 2017 en februari 2018 de deuren. En de werken voor de uitbreiding van assistentiewoningen Wibier op de site van woonzorgcentrum Het Heiveld gingen van start op 26 oktober 2017.

Maar er is niet alleen de uitbreiding van de dienstverlening. Ouderenzorg in Gent wordt ook meer en meer een samenwerking tussen OCMW- en stadsdiensten en partners.

Deze nieuwe invulling van ouderenzorg vroeg om een aangepaste organisatiestructuur. In het nieuwe regiomodel organiseren we de dienstverlening in 5 afdelingen: staf & beleidsondersteuning – zelfstandig wonen – lokale dienstencentra – woonzorgcentra – regie & regio cel.

Daarnaast zijn er ook 5 regio's waarbinnen de samenwerking tussen alle partners (professionelen, mantelzorgers, vrijwilligers, burens...) wordt bevorderd. Binnen één regio werkt iedereen samen rond de levenskwaliteit van de Gentse senior.

BROODZAKKEN WIJZEN GENTSE SENIOREN OP HUN RECHTEN

Nog altijd maken senioren met een beperkt inkomen of met een zorgbehoefte te weinig aanspraak op de rechten die ze hebben. Daarom liet OCMW Gent 55.000 broodzakken drukken, die eind 2017 bij 110 bakkers werden verspreid, en waarbij 65-plussers werd gewezen op de financiële voordelen waar ze mogelijk recht op hebben.

Bedrag kan oplopen tot 500 euro per maand

De meeste problemen doen zich voor bij de "THAB", de Tegevoetkoming voor Hulp aan Bejaarden. Maar liefst de helft van de senioren, die daarop recht heeft, ontvangt deze niet. Uit onwetendheid, omdat ze de weg niet kennen of omdat aanvraagprocedures zo ingewikkeld zijn dat ze niet weten hoe eraan te beginnen. Terwijl het toch gaat om een bedrag dat soms kan oplopen tot ruim 500 euro per maand, bovenop hun pensioen.

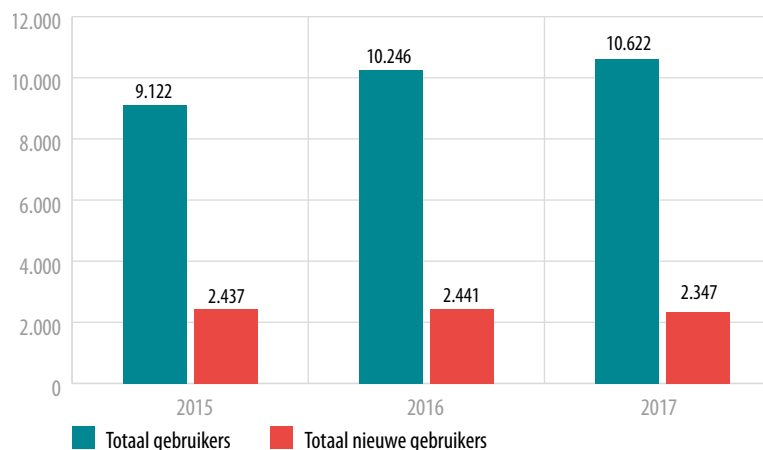
Daarnaast informeerden de broodzakken ook over andere rechten zoals de Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en de zorgverzekering, en spoorden ze senioren aan om langs te gaan bij een lokaal dienstencentrum of welzijnsbureau van OCMW Gent. De maatschappelijk werker ter plaatse kijkt na waarop de mensen recht hebben en helpt hen bij alle administratie voor hun aanvraag.

Meer informatie op ocmwgent.be/broodzakken.

2.1 ACTIEF EN ZELFSTANDIG OUD WORDEN

De lokale dienstencentra hebben als doel de buurtbewoners – vooral senioren – meer kansen te bieden om actief oud te worden en om hen te ondersteunen om zo lang mogelijk kwaliteitsvol en zelfstandig thuis te blijven wonen. Dit doel vervullen ze op een driedelige manier; verstrekken van informatie en advies over ouder worden (informatie), aanbieden van activiteiten (preventie) en verlenen van zorg op maat (curatief).

TOTAAL BEZOEKERS VS NIEUWE BEZOEKERS IN DE LOKALE DIENSTCENTRA

De tien lokale dienstencentra van OCMW Gent mochten vorig jaar 10.622 bezoekers verwelkomen.

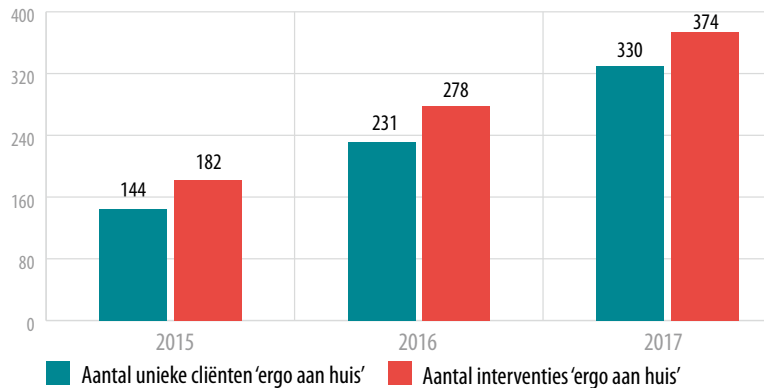
Buurtgericht en outreachend werken

De lokale dienstencentra van OCMW Gent pasten in 2017 hun interne organisatie aan om nog meer buurtgericht en outreachend te kunnen werken. Ze organiseerden zich volgens het nieuwe regiomodel van het departement Ouderenzorg. Daarbij worden voortaan het algemeen maatschappelijk werk, het plannen van het vervoer en de thuiszorg per regio georganiseerd en niet meer per lokaal dienstencentrum:

- Regio Noord: de Thuishaven, De Waterspiegel en De Boei
- Regio Noord-Oost: Wibier (op termijn ook Idc Oostakker)
- Regio Oost: Speltincx, De Knoop en De Horizon
- Regio Zuid: de regenboog en vanaf 2018 De Mantel
- Regio West: Ten Hove en De Vlaschaard

Elk lokaal dienstencentrum heeft nu ook een buurtzorg die preventieve huisbezoeken doet. Hij/zij gaat proactief op zoek naar kwetsbare senioren in de buurt én buren die hen kunnen helpen. Tenslotte kregen de ergotherapeuten administratieve ondersteuning, waardoor ze meer tijd hebben om ergotherapie aan huis te verlenen bij thuiswonende senioren.

ERGOTHERAPIE AAN HUIS VANUIT DE LOKALE DIENSTENCENTRA IN 2017

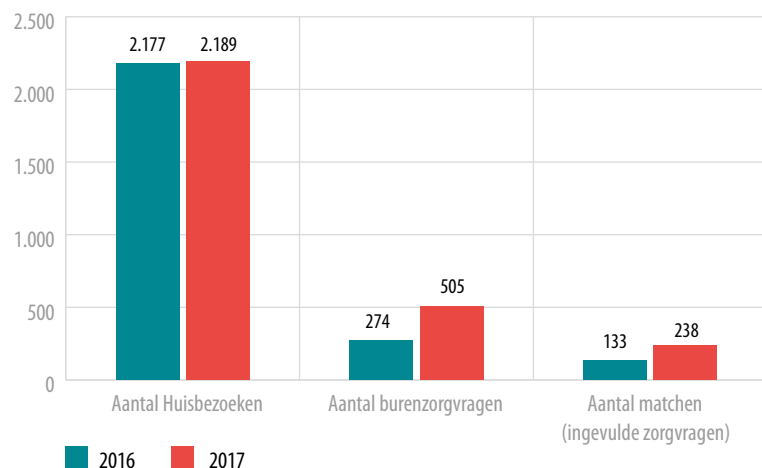
We zien al een duidelijke toename van het aantal ergo-cliënten en -interventies aan huis. Dit is het gevolg van een duidelijke keuze voor meer ergo aan huis sinds het begin van het veranderingstraject (2016).

Buren voor buren

De doelstelling van het project 'Buren voor buren' is om, in samenwerking met lokale partners, sociale netwerken rond kwetsbare senioren in de buurt te versterken of te ontwikkelen. Buurtbewoners worden gestimuleerd om wat extra aandacht te geven aan kwetsbare senioren en/of kleine klusjes te doen, zoals bijvoorbeeld een brood halen, de rolluiken optrekken, een praatje slaan...

BUREN VOOR BUREN

66 In vergelijking met 2016 werden er opvallend meer burenzorgvragen gedetecteerd en werden er meer matches gemaakt. Er werden dus meer mensen door hun buren geholpen.

Samenwerking & nieuw logo

Begin 2017 werd in samenwerking met Buurtwerk, Samenlevingsopbouw, Samana en Bond Moyson gekozen voor een nieuw logo voor het project "Buren voor buren".

Op 10 oktober 2017 woonden de medewerkers van de lokale dienstencentra en buurtwerkers van de stadsdienst Ontmoeten en Verbinden een visienamiddag bij. Daar werd niet enkel de gemeenschappelijke

visie voorgesteld, maar werd ook overlegd hoe we samen kunnen streven naar "buurten waar mensen elkaar helpen".

Vrijwilligers

De lokale dienstencentra doen zoveel mogelijk een beroep op vrijwilligers. Zo ondersteunen ze mee de werking, houden de cafetaria open, helpen met de maaltijden, bij uitstappen...

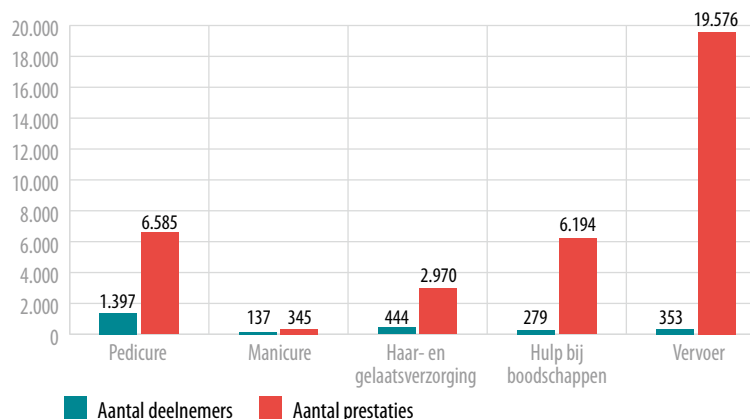
- In 2017 waren er in 1.189 vrijwilligers actief in de lokale dienstencentra (2016: 1.252 vrijwilligers).

Dienstverlening

Senioren kunnen in het lokaal dienstencentrum terecht voor dienstverlening zoals pedicure, manicure, haar- en gelaatzorging, warme maaltijden, hulp bij boodschappen, huishoudelijke hulp, vervoer...

Voor mensen die niet meer zo gemakkelijk in het lokaal dienstencentrum geraken, organiseert OCMW Gent speciale surplusactiviteiten. Dit zijn aangepaste activiteiten zoals een spelnamiddag, bingo, een uitstap, koffietafel, voordracht, film... die heel laagdrempelig zijn. Verzorgenden en vrijwilligers halen de senioren voor de activiteit op.

DIENSTVERLENING LOKALE DIENSTENCENTRA IN 2017

Recreatieve, bewegings- en vormingsactiviteiten

Elk lokaal dienstencentrum biedt een brede waaier van creatieve activiteiten aan, zoals tekenen, schilderen, houtbewerking, fotografie, modelbouw, juwelen maken, keramiek, boekbinden...

Daarnaast worden er ook heel wat vormingsactiviteiten aangeboden. Onze samenleving evolueert razendsnel. Wie wil bijblijven, moet levenslang leren.

- De lokale dienstencentra organiseerden in 2017 in totaal 5.411 vormende activiteiten, waarvoor in totaal 51.275 aanwezigheden geregistreerd werden.

Maar we weten ook dat wie in beweging blijft ook langer gezond blijft! De lokale dienstencentra zetten dan ook zeer sterk in op bewegingsactiviteiten voor senioren. Van stoelturnen voor de fysiek meest kwetsbaren tot Zumba Gold voor wie een uitdaging zoekt.

- De lokale dienstencentra organiseerden in 2017 in totaal 5.402 bewegingsactiviteiten, waarvoor in totaal 68.740 aanwezigheden geregistreerd werden.

Begeleiding en ondersteuning senioren

Voor senioren die moeilijk de weg vinden naar het lokaal dienstencentrum of zeer specifieke hulp op maat nodig hebben, zijn er projecten om hen met de centra in contact te brengen of hen te ondersteunen.

Toeleiding senioren met een migratieachtergrond

Dit project wil de drempel naar het lokaal dienstencentrum verlagen voor senioren met een migratie-achtergrond. De centra werken hiervoor samen met lokale netwerken en sleutelfiguren.

- In 2017 bereikten de lokale dienstencentra 383 senioren met een migratieachtergrond (2016: 353 senioren).

Ergotherapie in het lokaal dienstencentrum en aan huis

Ergotherapie zorgt ervoor dat senioren, dankzij vaak kleine aanpassingen aan hun woning, zo lang mogelijk veilig en zelfstandig thuis kunnen wonen.

- In 2017 kregen 136 Gentenaars ergotherapeutische dienstverlening voor een complex dossier.
- In 2017 deden de ergotherapeuten 912 interventies bij 455 verschillende cliënten (2016: 837 interventies bij 366 cliënten).
- De ergotherapeuten hebben in 2017 extra vormingen en symposia gevolgd over toegankelijk wonen en over de meerwaarde van ergotherapeutische interventies bij personen met dementie.

Psychologen in de lokale dienstencentra

De psychologen verbonden aan de lokale dienstencentra hebben als doel senioren met psychische problemen (zoals depressie) op te sporen en te begeleiden.

- In 2017 begeleidden de psychologen van het project 461 senioren met psychische problemen (2016: 353 senioren).

DOEMEEWEEK EN SENIORENWEEK 2017

Jaarlijks worden in Gent de DOEmeeWEEK en Seniorenweek georganiseerd. Ze maken de Gentse senioren vertrouwd met het ruime aanbod aan activiteiten, initiatieven, projecten... en nodigen hen uit deel te nemen aan het rijke cultuurleven dat de stad te bieden heeft.

DOEmeeWEEK

In alle tien lokale dienstencentra van het OCMW Gent vond van maandag 11 tot vrijdag 15 september de jaarlijkse DOEmeeWEEK plaats. In die vijf dagen kon iedereen het volledige aanbod van de lokale dienstencentra gratis en vrijblijvend uitproberen. Een geknipt moment om de werking van de lokale dienstencentra voor te stellen. Tijdens de DOEmeeWEEK moet niet ingeschreven worden voor activiteiten. Zo ervaren mensen meteen of ze iets leuk vinden of niet. Proberen is de boodschap en achteraf kunnen ze kiezen en beslissen. De meeste reeksen en lessen starten na de DOEmeeWEEK zodat nieuwe bezoekers zich meteen kunnen aansluiten.

Seniorenweek

De Seniorenweek vond plaats van maandag 20 tot en met zondag 26 november 2017. Met maar liefst 27 boeiende activiteiten bood ook deze editie voor elk wat wils. Er stonden enkele nieuwigheden op het programma: een aperitiefconcert door de Koninklijke Gentse Politieharmonie, een Zuiderse brunch én een verwenbeurt dames- en herenkappen door de leerlingen van het Provinciaal Instituut

voor Haartooi en Schoonheidszorgen (PIHS). Klassiekers als het Seniorenbal kregen een nieuw kleedje: op 'Bal Römantiek' was er nu ook plaats voor een DJ en populaire muziek.

Er was ook aandacht voor interculturele en intergenerationele activiteiten. Zo konden lekkerbekken terecht op de zuiderse, interculturele brunch. Senioren uit de Turkse en de Afrikaanse gemeenschap kookten en brachten mensen uit hun gemeenschap mee. Op die manier werden ook ouderen met een migratieachtergrond meer bij de Seniorenweek betrokken. En het filmcafé speelde een film voor jong en oud. Bij een hapje en een drankje wisselden senioren ervaringen uit met de jongeren: welke indruk liet de film op hen na en wat vonden de senioren er zelf van?

Mobiele mantelzorgwoning

Eind 2017 keurde de Provincie Oost-Vlaanderen het projectvoorstel "mobiele mantelzorgwoning" goed binnen het reglement van de experimentele woonvormen. Met de subsidies wordt een mobiele mantelzorg-

woning aangekocht die kan dienst doen als modelwoning, waar mensen terecht kunnen voor info, advies en onderzoek. De mobiele mantelzorgwoning biedt een antwoord voor zorgbehoevende personen die dicht bij hun mantelzorger willen wonen.

EEN DEMENTIEVRIENDELIJK GENT

Op 21 september vindt jaarlijks de Werelddag Dementie plaats. Sinds 2016 verenigen de Stad Gent, OCMW Gent en 26 partners, waaronder onderwijsinstanties en diverse zorgactoren, zich onder het project "Dementievriendelijk Gent". Doel is ervoor zorgen dat personen met dementie een volwaardige plaats krijgen binnen de samenleving en dat het taboe rond dementie wordt doorbroken.

Pappie, dagboek van het vergeten

Vorig jaar was Luk De Bruyker als Pierke Pierlala het gezicht van het project Dementievriendelijk Gent. Tijdens de lancering van het project las hij een korte tekst voor over zijn ervaringen met zijn "pappie". Hij werkte dit verhaal uit tot een indringende theatervoorstelling die in première ging op de Werelddag Dementie 2017.

Meer informatie op ocmwgent.be/Pappie.

Lunchgesprekken

Op 21 september gingen personen met dementie, hun mantelzorgers en iedereen die werkt rond dementie lunchen in een horecazaak naar keuze. Als dank voor het begrip en de gastvrijheid kreeg de horecazaak een sticker, die tegelijk een solidariteitslabel is, waarmee de horecazaak aangeeft aandacht te hebben voor klanten met dementie.

Meer informatie op ocmwgent.be/Lunchgesprekken

Structurele maatregelen

Naast de activiteiten die plaats vinden op de Werelddag Dementie nemen Stad en OCMW Gent ook structurele maatregelen om van Gent een dementievriendelijke stad te maken.

Het **Inloophuis Dementie** is een ontmoetingsplek voor mensen met geheugenproblemen en dementie én hun mantelzorgers, familie, vrienden, burens... Zij kunnen er elk moment binnenspringen om bij een gezellig kopje koffie andere mensen te ontmoeten, gewoon even zichzelf te zijn, informatie in te winnen of deel te nemen aan activiteiten. Het Inloophuis is hét Gentse eerstelijnscontactpunt en het kloppend hart voor al wie met dementie te maken krijgt.

Het aanbod van de activiteiten en vormingen die plaatsvinden in het Inloophuis kan geraadpleegd worden op de website: ocmwgent.be/inloophuisdementie.

CasAperta organiseert artistieke en gezellige namiddagen voor mensen met geheugenproblemen en dementie én hun mantelzorgers. Door het samen beleven van muziek, beeldende kunst, natuur, gedichten en verhalen wordt er stil gestaan bij het thema dementie.

De kalender staat op de blog <http://casapertagent.blogspot.be>.

De zorgsector staat voor heel wat uitdagingen, zoals de toenemende vergrijzing en de steeds nieuwe, specifieke en veranderende noden van senioren. Wil het OCMW een passend antwoord hebben op deze uitdagingen, dan moet het blijven investeren in kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening, en nog meer opvangmogelijkheden voor senioren. Het OCMW zet niet alleen in op een variatie aan woonvormen, maar ook op een variatie aan betaalalternatieven. Ook in 2017 werden hiervoor heel wat inspanningen geleverd.

- OCMW Gent bouwt in Zwijnaarde een nieuw lokaal dienstencentrum en 27 rolwagenaangepaste assistentiewoningen, waarvan 8 tweekamerflats. Het toekomstig lokaal dienstencentrum krijgt de naam **“De Mantel”**. De eerste steen werd gelegd op 9 maart 2017. Het wordt een volwaardig lokaal dienstencentrum dat ook een gemeenschappelijke ruimte voorziet voor de bewoners van de nieuwe groep van assistentiewoningen **“De Zonnetuin”**, die op 23 februari 2018 de deuren opende.

Meer informatie op ocmwgent.be/Zonnetuin.

Ook de dienst Burgerzaken/Bevolking van de Stad Gent, een Gent-infoPunt en een politiepunt krijgen er onderdak.

- De bouw van de 30 rolwagenaangepaste assistentiewoningen, waarvan 10 tweekamerflats, in Sint-Amandsberg ging van start op de site Wibier/ Het Heiveld op 26 oktober 2017. Woonzorgcentrum Het Heiveld zal instaan voor de 24/24 permanentie. Een deel van deze assistentiewoningen zal via obligaties met woonrecht aangeboden worden. In 2017 startten de voorbereidingen in functie van de verkoop van deze obligaties.
- In 2017 werd het traject met de kandidaat-bewoners van het groeps-wonen, een nieuw woonalternatief dat in 2015 werd opgestart, verder gezet. Thema's zoals communicatie, besluitvorming, regelgeving assistentiewoningen,.. kwamen aan bod. Samen met de Juridische Dienst werd een voorstel van huurovereenkomst tussen OCMW Gent en de vzw (= toekomstige bewoners van het huis) opgemaakt en werden de statuten van de bewonersvzw voorbereid. De bouwvergunning en het bestek voor de bouwwerken werden goedgekeurd. De gunning wordt pas in 2018 verwacht. In 2017 kon het project rekenen op een éénmalige investeringssubsidie van de Provincie Oost-Vlaanderen.
- Aan de Zuidbroek in Mariakerke opende op 1 december 2017 Zuiderlicht, de nieuwe zorgsite van OCMW Gent. Zuiderlicht is in zijn aanpak trendsetend. Naast kleinschalige leefgroepen wordt resoluut de kaart van nieuwe methodes en technieken getrokken, met activiteiten die aangepast zijn aan de mogelijkheden en wensen van de bewoners.

In het najaar van 2017 gingen de eerste sociale assistentiewoningen open, een samenwerking tussen sociale huisvestingsmaatschappij WoninGent en OCMW Gent. Deze 19 sociale assistentiewoningen zijn intussen bewoond. OCMW Gent is verantwoordelijke voor het beheer en staat in voor de dienstverlening. Er werd hiervoor een woonassistent aangeduid. In 2017 werden ook met andere sociale huisvestingsmaatschappijen intentieverklaringen ondertekend voor de realisatie van bijkomende sociale assistentiewoningen in Gent.

2.2 AANGEPAST ZELFSTANDIG WONEN

Ouderen zijn vaak in staat zelfstandig te wonen, maar het huis is te groot geworden en is niet aangepast. OCMW Gent heeft een aantal specifieke woongelegenheden voor ouderen die nog voldoende zelfstandig zijn. In totaal zijn er 127 woongelegenheden in de vorm van assistentiewoningen en aangepaste seniorenwoningen.

- Groep van assistentiewoningen Wibier bestaat uit 20 rolwagengeregelde aangepaste assistentiewoningen die zich richten naar koppels (65+), waarvan één van de twee partners hulpbehoevend is, maar die nog als koppel zelfstandig kunnen functioneren.
- Groep van assistentiewoningen Antoniushof heeft 47 flats voor alleenstaanden, 34 flats voor echtparen en zes flats voor mindervaliden.
- Ter Pielvaecx voorziet 12 flats voor senioren die nog in grote mate zelfstandig zijn.
- Ter Pielvaecx woonef voorziet 8 flats voor senioren.
- Groep van assistentiewoningen De Zonnetuin bestaat uit 27 individueel aangepaste woningen die sinds 23 februari 2018 de nieuwe thuis vormen voor 37 Gentse senioren, zowel alleenstaanden als koppels.

Groep van assistentiewoningen De Zonnetuin bestaat uit 27 individueel aangepaste woningen die sinds 23 februari 2018 de nieuwe thuis vormen voor 37 Gentse senioren, zowel alleenstaanden als koppels.

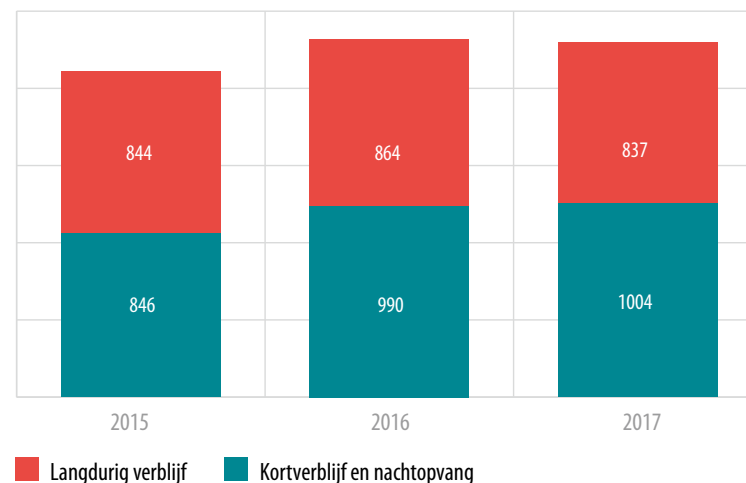
2.3 BEGELEID WONEN

De vier woonzorgcentra van OCMW Gent en zorgsite Zuiderlicht zijn moderne hedendaagse gebouwen met de meest aangepaste zorg- en dienstverlening. De centra willen een aangename en kwalitatief hoogstaande woon-, leef-, zorg- en zingevende omgeving zijn voor de ouder wordende inwoners van Gent.

De woonzorgcentra verlenen niet alleen zorg aan senioren die langdurig zijn opgenomen, maar beschikken samen ook over 16 plaatsen voor kortverblijf, 17 plaatsen in een dagverzorgingscentrum en 1 woning voor nachtopvang.

Aanvragen en opnames

AANVRAGEN VOOR OCMW-WOONZORGCENTRA

Het aantal aanvragen voor langdurige opname en kortverblijf/nachtopvang in onze woonzorgcentra blijft vrij stabiel. Meer dan de helft van de aanvragen gaat passief om verschillende redenen: overlijden voor opname, opname in een privé-woonzorgcentrum, de aanvrager verkiest thuis te blijven wonen met thuiszorg, de aanvrager is geen Gentenaar...

72

Aan de Zuidbroek in Mariakerke opende op vrijdag 1 december Zuiderlicht, de nieuwe zorgsite van OCMW Gent, de deuren. In verschillende fases nemen bewoners hun intrek. Sinds de opening biedt Zuiderlicht – met steun van de Vlaamse overheid – gespecialiseerde zorg aan drie specifieke doelgroepen:

- 65-plussers met een gestabiliseerde psychiatrische kwetsbaarheid, vanaf zorgprofiel B (26 woonegelegenheden);
- jonge mensen met dementie (11 woonegelegenheden);
- personen met een verstandelijke beperking met een VAPH-statuuut voor wie tot op vandaag moeilijk opvang te vinden is (11 woonegelegenheden). Zuiderlicht richt zich op 40-plussers met een persoonsvolgend budget vanaf budgetcategorie 7.

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) biedt budgetten en tegemoetkomingen aan personen met een handicap om hun zorg en ondersteuning op maat te financieren.

Vijfde woonzorgcentrum van OCMW Gent

Op 1 oktober 2018 gaat in een andere vleugel van het gebouw het 'klassieke' woonzorgcentrum open, met 96 woonegelegenheden voor zorgbehoevende ouderen.

In totaal zullen er dan in Zuiderlicht 144 bewoners samenleven. Zuiderlicht wordt dan officieel het vijfde woonzorgcentrum van OCMW Gent.

Technologie in dienst van zorg

Het hele gebouw is 'state of the art', waarbij de infrastructuur en technologie helemaal in dienst staan van de best mogelijke zorg; veel lichtinval, medicatierobotten, tilliften, hoog-laagbaden en –bedden, volledig ingerichte leefruimtes en leefkeukens, mooie, grote (binnen)tuinen en gemeenschappelijke badkamers die als snoezelruimtes zijn ingericht waar bewoners extra verwend worden met gedempt licht, zachte muziek en geurtherapie. Dankzij slimme, nieuwe technologie komt meer tijd vrij voor menselijke contacten en essentiële zorgtaken.

120 nieuwe banen

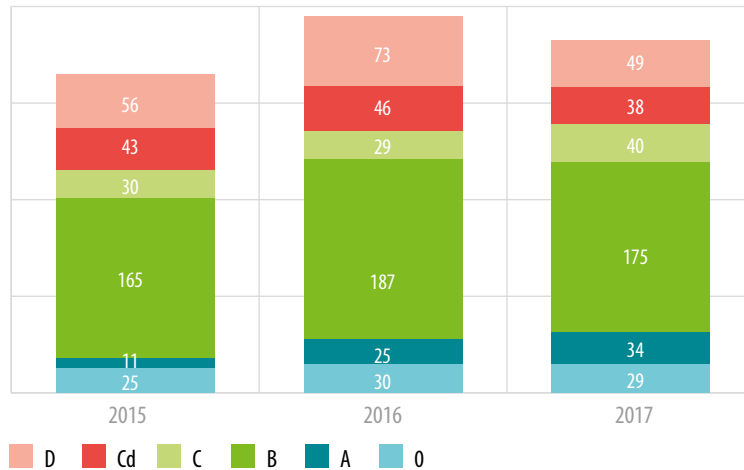
Om aan 144 personen de beste zorgen te verlenen, zullen een 120-tal medewerkers worden tewerkgesteld, gaande van keukenmedewerkers, verzorgenden, verpleegkundigen, kinesisten en ergotherapeuten tot logistiek medewerkers, administratief personeel en directieleden.

Meer informatie over Zuiderlicht vindt u op ocmwgent.be/Opening_Zuiderlicht. Geïnteresseerd in een job in Zuiderlicht of één van onze woonzorgcentra?

Neem een kijkje op ocmwgent.be/Jobs_Woonzorgcentra.

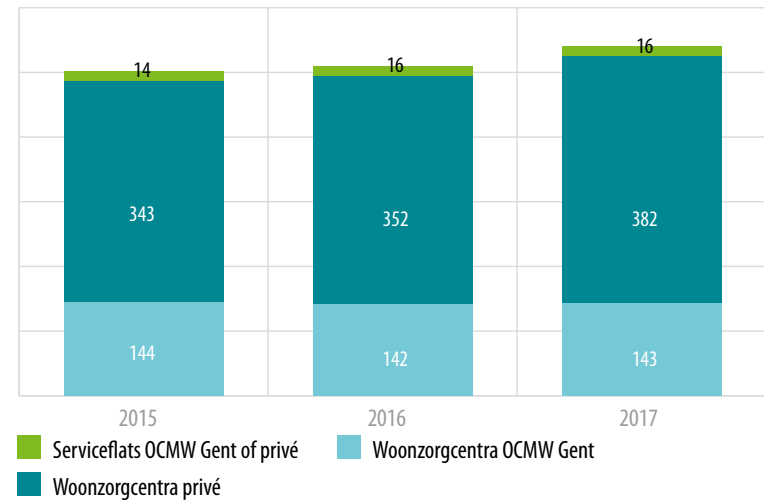
ZORG EN WONEN VOOR SENIOREN

WACHTLIJSTEN WOONZORGCENTRA VOLGENS ZORGPROFIEL

Het aantal personen op de wachtlijst is licht gedaald; 365 personen in 2017 ten opzichte van 390 personen in 2016. Dit heeft waarschijnlijk te maken met een toename van woongelegenheden in private woonzorgcentra.

AANTAL FINANCIËLE TUSSENKOMSTEN IN WOONZORGCENTRA OP 31 DECEMBER

Op 31 december 2017 werd aan 541 senioren een financiële tussenkomst in de opnamekosten van een woonzorgvoorziening verleend. Dat is een stijging ten opzichte van 2016 (510 tussenkomsten), die te verklaren is door meer tussenkomsten in privé woonzorgcentra, waar meer initiatieven op de markt zijn gekomen die voldoen aan ons dagprijsplafond.

Op dinsdag 21 november 2017 rolden OCMW en VDAB de Rode Loper uit voor nieuwe medewerkers. Op de jobdag, die plaats vond in Zuiderlicht, gingen bewoners met sollicitanten in gesprek en overtuigden hen om voor hen te komen zorgen. Streefdoel was om 64 vacatures in te vullen in de 4 woonzorgcentra van het OCMW – De Liberteyt (Wondelgem), Het Heiveld (Sint-Amandsberg), De Vijvers (Gentbrugge) en Zonnebloem (Zwijnaarde) – en de nieuwe zorgsite Zuiderlicht in Mariakerke.

Vooraf zorgkundigen en verpleegkundigen

Naast vacatures voor de opstart van Zuiderlicht, dat de deuren opende op 1 december 2017, zoekt OCMW Gent haast continu naar zorgkundigen en verpleegkundigen voor de andere woonzorgcentra. Daarnaast zoeken we ook andere profielen, van niet-geschoold tot masterdiploma's: ergo- en kinesitherapeuten, reactivatoren, keukenmedewerkers, hulpkoks, zorg- en teamcoaches,...

Werken in een woonzorgcentrum

Werken in een woonzorgcentrum is geen evidente keuze, zeker niet voor verpleegkundigen en zorgkundigen. Maar het loont zeker. OCMW Gent zet in op innovatieve projecten, groene zorg, zinvolle tijdsbesteding, contact met de buurt en een maximale keuzevrijheid voor onze bewoners. De bewoner staat centraal. Dat wordt ook duidelijk in de speciale campagne, waarin 4 bewoners uitlegen waarom het aangenaam wonen en werken is in onze woonzorgcentra.

Geïnteresseerd in een job?

Bent u geïnteresseerd in een job in één van onze 4 woonzorgcentra of in zorgsite Zuiderlicht? We zoeken nog steeds naar medewerkers, vooral zorgkundigen en verpleegkundigen. Ga naar de website ocmwgent.be/jobs_woonzorgcentra en laat u overtuigen door Herena, Jean, Andrea of Maria om voor hen te komen zorgen.

ZORGROBOT ZORA VERBETERT LEVENSKWALITEIT VAN BEWONERS MET DEMENTIE

Sinds 2015 loopt er in woonzorgcentrum De Vijvers een proefproject met zorgrobot Zora. Zora is een humanoïde robot die geautomatiseerde, maar volledig gepersonaliseerde zorg biedt aan personen met dementie in een woonzorgcentrum.

Zorgrobot Zora is ontwikkeld door het imec.icon-project WONDER, een samenwerking tussen imec (interuniversitair micro-elektronica centrum), de bedrijven Zora Robotics en Xetal en de woonzorgcentra De Vijvers en Weverbos, en mede gefinancierd door VLAIO (Vlaams Agenstchap Innoveren en Ondernemen).

Zora als quizmaster

Zora ondersteunt zorgverleners door activiteiten te doen met de bewoners en met hen in interactie te gaan. Zo wordt Zora tot drie keer toe per week ingezet op de beschermde afdeling van bewoners met dementie. Ze helpt mee bij allerlei activiteiten, van quizen en bingo tot bewegings- en muzikale activiteiten.

In gesprek gaan met bewoners

Daarnaast lopen er in het woonzorgcentrum volop tests om Zora ook 's nachts in te schakelen tegen dwaal- of roepgedrag. Dit gedrag wordt opgevangen door sensoren, die Zora triggeren om erop af te gaan. Door de ingebouwde camera van Zora kan de situatie ingeschat worden: is het nodig om direct in te grijpen of kan Zora het zelf oplossen via een gepersonaliseerde handeling? Want Zora kan

ook in gesprek gaan met de bewoners. Ze kan een verhaaltje vertellen, inspelen op de interesses van de bewoners of een positieve persoonlijke herinnering ophalen om hen gerust te stellen. Op die manier kunnen bewoners terug meer bewegingsvrijheid krijgen en kunnen gesloten afdelingen zelfs geopend worden.

Meer informatie op ocmwgent.be/Zora.

2.4 JONG EN OUD

De OCMW-woonzorgcentra doen er alles aan om een tweede thuis te zijn voor senioren, waar ze hun dagen zinvol kunnen invullen. Ze organiseren tal van projecten, activiteiten en evenementen, dikwijls in samenwerking met buurtbewoners, scholen, verenigingen... Deze projecten dienen veelal een dubbel doel: het leven van de bewoners aangenamer maken en het imago van het woonzorgcentrum in de buitenwereld verbeteren.

Intergenerationele projecten spelen een belangrijke rol in dit aanbod van activiteiten. Dit zijn projecten waarbij jong en oud samengebracht worden om elkaars leefwereld wat beter te leren kennen. Doel is het wederzijds respect en de sociale samenhang tussen verschillende generaties te bevorderen. Dit past binnen het beleid om van Gent een leeftijdsvriendelijke stad te maken.

76

Jongenoudingent.be

OCMW Gent en Stad Gent onderhouden de website www.jongenoudingent.be. Bedoeling is om alle Gentse initiatieven die jongeren en ouderen verenigen, te verzamelen op één digitaal platform. De website wil ook scholen, verenigingen en burgers aanmoedigen om intergenerationale samenwerkingen en ontmoetingen te organiseren. Daarnaast is er ook een Facebookpagina, die "jongenoudingent" heet.

Tenslotte wordt er sinds 2015 elk jaar op 29 april de wedstrijd "Jong en oud in Gent" gelanceerd. Projecten die de solidariteit tussen verschillende generaties bevorderen, kunnen zich inschrijven voor deze wedstrijd en kans maken op een mooie geldprijs.

DERDE EDITIE WEDSTRIJD "JONG EN OUD IN GENT"

Op maandag 20 november 2017 werden in Theater Tinnenpot de prijzen uitgereikt van de derde editie van de wedstrijd 'Jong en Oud in Gent'.

Drie winnaars

Voor deze derde editie van 'Jong en Oud in Gent' werden 10 projecten ingediend. Daaruit koos de jury drie winnaars. De eerste prijs, goed voor 750 euro, was voor het project 'Samen leren lezen' waarbij senioren anderstalige kinderen van basisschool Blaisantnest helpen bij het leren lezen. Op plaatsen twee en drie volgden het project 'De Kleurdooskleuters' in woonzorgcentrum De Vijvers (500 euro) en het wekelijkse bezoek van basisschool De Harp aan de bewoners van woonzorgcentrum Privilege (250 euro).

*Meer informatie op ocmwgent.be/Wedstrijd_Jongenoud.
Bezoek de website van Jong en Oud in Gent op jongenoudingent.be.*

ZORG EN WONEN VOOR SENIOREN IN CIJFERS

10 lokale dienstencentra

Bezoekers

- ▶ De lokale dienstencentra kregen 10.622 unieke bezoekers over de vloer, waarvan 2.347 nieuwe bezoekers (2016: 10.246 bezoekers)
- ▶ 1.189 vrijwilligers hielpen een handje mee (2016: 1.252 vrijwilligers)

Activiteiten

- ▶ De lokale dienstencentra organiseerden 5.411 vormende activiteiten, waarvoor in totaal 51.275 aanwezigheden geregistreerd werden.
- ▶ Voor 5.402 bewegingsactiviteiten werden 68.740 aanwezigheden geregistreerd.

Dienstverlening

- ▶ 1.397 bezoekers kregen 6.585 keer voetverzorging;
- ▶ 137 mensen kregen in totaal 345 manicures;
- ▶ 444 bezoekers genoten 2.970 keer gebruik van een haar- en gelaatsverzorging;
- ▶ 279 bezoekers kregen in totaal 6.194 keer hulp bij boodschappen;
- ▶ 353 bezoekers maakten gebruik van de mogelijkheid om vervoer te krijgen vanuit het lokaal dienstencentrum, goed voor een totaal van 19.576.

4 woonzorgcentra en zorgsite Zuiderlicht

Verblijf

- ▶ De vier woonzorgcentra bieden 603 erkende plaatsen voor langdurig verblijf, 16 plaatsen voor kortverblijf, 17 plaatsen in een dagverzorgingscentrum en 1 woning voor nachtopvang;
- ▶ 28 procent van de bewoners is tussen 85 en 89 jaar oud, en 21 procent tussen 90 en 94 jaar oud;
- ▶ 6 personen vierden hun eeuwfeest;
- ▶ 73 procent van de bewoners is een vrouw;
- ▶ 36 procent van de bewoners heeft zorgprofiel C met diagnose dementie (Cd);
- ▶ 76 procent van de bewoners betaalt alle rekeningen zelf;

- ▶ De gemiddelde bezetting lag op 99 procent voor de woonzorgcentra (2016: 99,4 procent) en 100 procent voor de dagverzorgingscentra (2016: 100 procent);
- ▶ 211 vrijwilligers ondersteunden mee de werking van de woonzorgcentra (2016: 212 vrijwilligers).

Aanvragen

- ▶ In 2017 waren er 837 nieuwe aanvragen voor opname in een woonzorgcentrum (2016: 864 nieuwe aanvragen);
- ▶ In totaal ontving het OCMW 1.004 aanvragen voor kortverblijf (2016: 990 aanvragen);
- ▶ 365 mensen staan op de wachtlijst voor opname in een woonzorgcentrum (2016: 990 mensen). Zwaar zorgbehoevenden krijgen voorrang.

3 aangepaste woonvormen

- ▶ OCMW Gent biedt 127 woningen en flats voor senioren aan;
- ▶ Op 31 december verbleven 155 senioren in één van de seniorenwoningen, van wie 28 koppels en 99 alleenstaanden;
- ▶ De gemiddelde leeftijd van de bewoners is 81 jaar in de groep van assistentiewoningen Antoniushof, 84 jaar in de groep van assistentiewoningen Wibier, 79 jaar in Ter Pielvaecx en 79 jaar in Ter Pielvaecx Woonerf;
- ▶ Op 31 december 2017 ontvingen 10 personen een premie in Antoniushof en 2 personen in Wibier. In seniorenwoningen Ter Pielvaecx kwamen 13 personen (waarvan 3 koppels) in aanmerking voor een sociale correctie op de huurprijs;
- ▶ De gemiddelde verblijfsduur voor Wibier bedraagt 8 jaar, voor Antoniushof 7 jaar, voor Ter Pielvaecx 11 jaar.

Sociale assistentiewoningen

- ▶ OCMW Gent staat in voor de uitbating van 19 sociale assistentiewoningen. In totaal wonen er 23 personen, waarvan 2 koppels en 19 alleenstaanden. De gemiddelde leeftijd is 72 jaar. Elke bewoner betaalt een huurprijs die aangepast is aan zijn/haar inkomen.

WAT KOST HET?

10 lokale dienstencentra

De opbrengsten van activiteiten (zowel recreatieve, vormende, informatieve en hygiënische) in de lokale dienstencentra en woonzorgcentra bedroegen 1,95 miljoen euro (2016: 1,98 miljoen euro). Dit laat de centra toe om deze activiteiten in belangrijke mate zelf te financieren en om nieuwe initiatieven op te starten.

4 woonzorgcentra

OCMW Gent is in 2017 financieel tussengekomen voor 824 senioren (2016: 796 senioren) in een woonvoorziening, voor een totaal bedrag van 3,1 miljoen euro (2016: 2,71 miljoen euro).

Een bewoner in een woonzorgcentrum kost per dag ongeveer 169 euro. De dagprijs die de bewoner zelf betaalt (gemiddelde gerekend over de vier woonzorgcentra, exclusief zorgsite Zuiderlicht) bedraagt 55,40 euro, de ziekteverzekering betaalt gemiddeld 64 euro. Na verrekening van subsidies blijft van de 169 euro nog ongeveer 44,60 euro over voor rekening van het OCMW. Dit toont aan dat het financieel beheer van de woonzorgcentra een evenwichtsoefening is tussen een betaalbare en laagdrempelige opvang enerzijds en een financieel gezond beheer anderzijds.

129,60 euro van de 169 euro die een bewoner kost per ligdag, gaat naar personeelskosten. Voldoende en gevarieerd personeel is noodzakelijk voor een goede begeleiding van de bewoners.

3 aangepaste woonvormen

De werkingsopbrengsten van de seniorenwoningen bedroegen samen 1,23 miljoen euro (2016: 1,21 miljoen euro). In het kader van de premie voor assistentiewoningen werd er 59.447 euro uitbetaald.

OCMW GENT

WIJ MAKEN
UW WEG WIJZER

Interne

Werking

3.1 BESTUUR EN BELEID

Het OCMW van Gent wordt bestuurd door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn. Deze bestaat uit 15 raadsleden en werd door de gemeenteraad verkozen. De 15 OCMW-raadsleden zijn afkomstig uit de verschillende politieke fracties. De OCMW-Raad stippelt het beleid uit dat het OCMW in de volgende jaren zal volgen en neemt alle grote beslissingen in verband met de werking.

Aan het hoofd staat de voorzitter. Hij leidt de maandelijkse OCMW-Raad, die voor alle burgers toegankelijk is. Bovendien kan hij ook de raadsleden bijeenroepen wanneer hij dat nodig vindt.

In 2017 kwam de OCMW-Raad elf keer samen.

De OCMW-Raad komt samen iedere tweede woensdag van de maand. De zittingen vinden plaats op het adres Sint-Martensstraat 11. Elke burger kan de OCMW-Raad bijwonen.

OCMW-RAAD 2017

Rudy Coddens	sp.a	Voorzitter
Liliane De Cock	Groen	Eerste plaatsvervangend voorzitter
Yoeri Note	Open VLD	Tweede plaatsvervangend voorzitter
Chantal Sysmans	CD&V	Lid
Ingrid Vandaele	sp.a	Lid
Jurgen Bockstaele	sp.a	Lid
Pascal Verbeke	sp.a	Lid
Frank Wijnakker	Open Vld	Lid
Evita Willaert	Groen	Lid
Emilie Peeters	sp.a	Lid
Els Roegiers	N-VA	Lid
Ronny Rysermans	N-VA	Lid
Annick Michem	N-VA	Lid
Steven Rommel	Groen	Lid
Nicolas Vanden Eynden	Open Vld	Lid

Om de dagelijkse werking van het OCMW te bevorderen, duidde de Raad een aantal leden aan om te zetelen in het Vast Bureau, dat wekelijks samenkomt. Dit orgaan beslist over de dagelijkse werking en adviseert de Raad.

Het Vast Bureau en de Bijzondere Comit es vergaderen altijd achter gesloten deuren. Daarnaast stelde de OCMW-Raad enkele Bijzondere Comit es aan, waaraan ze duidelijke bevoegdheden toekent:

- Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst;
- Bijzonder Comité Ouderenzorg;
- Bijzonder Comité Personeel & Organisatie;
- Bijzonder Comité Woonbeleid.

Tenslotte is er ook een Managementteam dat wekelijks samenkomt en het dagelijks bestuur in handen heeft.

82

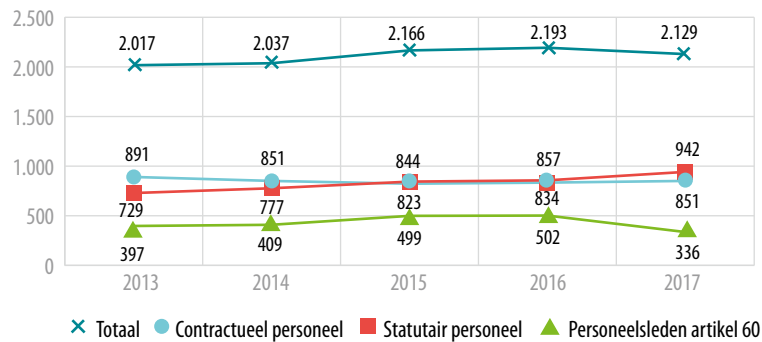
MANAGEMENTTEAM OCMW GENT 2016

3.2 ONS PERSONEEL

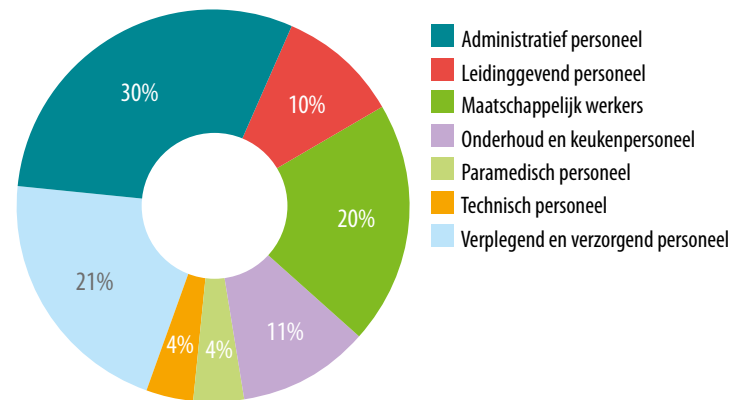
Een grote organisatie als OCMW Gent heeft medewerkers met allerlei vaardigheden nodig; maatschappelijk werkers, verpleegkundigen, verzorgenden, ergotherapeuten, kinesisten, animatoren, stafmedewerkers, administratief en technisch personeel. We streven ernaar om de juiste persoon op de juiste plaats in te zetten.

HET OCMW-PERSONEEL IN CIJFERS

Rekening houdende met voltijdse en deeltijdse tewerkstellingen, dan is er een effectieve tewerkstelling van 1.906,95 voltijds tewerkgestelde equivalenten (2016: 1.982,65). Dit is inclusief de artikel 60-tewerkstellingen. De daling in het aantal artikel 60-medewerkers is vooral te verklaren door de inwerkingtreding van het decreet Tijdelijke Werkervaring op 1 januari 2017. Dit decreet omschrijft de doelgroep van artikel 60 veel beperkter dan wat in OCMW Gent de praktijk was: mensen kunnen maar deelnemen als ze vooraf in staat geacht worden binnen de twee jaar inzetbaar te zijn op de arbeidsmarkt.

PERSONEEL VOLGENS FUNCTIEGROEP IN 2017

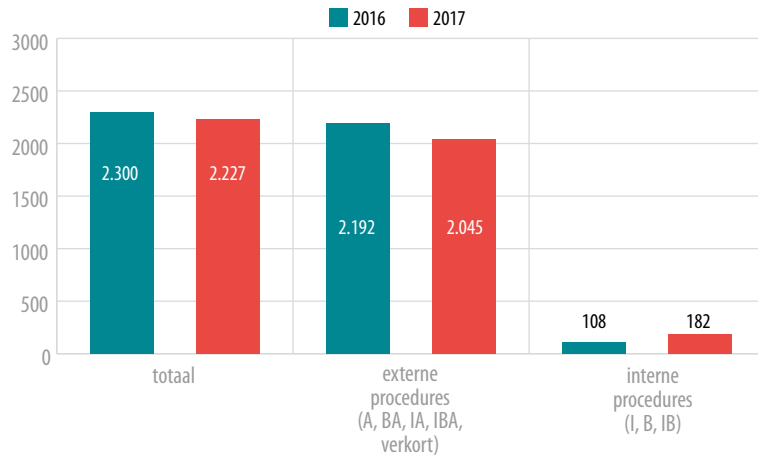

Deze grafiek houdt geen rekening met het artikel 60-personeel en vertrekt vanuit een totaal van 1.793 personeelsleden (contractueel en statutair).

Nieuw talent

Onze reputatie staat of valt met de inzet van onze medewerkers. Daarom proberen we mensen aan te trekken die bereid zijn om dagelijks het beste van zichzelf te geven.

AANTAL UNIEKE SOLLICITANTEN

Diversiteit

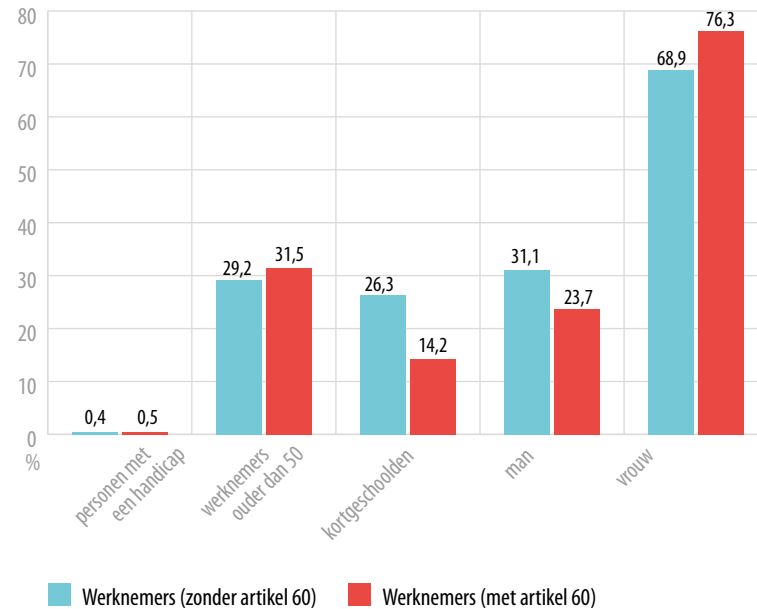
Op goed werk staat geen leeftijd. Goed werk heeft geen kleur en kent geen beperkingen. Dat is ook de basis van ons personeelsbeleid. We proberen ervoor te zorgen dat elke job door de juiste kandidaat wordt ingevuld, ongeacht leeftijd, handicap, ras of religie.

Diversiteit op de werkvloer

OCMW Gent investeert in een modern HR-beleid dat oog heeft voor gelijke kansen en diversiteit. Dit betekent dat ook het personeel kan functioneren in een diverse omgeving. Op die manier kunnen werknemers hun vaardigheden beter ontplooiën met het oog op een effectieve dienstverlening.

DIVERSITEIT IN 2017

(in procent - gemeten op 31 dec 2017)

Vorig jaar ging OCMW Gent in zee met de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid om de cijfers rond personen met een migratie-achtergrond objectief te tellen. De cijfers voor 2017 zijn nog niet gekend.

Diversiteit bij selectie

OCMW Gent streeft ernaar dat de diversiteit in de hedendaagse samenleving wordt weerspiegeld in onze kleine OCMW-wereld. Daarom willen we volgende groepen zoveel mogelijk stimuleren om te solliciteren voor een job bij het OCMW: personen van allochtone origine, 50-plussers, personen met een handicap en kortgeschoolden.

DIVERSITEIT OP DE WERKVLOER

In 2017 konden personeelsleden deelnemen aan enkele acties die de aandacht vestigden op het thema diversiteit:

- We gingen een samenwerking aan met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid om gedetailleerde gegevens te verkrijgen over de herkomst van onze medewerkers.
- Op 21 maart 2017, op de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie, werden medewerkers uitgenodigd op een filmvoorstelling in Kinopolis Gent, waar ze konden kiezen tussen twee films met als centrale thema discriminatie en racisme.
- Op 30 maart 2017 namen Stad en OCMW Gent deel aan de DUOday, de dag waarop een werkzoekende met een arbeidsbeperking een duo vormt met een werknemer binnen de organisatie. Op die manier kan de werkzoekende zijn talenten tonen en zijn beeld van een bepaalde job aftoetsen aan de realiteit. De stads- en OCMW-diensten maken dan weer kennis met de inzet en vaardigheden van werkzoekenden met een fysieke of mentale beperking. In totaal werden 22 duo's gevormd. Verschillende van deze korte kennismakingen werden verlengd tot een langere stage-overeenkomst.

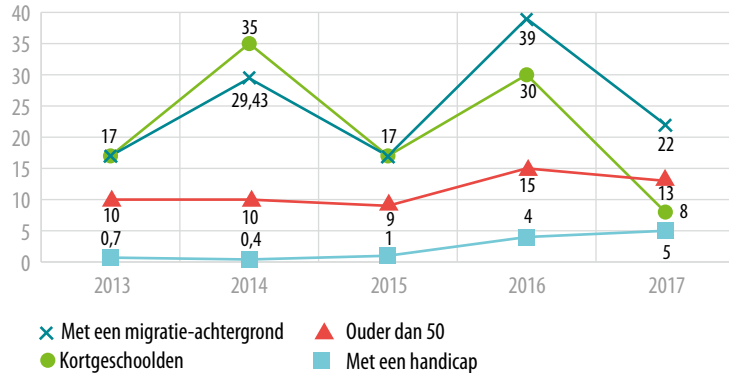
- In het najaar van 2017 zijn verschillende hoger opgeleide stagiairs van buitenlandse herkomst aan de slag gegaan in onze organisatie. Door hen deze opportuniteit te bieden doen zij werkervaring op. Tegelijk leren onze medewerkers open te staan voor de gelijkenissen en de verschillen met mensen van buitenlandse herkomst.

De forse daling in het percentage kortgeschoolde sollicitanten en sollicitanten met een migratie-achtergrond komt omdat er in 2016 een grote, laagdrempelige selectieprocedure voor onderhoudsmedewerker plaats vond. In 2017 werden vacatures ingevuld door het aanspreken van deze wervingsreserve.

Het percentage sollicitanten ouder dan 50 en sollicitanten met een beperking is ongeveer gelijk gebleven. Tijdens de selectieprocedures levert OCMW Gent voortdurend inspanningen om deze doelgroepen gelijke kansen te geven en aanpassingen te voorzien waar nodig.

DIVERSITEIT BIJ SOLLICITANTEN

(in procent ten opzichte van het totale aantal sollicitanten)

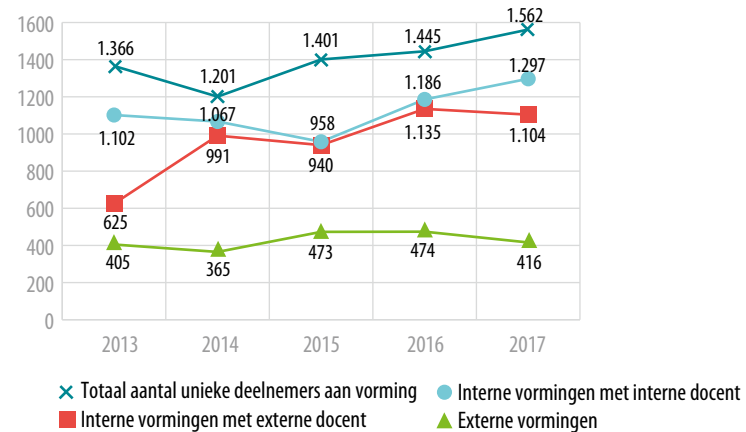
Tevredenheid

OCMW Gent is een aantrekkelijke werkgever. Personeelsleden verdienen een aantrekkelijk loon, genieten van extralegale voordelen en krijgen de kans om zich te ontwikkelen. Bovendien proberen we er met verschillende initiatieven voor te zorgen dat onze werknemers een perfecte balans kunnen houden tussen hun werk en privéleven.

Vorming

OCMW Gent is een werkgever die grote aandacht besteedt aan de groei en ontwikkeling van zijn personeel. Dat is een investering die voor iedereen opbrengt. Onze werknemers krijgen de kans om hun carrière zelf uit te stippelen en hun ambities te verwezenlijken. Het OCMW kan dan weer vertrouwen op goed opgeleid en bekwaam personeel. Op die manier blijft kwalitatieve dienstverlening ook in de toekomst verzekerd.

AANTAL UNIEKE DEELNEMERS AAN VORMINGEN

BEDRIJFSVERVOERPLAN WOON-WERKVERKEER VAN STAD EN OCMW GENT IN DE PRIJZEN

Op 21 september 2017 kregen de Stad Gent en het OCMW Gent de Business Mobility Award in de categorie 'Overheidsorganisatie'. Met die onderscheiding wil de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) organisaties in de bloemetjes zetten die werk maken van een duurzaam mobiliteitsbeleid.

Duurzaam woon-werkverkeer

De Stad Gent en het OCMW Gent kregen de award voor hun nieuwe bedrijfsvervoersplan voor het woon-werkverkeer. Dat plan stimuleert medewerkers sinds 1 januari 2017 om hun woon-werkverkeer zo duurzaam mogelijk te organiseren. Zo is onder meer het aanbod aan pendelfietsen uitgebreid met plooi-fietsen en elektrische fietsen. Automobilsten worden gericht geleid naar parkeergarages die geschikt zijn voor langdurig parkeren en de persoonlijke bijdrage van medewerkers met een parkeerabonnement wordt afgestemd op de reële abonnementskostenprijs.

De jury was lovend over het bijzonder flexibele en variabele beleid. De Stad Gent en het OCMW Gent kregen ook bijval omdat medewerkers verschillende vervoersmiddelen kunnen combineren, bijvoorbeeld zes maanden fiets en zes maanden auto.

82 procent komt duurzaam naar het werk

Het nieuwe mobiliteitsplan, circulatieplan en parkeerplan in de Gentse binnenstad vormden de ideale aanleiding om ook voor de medewerkers een volledig nieuw bedrijfsvervoersplan te introduceren. De Stad Gent en het OCMW Gent deden het al niet slecht in vergelijking met andere Vlaamse steden: in 2016 kwam reeds 74 procent van de medewerkers op een duurzame wijze naar het werk: te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer.

Maar er was nog ruimte om meer duurzame alternatieven voor de personenwagen in te zetten. In januari 2017 koos 80 procent van de medewerkers voor minstens een deel van hun woon-werktraject een duurzaam verplaatsingsmiddel. Op 1 mei 2017, een maand nadat het nieuwe circulatieplan in de binnenstad was gestart, ging het zelfs om 82 procent van de medewerkers.

Meer info op ocmwgent.be/bedrijfsvervoerplan.

Loopbaanbegeleiding

Deel uitmaken van een grote organisatie zoals OCMW Gent biedt natuurlijk veel kansen en mogelijkheden. Jezelf bijscholen en doorgroeien in je job, interne mobiliteit, of het zelfs over een volledig andere boeg gooien. Het kan allemaal.

Welzijn

OCMW Gent draagt het welzijn van zijn personeel hoog in het vaandel. Enkel tevreden personeel leidt tot tevreden cliënten.

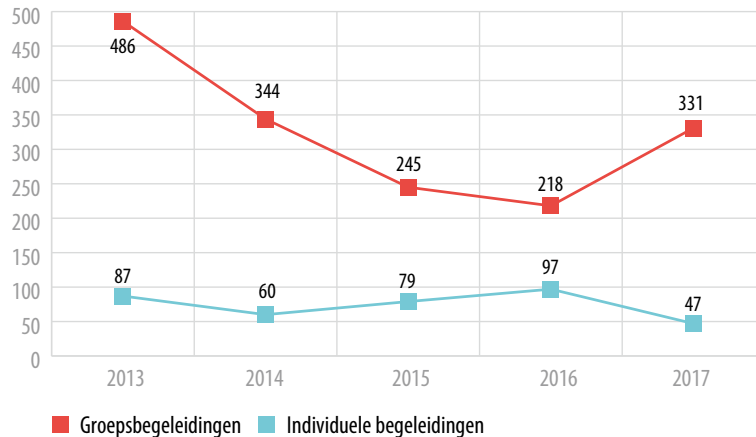
Sodigent

Sodigent heeft als doel het welzijn van alle actieve en gepensioneerde personeelsleden van Stad en OCMW Gent te verzekeren. Sodigent organiseerde in 2016 een divers aanbod van activiteiten. Deze activiteiten bevorderen de collegialiteit tussen werknemers en samenwerking op de werkvloer. Daarnaast bood Sodigent personeelsleden ook materiële en psychosociale hulp bij financiële, persoonlijke of familiale moeilijkheden.

- Sodigent telde in 2017 meer dan 11.000 leden, gespreid over Stad Gent, OCMW Gent, onderwijs, brandweer, haven, Jan Palfijn, AGB kunsten en cultuur, AGB erfgoed en SOGENT.
- In totaal werden zo'n 5.800 deelnames geregistreerd aan één van de activiteiten zoals een daguitstap naar de zee, een bezoek aan Phantasialand of een moerastocht.

LOOPBAANBEGELEIDING IN CIJFERS

De initiële aanleiding tot individuele begeleiding kan zijn; een algemene infovraag, n.a.v. een functionerings- of evaluatiegesprek, een infovraag over loopbaanmogelijkheden, werken rond competenties, een conflict, een medische klacht...

3.3 ONZE WERKOMGEVING

Werknemers brengen dagelijks een groot deel van hun tijd op het werk door. OCMW Gent wil er dan ook voor zorgen dat werknemers hun job zo comfortabel en veilig mogelijk kunnen uitoefenen. Daarom investeert het OCMW in een duurzame en veilige werkomgeving, met aangepaste gebouwen en geschikt materiaal.

Bouwen en verbouwen

De dienst Facility Management verzorgt de gebouwen van OCMW Gent en leidt nieuwe bouwprojecten in goede banen. Een ruime en moderne infrastructuur bevordert een goede dienstverlening aan onze cliënten.

In het kader “Klaar voor de toekomst” op pagina 70 vindt u enkele van de (ver)bouwprojecten die Facility Management begeleidt. In elk van de lopende bouwprojecten wordt extra aandacht besteed aan duurzaamheid, waarbij gestreefd wordt naar passiefbouw of bijna energie-neutrale bouw.

Duurzaamheid

Niet enkel in nieuwe bouwprojecten, maar ook in de dagelijkse werking van OCMW Gent wordt heel wat aandacht besteed aan duurzaamheid. Om de verduurzaming binnen OCMW Gent te waarborgen, bestaat er een meerjarenactieplan, waarbij in 2017 volgende maatregelen werden uitgevoerd die in het oog springen:

- Op de daken van woonzorgcentrum Zonnebloem, lokaal dienstencentrum Wibier en woonvorm De Baai werden in totaal 511 zonnepanelen geplaatst. Deze zullen jaarlijks ongeveer 110 MWh produceren, wat een verdubbeling is van de eigen elektriciteitsproductie in het verleden.
- De stookinstallaties en boilers in lokaal dienstencentrum Ten Hove, seniorenwoningen Ter Pielvaecx, Antoniusshof, de Cultuurkapel en Onderbergen werden vervangen door hoogrendement condensatietekets en zonneboilers.

NIEUWE ZORGSITE ZUIDERLICHT TOONBEELD VAN DUURZAAMHEID

Aan de Zuidbroek in Mariakerke opende op 1 december 2017 de nieuwe zorgsite Zuiderlicht. Bij de bouw van de 12.000 m² grote zorgcampus ging veel aandacht naar duurzaamheid. Zo werd geopteerd voor bodemenergieopslag, een zeer milieuvriendelijke techniek om gebouwen te koelen en te verwarmen. Andere maatregelen zoals 500 zonnepanelen, een warmtekrachtkoppeling, isolatie en hoogrendementsbeglazing plus een aangepaste constructiewijze zorgen ervoor dat het nieuwe gebouw een E-peil van 50 en een K-peil van 25 heeft. Hierdoor ligt het energieverbruik erg laag.

Meer info op ocmwgent.be/zuiderlicht.

- Er werden extra elektrische dienstfietsen aangekocht en testen uitgevoerd met cargofietsen en andere duurzame vervoersmiddelen als alternatief voor dienstwagens.
- Op 6 december 2017 keurde de OCMW-Raad een opstalovereenkomst goed voor een periode van 22 jaar tussen het OCMW Gent en Ecopower cvba voor de bouw en exploitatie van een windturbine in Eeklo.

STAD EN OCMW GENT STELLEN 10 HA GROND TER BESCHIKING VOOR SOCIAAL STADSGERICHT LANDBOUWPROJECT

Stad en OCMW Gent lanceerden in september 2017 een oproep aan landbouwers die in Afsnee op landbouwgrond van OCMW Gent een stadsgericht landbouwproject met sociale tewerkstelling wilden opzetten. De landbouwers kunnen de grond kosteloos gebruiken gedurende een periode van minstens 9 jaar. Daarbij was het ook de bedoeling dat binnen het landbouwproject kansen gecreëerd werden voor sociale tewerkstelling.

Het Boerencollectief

Het beste voorstel kwam van het Boerencollectief, een samenwerking tussen veehouderij Steven De Roo en biolandbouwers Maarten Cools en Wim Michels. Op 1 februari 2018 gingen ze van start met een zelfplukboerderij met groenten en 'kleinfruit'. De landbouwers werken samen met De Moester vzw, Boerderijschool vzw, Natuurpunt Gent en Los Compañeros. De partners gaan samen op zoek naar Gentse klanten die geïnteresseerd zijn in lokaal voedsel en dat willen aankopen via een jaarlijks oogstaandeel van de boerderij. Daarnaast zetten ze ook een deel van de percelen in voor de uitloop van melkvee, en creëren ze een sociaal tewerkstellingsproject, waar maatschappelijk kwetsbare mensen worden opgeleid.

Voedselsysteem verder verduurzamen

Met de voedselstrategie Gent en Garde zet Stad Gent al verschillende jaren in op een verduurzaming van het Gentse voedselsysteem. De Stad streeft naar een systeem waarbij het produceren, verwerken en vermarkten van voedsel in of dichtbij de stad kan gebeuren. Met het stadsgericht landbouwproject wordt vooral ingezet op twee doelstellingen uit de voedselstrategie: een zichtbaar kortere voedselketen en een sterke sociale meerwaarde rond voedsel.

Meer info op ocmwgent.be/landbouwproject.

Talent

Op de werkvloer

- Het OCMW telde 2.129 werknemers in 2017 (2016: 2.193 werknemers);
- Daarvan werkten 851 personeelsleden met een contract en waren er 942 statutaire medewerkers en 336 artikel 60-medewerkers.

Sollicitanten

- In 2017 solliciteerden 2.227 unieke kandidaten bij OCMW Gent (2016: 2.300 sollicitanten);
- 2.045 kandidaten namen deel aan een externe procedure, voor de interne procedures waren er 182 kandidaten;
- De meeste kandidaten stelden zich kandidaat op niveau B (49 procent), niveau C (23,5 procent) en niveau A (20,5 procent);
- 6,4 procent van de geldige kandidaten was afwezig, 18,4 procent heeft verzaakt;
- 475 sollicitanten (of 21 procent) slaagden voor de testen;
- De procedures voor aanwerving en de combinatie interne mobiliteit, bevordering en aanwerving hadden de hoogste slaagcijfers, respectievelijk 23,6 procent en 21 procent;
- Voor de externe procedures bedroeg het slaagcijfer 57 procent.

Diversiteit (afkomst – gender – leeftijd – handicap)

Op de werkvloer

- 76,3 procent van het personeel is vrouw (2016: 66,1 procent);
- 31,5 procent van de personeelsleden is 50 jaar of ouder (2016: 27,3 procent);
- In 2017 had 0,5 procent van de werknemers een arbeidshandicap (2016: 0,4 procent).

Sollicitanten

- 22 procent van de sollicitanten is van buitenlandse afkomst (2016: 39 procent);
- 8 procent van de kandidaten is kortgeschoold (2016: 30 procent);
- 13 procent van de sollicitanten was 50 jaar of ouder (2016: 15 procent);
- 5 procent van de kandidaten had een arbeidshandicap (2016: 4 procent).

Tevredenheid

Vorming

- Er namen 1.562 personeelsleden deel aan één of meerdere vormen (2016: 1.445 personeelsleden);
- 1104 personeelsleden namen deel aan een interne vorming met interne docent, 1297 medewerkers namen deel aan een interne vorming met externe docent en 416 personeelsleden volgden een externe vorming.

Loopbaanbegeleiding

- De loopbaanbegeleiders bereikten vorig jaar 378 personen (2016: 315 personen);
- 47 personen volgden een individuele loopbaanbegeleiding (2016: 97 personen) en 331 medewerkers namen deel aan een groepswerking (2016: 218 personen).

Welzijn, comfort en veiligheid

- De sociale dienst voor het personeel (Sodigent) telde meer dan 11.000 leden, gespreid over Stad, OCMW, onderwijs, brandweer, haven, Jan Palfijn, AGB kunsten en cultuur, AGB erfgoed en SOGENT;
- In totaal werden 5.800 deelnames geregistreerd aan één van de activiteiten zoals een daguitstap naar de zee, een bezoek aan Phantasialand of een moerastocht.

WAT KOST HET?

De personeelskosten bedroegen in 2017 97,71 miljoen euro (2016: 94,57 miljoen euro). Dat is 48,1 procent van de totaalkosten, terwijl 33,4 procent (67,73 miljoen euro) naar steun ging zoals leefloon, equivalent leefloon en tussenkomsten in energiekosten. Dit past binnen de visie van het OCMW om cliënten vooral op een structurele manier te helpen. Financiële steun is een tijdelijke oplossing, een tussenstap naar zelfredzaamheid. Om de vele cliënten begeleiding op maat te kunnen aanbieden, is dan ook bekwaam personeel nodig.

3.4 COMMUNICATIE EN IMAGO

OCMW Gent levert veel inspanningen om een moderne, dynamische en klantvriendelijke organisatie te zijn. Toch leeft in de buitenwereld nog vaak een verkeerd beeld over het OCMW. Daarom worden heel wat acties ondernomen om het imago van het OCMW te ondersteunen. Een goede reputatie zorgt ervoor dat cliënten minder schroom voelen om een beroep te doen op het OCMW, en dat werknemers trots kunnen zijn op hun job.

Communicatie

Externe communicatie

Via allerlei gedrukte en digitale kanalen informeert OCMW Gent de burger over de dagelijkse werking en specifieke projecten.

- In 2017 werd de halfjaarlijkse OCMW-infokrant "t Zal Welzijn" opnieuw twee keer verspreid over alle Gentse brievenbussen. Het

vier bladzijden tellende magazine zet telkens enkele diensten in de kijker.

- In alle wachtzalen van de welzijnsbureaus en lokale dienstencentra van OCMW Gent hangen infoschermen in de wachtzalen. Op deze schermen plaatsen de diensten informatie die ze willen meegeven aan cliënten. Zo kunnen ze hun activiteiten en dienstverlening bekend maken aan hun bezoekers.
- In 2017 registreerde de OCMW-website (www.ocmwgent.be) 221.000 sessies, gerealiseerd door 133.000 bezoekers.

Interne communicatie

Geïnformeerde medewerkers zijn betrokken medewerkers. Daarom investeert OCMW Gent sterk in interne communicatie. Wekelijks worden er elektronische nieuwsbrieven verstuurd, om de drie maanden verschijnt er een personeelsmagazine "DMax" en het intranet wordt dagelijks up-to-date gebracht.

Imago

Het imago van OCMW Gent staat of valt met de kwaliteit van onze dienstverlening. Daarom leveren we voortdurend inspanningen om de interne werking te verbeteren, met als doel de dienstverlening voor onze cliënten te optimaliseren. Zowel samenwerking intern binnen het OCMW als extern met andere organisaties, is daarbij essentieel.

"Niet akkoord? U wordt gehoord!"

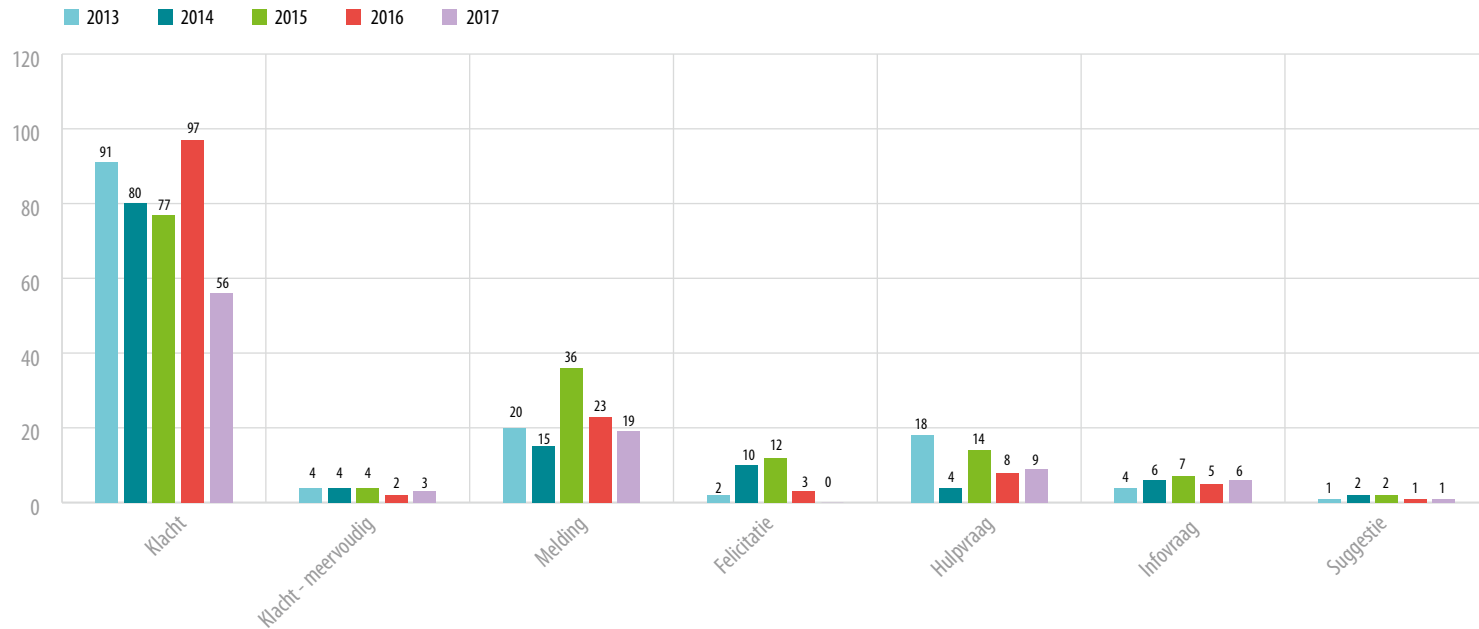
Via de klachtenprocedure "Niet akkoord? U wordt gehoord!" kunnen bezoekers en cliënten hun opmerkingen kwijt over onze dienstverlening, zodat het OCMW kan bijsturen. Dat bevordert de inspraak van de cliënt, wat het vertrouwen in het OCMW alleen maar ten goede komt. Anderzijds is de klachtenprocedure een belangrijk instrument om knelpunten te signaleren, de kwaliteit van onze dienstverlening te meten en deze verder te verbeteren.

INTERNE WERKING

Mensen kunnen hun meldingen, suggesties of klachten op verschillende manieren aan het OCMW overmaken: via een meldingskaart, brief, e-mail, fax of de website. De klachten- en meldingsbeheerder ziet erop

toe dat de behandelingstermijnen gerespecteerd worden. Voor een ontvangstmelding bedraagt de termijn minimaal 5 tot maximaal 9 kalenderdagen, voor een antwoord met oplossing maximaal 28 kalenderdagen.

MELDINGEN EN KLACHTEN PER SOORT

In 2017 kreeg OCMW Gent 94 uitingen van (on)tevredenheid rechtstreeks binnen. Vergeleken met 2016 (139) is dat een daling van 32 procent. Daarnaast behandelden de OCMW-diensten ook 21 tweedelijnsmeldingen, die binnen kwamen via de Ombudsvrouw van de Stad Gent.

COMMUNICATIE IN CIJFERS

- OCMW Gent verstuurde 45 persberichten, wat resulteerde in 75 artikels (2016: 56 persberichten);
- Twee edities van de infokrant "t Zal Welzijn" werden in alle Gentse brievenbussen gepost;
- Er verschenen vier personeelsmagazines met de naam DMAX;
- Er werden 59 algemene interne nieuwsbrieven verstuurd (2016: 57 nieuwsbrieven);
- In 2017 registreerde de OCMW-website (www.ocmwgent.be) 221.000 sessies, gerealiseerd door 133.000 bezoekers.

HET ARCHIEF IN CIJFERS

- De omvang van het archief bedroeg eind 2017 4.844,44 strekkende meter, wat goed is voor 33.607 archiefdozen (2016: 4.656,18 meter – 32.099 dozen);
- In 2017 werd in totaal 153 strekkende meter archief overgedragen aan het Archief (2016: 147,48 meter);
- 159,396 gigabyte archief werd digitaal overgedragen (2016: 78,148 gigabyte);
- 77,28 strekkende meter archief, waarvan de bewaartermijn was verstreken, werd vernietigd (2015: 91,08 meter);

WAT KOST HET?

In 2017 betaalde OCMW Gent 358.573 euro aan externe drukkosten en audiovisuele opdrachten (2016: 318.236 euro), en 238.497 euro aan portkosten (2016: 224.757 euro).

OCMW GENT

WIJ MAKEN
UW WEG WIJZER

Financiën

Financiën

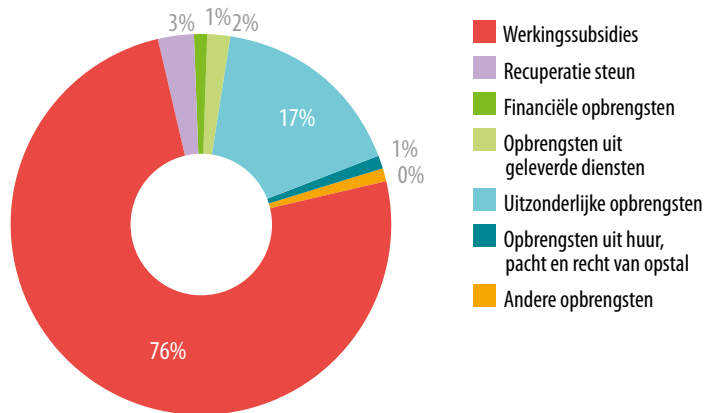
Als overheidsorganisatie staat bij OCMW Gent in de eerste plaats een laagdrempelige en efficiënte dienstverlening voor de burger voorop. Daarom hebben alle Gentenaren recht op een OCMW dat een zuinig, transparant en gezond financieel beleid ontwikkelt waar iedereen baat bij heeft.

4.1 DE OPBRENGSTEN

OCMW Gent heeft net als iedere organisatie geld nodig om goed te kunnen functioneren. In 2017 bedroegen de opbrengsten 196 miljoen euro (2016: 205 miljoen euro).

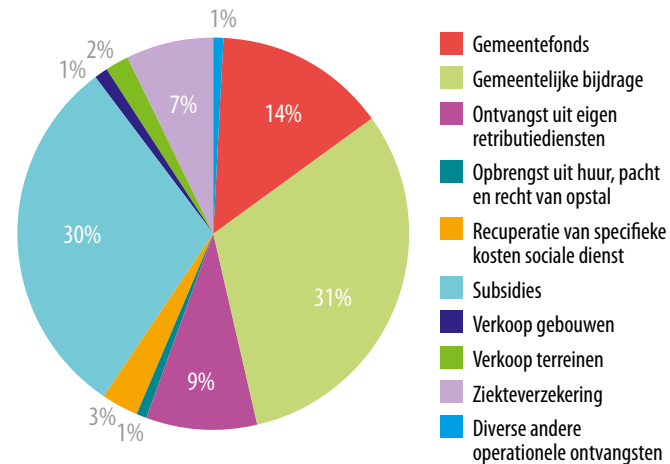
98

OPBRENGSTEN PER SOORT 2017 (196 MILJOEN EURO)

Het OCMW genereert 20,6 procent van zijn opbrengsten (40,3 miljoen euro) uit de eigen werking: hoofdzakelijk via RIZIV-bijdragen en bijdragen in ouderenzorg in de diverse woonvormen, opbrengsten van activiteiten en aangerekende medische kosten.

FINANCIERING EXPLOITATIE- EN INVESTERINGSUITGAVEN 2017 (TOTAAL 195 MILJOEN EURO)

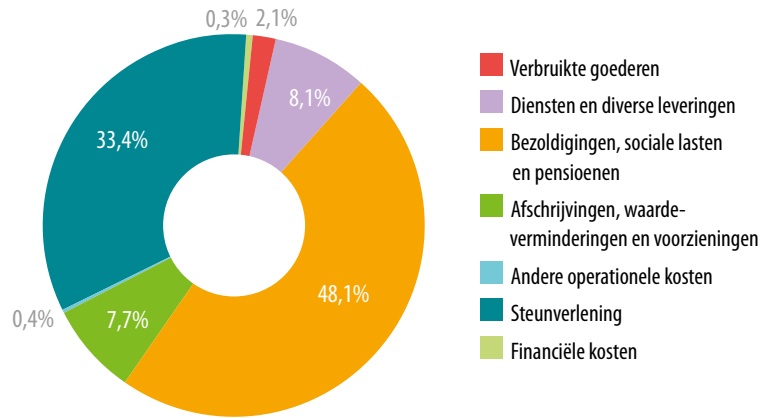

Het beleid wordt gefinancierd door meerdere bronnen. Daarbij gaat het OCMW ook leningen aan of verkoopt het privaat patrimonium als algemene financiering om de thesaurietoestand in evenwicht te houden. De ontvangsten voor 2017 waarmee het OCMW zijn exploitatie- en investeringsuitgaven mee gefinancierd heeft, worden hierboven grafisch weergegeven. In 2017 hebben we geen leningen moeten aangaan om de thesaurietoestand in evenwicht te houden.

4.2 DE KOSTEN

In 2017 bedroegen de totale kosten van het OCMW 203 miljoen euro (2016: 190,5 miljoen euro).

KOSTEN PER SOORT 2017 (203 MILJOEN EURO)

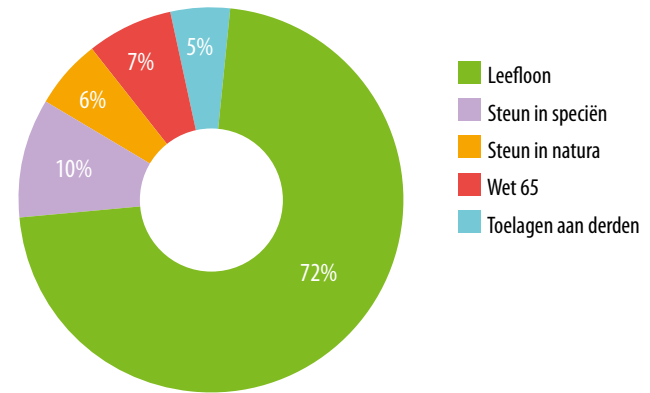

De personeelskosten, inclusief sociale lasten en pensioenen, blijven met 97,7 miljoen euro veruit de belangrijkste uitgavenpost

Het OCMW betaalde 67,7 miljoen euro aan financiële steun (2016: 65,5 miljoen euro). Dat bevat onder meer de uitgekeerde leeflonen en andere steunverlening zoals tussenkomst bij medische en energiekosten.

Het totale bedrag aan uitgekeerd leefloon en equivalent leefloon steeg van 44 miljoen euro in 2016 naar 48,8 miljoen euro in 2017. De steun is als volgt samengesteld:

SAMENSTELLING STEUN 2017 (67,7 MILJOEN EURO)

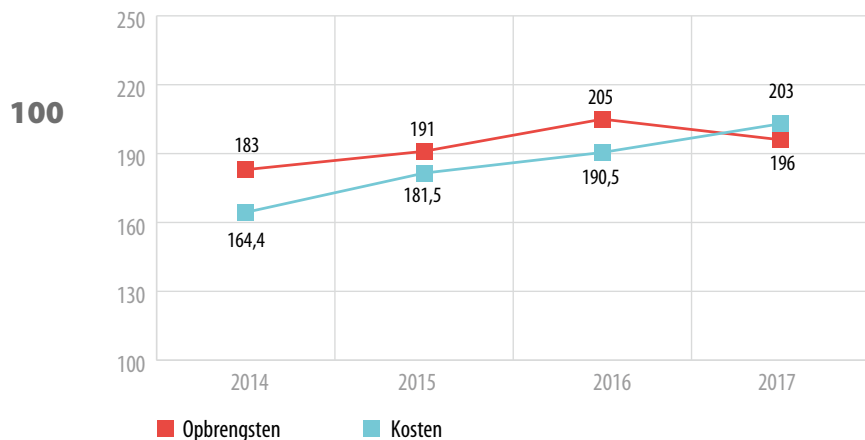
4.3 OPBRENGSTEN EN KOSTEN TEGENOVER ELKAAR

De gemeentelijke bijdrage zorgt ervoor dat de kosten en opbrengsten van OCMW Gent voor exploitatie in balans zijn. In 2017 kwam de stad tussen voor 61,23 miljoen euro (2016: 58,94 miljoen euro).

Het resultaat door de jaren heen

De kosten stegen in 2017 terwijl we bij de opbrengsten een daling zien. Dit is het gevolg van de hogere investeringen en minder opbrengsten door de verkoop van onroerend goed in 2017 (in 2016 verkocht OCMW Gent een groot aantal terreinen).

HET RESULTAAT DOOR DE JAREN HEEN (IN MILJOEN EURO)

Enkele algemene tendensen die waar te nemen zijn door de jaren heen:

- Ten opzichte van 2011 stegen de kosten met zo'n 17 procent.
- De belangrijkste kostenpost van het OCMW blijven de personeelskosten. Deze zijn met 15,2 procent gestegen ten opzichte van 2011. Het aandeel ten opzichte van de totale kosten blijft stabiel op ongeveer 50 procent van de uitgaven.
- Daarna volgt de steunverlening als grootste kostenpost. In de periode 2011-2013, was er een daling merkbaar, maar sinds 2014 stijgt deze kostenpost opnieuw, waardoor deze in 2017 11,6 procent hoger uitkomt dan in 2011.
- De opbrengsten stegen ten opzichte van 2011 zowel relatief als absoluut meer dan de kosten. Dit ondanks de daling van de opbrengsten en stijging van de kosten in 2017.

Het resultaat per activiteit

Het OCMW heeft heel wat diensten; onder andere lokale dienstencentra, woonzorgcentra en welzijnsbureaus. In 2017 woog het departement Sociale Dienstverlening opnieuw zwaar door in het resultaat, met een exploitatietekort van 54,58 miljoen euro (2016: - 53,34 miljoen euro). De stijging wordt veroorzaakt door het uitbetalen van meer steun waar-tegenover geen (volledige) betoelaging staat en de stijging van de loon-kost.

Het exploitatietekort van de woonzorgcentra klokte in 2017 af op 6,4 miljoen euro exclusief Zuiderlicht (tegenover 4,4 miljoen euro in 2016). In 2011 was dat 4,5 miljoen euro.

COLOFON

Realisatie:
f-twee

Verantwoordelijke uitgever:
Luc Kupers
Secretaris OCMW Gent
Onderbergen 86
9000 Gent

OCMW GENT

Onderbergen 86 9000 Gent

☎ 09 266 99 11

🌐 www.ocmw.gent

